

แนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน อนุบาลพะเยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยาเขต 1

Independent Study Title : Guidelines for the
development of learning organization of
Anubanphayao School Primary Educational
Service Area Office Phayao 1.

มินตรา อินตะไชย^[1]

อาจารย์ ดร.ไพโรภ รัตน์ชวงค์^[2]

อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช^[3]

บทคัดย่อ

การศึกษาอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการเป็น
องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 และ 3) เพื่อหาแนวทางการ
พัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

[1] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

[2] [3] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การดำเนินการวิจัย มี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา โดยใช้แบบสอบถามกับประชากรจำนวน 120 คน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา โดยใช้แบบสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 12 คน ตอนที่ 3 หาแนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา โดยใช้แบบสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 14 คน

ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ตามแนวคิดของ (Peter Senge.1990) 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคคลที่รอบรู้ 2) ด้านรูปแบบวิธีความคิด 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม 5) การคิดอย่างเป็นระบบ พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีมและด้านบุคคลที่รอบรู้ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 คือ วัฒนธรรมองค์กรด้านความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นเช่าวีปัญญาและการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และบรรยากาศองค์กรแบบมีส่วนร่วม โดยทั้งหมดนั้นเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยาทั้ง 5 ด้าน 3) แนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 คือ ด้าน

บุคคลที่รอบรู้ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนอนุบาลพะเยามีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจในการพัฒนาตนเองตามความต้องการของตนเอง เพื่อให้เป็นบุคคลที่รอบรู้ เกิดความรู้สึกลึกซึ้งที่อยากจะทำพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่รอบรู้และไม่หยุดพัฒนาตนเอง 2. ด้านรูปแบบวิธีความคิด ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีรูปแบบวิธีคิดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับโรงเรียน ให้การยอมรับรูปแบบวิธีคิดซึ่งกันและกันของผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 4. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ควรปรับทัศนคติในการทำงานเป็นทีมกับครูและบุคลากรในโรงเรียนให้สามารถทำงานร่วมกันได้ทุกคนภายในโรงเรียน 5. ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์โดยให้อิสระทางความคิดและมีการยอมรับแนวความคิดใหม่และสร้างสรรค์

คำสำคัญ การพัฒนาองค์กร, องค์กรแห่งการเรียนรู้

Abstract

This independent study aims to 1) Study the state of learning organization of Anuban Phayao School. 2) To study factors influencing the learning organization of Anuban Phayao School and 3) To find out how to develop a learning organization of Anuban Phayao School. The research was divided into 3 phases 1. Learning the learning organization of Anuban Phayao School. The questionnaire was used with

a population of 120 people. The analysis was based on the mean and standard deviation of the data. 2. Factors affecting the learning organization of Anuban Phayao School. Using interviews with 12 informants. 3. Finding ways to develop a learning organization of Phayao Kindergarten. Using interviews with 14 informants.

The results of the study revealed that: 1) The learning organization status of Anuban Phayao School , according to the concept of (Peter Senge.1990), 5 aspects are as follows: 1) Personal mastery 2) Mental model 3) Shared vision 4) Team Learning 5) System thinking. It was found that the overall picture was at a high level. When considered on a case by case basis, the highest mean is Team Learning and Personal mastery. In a very high level The lowest mean is the shared vision. 2) Factors affecting learning organization of Anuban Phayao School is Organizational culture in School Purpose, Leadership in intellectual stimulation and individualized consideration and Organizational Climate in participative 3) Developmental Approach to Learning Organization of Anuban Phayao School is a well personal mastery teachers and staff in Anuban Phayao school to be confident in self-development decisions in order to be well-versed individuals and feel like I want to develop myself as a person who knows and does not stop

self-development. 2. Personal mastery Encourage teachers and school personnel to think in the same direction as schools. Adoption of the executive thinking style of each other. Teachers and school personnel 3. Share vision , Executives should provide opportunities for teachers and school personnel to participate in school visions. 4. Team Learning The attitude of teamwork with teachers and school personnel should be adjusted so that they can work together in the school. 5. Systematic thinking. Encourage teachers and school personnel to express their opinions freely and creatively, with the freedom of thought and acceptance of new and creative ideas.

Key Word Independent Study Title, Guidelines for the development of learning organization

บทนำ

องค์กรแห่งการเรียนรู้ (learning Organization) เป็นแนวคิดในการพัฒนาองค์กร โดยการเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันของคนในองค์กร (Team Learning) เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์และทักษะร่วมกัน และพัฒนาองค์กรและบุคลากร มีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพและมีผลการปฏิบัติงานที่มีสิทธิผล โดยมีการเชื่อมโยงรูปแบบของการทำงานเป็นทีม (Team Work) สร้างกระบวนการในการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจเตรียมรับกับความ

เปลี่ยนแปลง เปิดโอกาสให้บุคลากรภายในองค์กรนั้นมีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานสร้างสรรค์นวัตกรรม ที่จะทำให้องค์กรนั้นเข้มแข็งขึ้นเพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและสภาวะการแข่งขันในปัจจุบัน (สุพจน์ นิมิตรบรรณสาร, 25)

ในการบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันนั้นจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานศึกษาและสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายของสถานศึกษา โดยการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สิ่งจำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนคือพฤติกรรมของคนในองค์กรหรือวัฒนธรรมองค์กรให้สอดคล้องกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการศึกษาให้สำเร็จตามเป้าหมายที่โรงเรียนได้วางไว้ โดยปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาในทุกๆ ด้านเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดการพัฒนาตนเองตามความเปลี่ยนแปลงของโลกภายในปัจจุบันและเกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริงภายในสถานศึกษา

ดังนั้นจำเป็นต้องพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนแห่งการเรียนรู้ เพราะโรงเรียนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เป็นสถานที่แห่งการเรียนรู้เป็นสำคัญมากกว่าเป็นสถานที่แห่งการสอน แต่สิ่งที่จะสร้างให้ทุกโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหรือปัจจัยต่างๆ ซึ่งก็คือ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ระบบการบริหารจัดการระบบ เป็นต้น เพื่อขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายปลายทางของการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับโรงเรียน และการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้นั้นจำเป็นต้องเรียนรู้ เข้าใจ และปรับเปลี่ยนกระบวนการ

ในการทำงานที่เอื้อและส่งเสริมต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และในการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้นั้นต้องเริ่มจากการเรียนรู้ของบุคคลที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ โดยในความรู้นั้นต้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตลอดเวลาเพื่อให้เกิดทักษะ และสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำงานที่ถูกต้องได้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน โดยหลังจากนั้นบุคคลก็จะมาร่วมกันในการทำงาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในองค์กร พัฒนาการทำงาน จนเกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สารสิน อิมโอษฐ์ (มปป. : 5) ซึ่งสิ่งสำคัญในการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต้องอาศัยปัจจัยหลายๆ ด้านในการพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยปัจจัยที่สำคัญคือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมองค์กร รวมไปถึงบรรยากาศภายในองค์กร โดยปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลให้สถานศึกษานั้นเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

โรงเรียนอนุบาลพะเยาเป็นโรงเรียนประถมขนาดใหญ่ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2523 เปิดสอนในระดับอนุบาล 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวิสัยทัศน์คือ มุ่งจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก บนพื้นฐานความเป็นไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การบริหารแบบมุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งสิ้น 120 คน และมีจำนวนนักเรียน 2,156 คน จากบริบทของโรงเรียนอนุบาลพะเยานั้นจำเป็นต้องพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน และจากผลการประเมินการประกันคุณภาพภายนอกประจำปีการศึกษา 2558 (อนุบาลพะเยา, 2558) มีจุดที่ควรเน้นพัฒนาพบว่า ครูยังต้องพัฒนาตนเองเพิ่มมากขึ้นในด้านการเปิดโอกาสให้

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาเด็ก รวมไปถึงสถานศึกษาต้องพัฒนาในด้านการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในสถานศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่วนผลการประเมินการประกันคุณภาพภายนอกประจำปีการศึกษา 2558 จุดที่ควรเน้นการพัฒนา พบว่าผู้บริหารยังต้องส่งเสริมและพัฒนาในด้านการวิจัยเพื่อนำไปประกอบการพัฒนาด้านนโยบายและแผนในสถานศึกษา ส่วนด้านครูนั้นต้องพัฒนาในด้านการออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และควรพัฒนาในด้านการค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจากรายงานประจำปีของสถานศึกษา (SAR) ปี 2558 (อนุบาลพะเยา, 2558) พบว่า จุดที่ควรเน้นการพัฒนา คือ การจัดห้องเรียนคุณภาพทุกห้องเรียน ขยายสื่อและเทคโนโลยีให้ครอบคลุมการใช้งานทุกพื้นที่ของโรงเรียน มีการใช้สื่อออนไลน์รูปแบบที่เหมาะสมในการติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและนักเรียน และในด้านการพัฒนาบุคลากรนั้นควรพัฒนาบุคลากรให้เหมาะสมตามภาระงาน โรงเรียนอนุบาลพะเยาต้องพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อดำเนินการตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่เน้นมุ่งจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีความกล้าหาญทางความคิด สามารถผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ภายใต้การบริหารแบบมุ่งสู่ความเป็นเลิศ และพัฒนาห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนคุณภาพ รวมไปถึงผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องพัฒนาให้มีความรอบรู้ ก้าวทันเทคโนโลยี มีรูปแบบแนวคิดที่สร้างสรรค์และเป็นระบบ มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม รวมไปถึงต้องมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตามแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ Peter Senge

จากปัญหาดังกล่าวมาทั้งหมดผู้วิจัยจึงแนวทางการพัฒนาการเป็น
องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เพื่อศึกษาสภาพและปัจจัยการเป็น
องค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมไปถึงหาแนวทางในการพัฒนาการเป็นองค์กร
แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพะเยา เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน
อนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา
เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
โรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พะเยา เขต 1
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
โรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พะเยา เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นเพื่อเพื่อหาแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการ
เรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยา เขต ซึ่งกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครู จำนวน 95 คน และบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 21 คน รวมทั้งหมดจำนวน 120 คน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้ศึกษาได้ เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง ดังนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา จำนวน 3 คน และหัวหน้าสาระการเรียนรู้โรงเรียนอนุบาลพะเยา จำนวน 8 คน รวมทั้งหมด 12 คน

3. แนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้ศึกษาได้เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง ดังนี้ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา จำนวน 4 คน หัวหน้าสภาระการเรียนรู้โรงเรียนอนุบาลพะเยาจำนวน 8 คน รวมทั้งหมด 14 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

1. ศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้ศึกษาได้อิงองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Peter Senge (1999) 5 ด้าน ได้แก่

- 1.1 บุคคลที่รอบรู้ (Personal mastery)
- 1.2 รูปแบบวิธีความคิด (Mental model)
- 1.3 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Share vision)
- 1.4 การเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)
- 1.5 การคิดอย่างเป็นระบบ (System thinking)

2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้ศึกษาได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 วัฒนธรรมองค์กรตามแนวคิดของ Patterson, Purkey and Parkey (1986 : 1) 10 ประการ ได้แก่

2.1.1 ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน (School Purpose)

- 2.1.2 การมอบอำนาจ (Empowerment)
- 2.1.3 การตัดสินใจ (Decision Making)
- 2.1.4 ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน (Sense of Community)
- 2.1.5 ความไว้วางใจ (Trust)
- 2.1.6 ความมีคุณภาพ (Quality)
- 2.1.7 การยอมรับ (Recognition)
- 2.1.8 ความเอื้ออาทร (Caring)
- 2.1.9 ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity)
- 2.1.10 ความหมายหลายของบุคลากร (Diversity)
- 2.2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของ Bass and Avolio (1996 : 1) 4 ประการ ได้แก่
 - 2.2.1 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence of Charisma Leadership)
 - 2.2.2 การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation)
 - 2.2.3 การกระตุ้นเชาว์ปัญญา (Intellectual Stimulation)
 - 2.2.4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration)
- 2.3 บรรยากาศองค์การตามแนวคิดของ Likert (1967 : 1) 4 ประการ ได้แก่
 - 2.3.1 บรรยากาศแบบเผด็จการ (Exploitive authoritative)

2.3.2 บรรยากาศแบบบูรณาธิปไตย (Benevolent authoritative)

2.3.3 บรรยากาศแบบปรึกษา (Consultative)

2.3.4 บรรยากาศแบบมีส่วนร่วม (Participative)

3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้ศึกษาได้หาแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ Senge (1999) 5 ด้าน ได้แก่

3.1 บุคคลที่รอบรู้ (Personal Mastery)

3.2 รูปแบบวิธีความคิด (Mental Model)

3.3 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Share Vision)

3.4 การเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)

3.5 การคิดอย่างเป็นระบบ (System Thinking)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ศึกษาในเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามแบบ (Questionnaire) ที่มีลักษณะเป็นประมาณค่า (Rating Scale) โดยยึดหลักการองค์กรแห่งการเรียนรู้ของซังกี 5 ด้าน การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Senge (1999) โดยวิธีใช้แบบสอบถาม (Rating Scale) ออกแบบประเด็นคำถามที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยยึดหลักการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Senge (1999) 5 ด้าน นำข้อมูลที่ได้

จากการออกแบบประเด็นคำถามมาสังเคราะห์ และสร้างแบบสอบถาม นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับแก้ตามคำแนะนำเพื่อความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้ศึกษาได้เลือกประชากรทั้งหมด 120 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา จำนวน 3 คน ครูผู้สอนสายชั้นอนุบาล 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 95 คน และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนอนุบาล จำนวน 21 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากการสอบถาม และได้ชี้แจงกับกลุ่มตัวอย่างให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลรายละเอียดต่างๆ การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) โดยข้อมูล ปฐมภูมิ ใช้เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้การสอบถามรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่มีความเหมาะสมและสามารถนำมาวิเคราะห์ออกมาในเชิงปริมาณได้ โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาล พะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ศึกษาในเชิงคุณภาพ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ออกแบบประเด็นคำถามที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์

นำข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสัมภาษณ์ มาสังเคราะห์ เพื่อหาประเด็นที่ใช้สร้างแบบสัมภาษณ์ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และตัวแปรที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์ประเด็นในแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่ใช้ในศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาล พะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา ครูผู้สอนสายชั้นอนุบาล 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนอนุบาลพะเยา รวมทั้งหมด 120 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ใช้ในศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาล พะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา จำนวน 3 คน หัวหน้าสาระการเรียนรู้โรงเรียนอนุบาลพะเยาจำนวน 8 คน รวมทั้งหมด 12 คน

ผู้ศึกษาได้เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยเป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านบุคลากรเพื่อให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเป็นบุคลากรในโรงเรียนอนุบาลพะเยาซึ่งสามารถให้คำตอบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ขั้นตอนที่ 3 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ศึกษาในเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้อง นำมาออกแบบประเด็นคำถามใช้การสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ เนื้อหาประเด็นที่จะใช้สร้างแบบสัมภาษณ์ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และตัวแปรที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา โดยยึดแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Peter Senge (1999) ทั้ง 5 ด้าน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่ใช้เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 คือ ผู้บริหารการศึกษา ประจำเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ศึกษาพิเศษประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา ครูผู้สอนสายชั้นอนุบาล 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนอนุบาลพะเยา จำนวน 120 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลพะเยา จำนวน 1 คน และครูผู้สอนหัวหน้าสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน รวมทั้งหมด 14 คน

ผู้ศึกษาได้เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยเป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านบุคลากรเพื่อให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นบุคลากรในโรงเรียนอนุบาลพะเยา ซึ่งสามารถให้คำตอบถึงแนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เนื่องจากเป็นบุคลากรในโรงเรียนที่ทราบถึงความต้องการและศักยภาพในการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลพะเยาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้นอกจากนี้ยังมีบุคลากรภายนอกองค์กรที่มีความชำนาญ ประสบการณ์ในการบริหารจัดการองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อได้ให้มุมมองในการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลพะเยาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้มีแนวทางที่หลากหลาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้ชี้แจง สร้างความเข้าใจและอธิบายกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลรายละเอียดต่างๆ วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยใช้การสัมภาษณ์ที่มีความเหมาะสมและสามารถนำมาวิเคราะห์ออกมาในเชิงคุณภาพได้

สรุปผลการวิจัย

สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผลการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีมและด้านบุคคลที่รอบรู้ รองลงมา คือ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู และบุคลากรทั้งหมดของโรงเรียนอนุบาลพะเยาต่างมีเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพทั้งนักเรียนและครู ดังนั้นทุกคนในโรงเรียนจึงมีการพัฒนาตนเอง พัฒนางานอยู่เสมอ ผู้อำนวยการโรงเรียนจะมอบอำนาจในการที่จะพัฒนาตนเองให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่โดยไม่กระทบต่อนักเรียน ด้านการตัดสินใจ พบว่า ครูและบุคลากรในโรงเรียนอนุบาลพะเยานั้นมีความไม่แน่ใจในการจะตัดสินใจของตนเองมากเท่าที่ควร เนื่องจากจำนวนบุคลากรมีมาก มีความแตกต่างกัน จึงทำให้ครูและบุคลากรบางส่วนไม่ได้มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนมาก บุคลากรในโรงเรียนบางส่วนสร้างความไม่ไว้วางใจผู้อำนวยการโรงเรียน ในการที่จะส่งเสริมให้ได้รับการอบรม ศึกษาดูงานหรือแม้แต่ศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองให้เป็นผู้ที่รอบรู้ ยังมีครูและบุคลากรในโรงเรียนจำนวนหนึ่งไม่ได้มีความกระตือรือร้นในการเพิ่มพูนความรู้เพิ่มเติม โรงเรียนจะมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับการพัฒนาตนเองตามความต้องการของตัวเอง มีการช่วยเหลือครูหรือบุคลากรในโรงเรียนอยู่เสมอ ครูและบุคลากรในโรงเรียนบางส่วนไม่ได้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองเท่าที่ควร จึงทำให้ผู้บริหารไม่ไว้วางใจในการที่จะส่งเสริมให้พัฒนาตนเอง

ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ มีปัจจัยที่ส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ วัฒนธรรมองค์กร (Organizational culture) โดยเป็นทั้งปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่ขัดขวางต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ดังนี้ ความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน (School Purpose)

เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากครูและบุคลากรโรงเรียนอนุบาลพะเยามีการประชุมเพื่อร่วมกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน พร้อมกับวิเคราะห์ถึงปัญหา และ อุปสรรค อาจจะทำให้เกิดขึ้นในการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลพะเยาเพื่อให้ดำเนินงานตามความมุ่งประสงค์ของโรงเรียน จึงส่งผลให้เกิดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบอยู่เสมอ การมอบอำนาจ (Empowerment) เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลพะเยาได้กระจายอำนาจการทำงานให้กับหัวหน้าสายชั้น หัวหน้าสาระการเรียนรู้ และ หัวหน้าผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม ให้ดำเนินงานให้สำเร็จเรียบร้อย ซึ่งจะต้องมีการนำเสนอแผนงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน งบประมาณ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมของงาน ให้ผู้บริหารทราบก่อนที่จะดำเนินงาน โดยผู้รับผิดชอบจะมีอำนาจในการดำเนินงานอย่างเต็มที่ ซึ่งในการดำเนินงานนั้นต้องมีการประชุมเพื่อร่วมกันเสนอความคิดเห็นโดยผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การตัดสินใจ (Decision Making) เป็นปัจจัยที่จุดรั้งต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากครูและบุคลากรในโรงเรียนอนุบาลพะเยายังขาดทักษะการตัดสินใจโดยผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบซึ่งจะเห็นได้จากการดำเนินงานบางงานนั้นไม่ควรเกิดความผิดพลาดแต่ก็เกิดความผิดพลาดจากการที่ต้องตัดสินใจเร่งด่วน ซึ่งหากมีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบก็จะไม่เกิดความผิดพลาดที่ไม่ควรผิดพลาด ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน (Sense of Community) เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมและจุดรั้งต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากครูและบุคลากรในโรงเรียนอนุบาลพะเยาส่วนใหญ่จะปฏิบัติงานในโรงเรียนอนุบาลเป็นเวลานานจึงทำให้เข้าใจบริบทของโรงเรียนเป็นอย่างดีทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เมื่อต้องดำเนินงาน

จึงจะไม่ค่อยเกิดปัญหา เนื่องจากมีประสบการณ์ทำงานมากและมีการคิดอย่างรอบคอบ ครอบคลุมทุกเรื่อง คำนึงถึงปัญหาที่อาจจะเกิดระหว่างการดำเนินงานและได้หาทางป้องกันไว้เป็นอย่างดี แต่ครูและบุคลากรในโรงเรียนที่มีกำลังเริ่มทำงานนั้นจะขาดทักษะการคิดอย่างรอบคอบไม่ได้ คำนึงถึงปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานจึงไม่ได้หาทางป้องกัน จึงทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินงาน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) เป็นทั้งปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่จุดรั้งต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ดังนี้ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence of Charisma Leadership : II or CL) เป็นปัจจัยที่จุดรั้งต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากผู้บริหารบางท่านมีพฤติกรรมที่ไม่ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนนั้นได้วางแผนการทำงานหรือทดลองทำสิ่งใหม่ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาโรงเรียน จึงทำให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนบางส่วนนั้นไม่เกิดความรู้สึกรับและศรัทธาในการทำงาน การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation : IM) เป็นปัจจัยที่จุดรั้งต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากผู้บริหารไม่ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในการแสดงความคิดเห็นที่สร้างสรรค์และหลากหลายสำหรับครูและบุคลากรรุ่นใหม่ แต่จะยึดความคิดของครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานมาก จึงส่งผลให้ครูและบุคลากรรุ่นใหม่ไม่ต้องการที่จะแสดงความคิดเห็นออกมา การกระตุ้นเชาว์ปัญญา (Intellectual Stimulation : IS) เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากผู้บริหารมีการส่งเสริมครูและบุคลากรในโรงเรียนให้มีการศึกษาหาความรู้รวมถึงรวบรวมองค์ความรู้ที่สำคัญ เสนอแนวคิดในแง่มุมต่างๆ เพื่อใช้ในการส่งเสริมงานอย่างต่อเนื่อง โดยการแสดงให้เห็น

พร้อมกับกระตุ้นให้เกิดการกระบวนกรหรือแนวทางในการทำงานหรือแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration : IC) เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากผู้บริหารมีการวิเคราะห์ครูและบุคลากรในโรงเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อต้องการทราบความต้องการ ความสามารถทัศนคติ กระบวนกรทำงานของแต่ละคนเพื่อที่จะได้มอบหมายงานให้ตรงกับความต้องการและความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียน

บรรยากาศขององค์กร (Organizational Climate) เป็นทั้งปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่อุดร้งต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในด้านการคิด อย่างเป็นระบบ ดังนี้ บรรยากาศขององค์กรแบบเผด็จการ (Exploitive Authoritative) เป็นปัจจัยที่อุดร้งต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากผู้บริหารไม่ได้มีการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียน บางส่วนให้สามารถแสดงความคิดอย่างมีขั้นตอนเป็นระบบ เนื่องจากไม่มี กระบวนกรคิดที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แนวความคิดที่แตกต่างมากเกินไปหรือแนวคิดที่ต้องการจะต่อต้านการทำงานของผู้บริหาร โดยจะให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนนั้นปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับความคิดของโรงเรียนหรือตนเองเป็นหลัก บรรยากาศขององค์กรแบบบูรณาธิปไตย (Benevolent Authoritative) เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากผู้บริหารได้ให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนสรุปลความคิดเห็นให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งบางคนนั้นอาจจะไม่ได้สรุปลความคิดเห็นที่แตกต่างมากเกินไปหรือแสดงความคิดที่ต่อต้าน ผู้บริหารจะเรียกไปปรับทัศนคติ ปรับระบบความคิดให้สอดคล้องกับแนวคิดของโรงเรียน และความคิดส่วนใหญ่ของบุคลากรในโรงเรียน บรรยากาศแบบปรึกษา (Consultative) เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

เนื่องจาก ผู้บริหารมีการปรึกษาหารือครูและบุคลากรในโรงเรียนวางแผนการดำเนินงานภายในโรงเรียน เพื่อให้ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้คุณภาพของงานออกมามีประสิทธิภาพ อยู่เสมอในรูปแบบของการประชุมเชิงปฏิบัติการ บรรยายภาคแบบมีส่วนร่วม (Participative) เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจาก ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนนั้นจะมีวิธีการคิดและการแสดงออก ที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่โรงเรียนได้ตั้งไว้ และโรงเรียนอนุบาลพะเยา เป็นโรงเรียนที่มีบุคลากรจำนวนมากย่อมจะเกิดความแตกต่างทางความคิด จึงทำให้เกิดความขัดแย้งกันและไม่ได้มีส่วนร่วมในการทำงานกันทุกคน

แนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ด้านบุคคลที่รอบรู้ (Personal Mastery) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนอนุบาลพะเยามีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจในการพัฒนาตนเองตามความต้องการของตนเองเพื่อให้เป็นบุคคลที่รอบรู้ เกิดความรู้สึกลึกซึ้งที่อยากจะพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่รอบรู้และไม่หยุดพัฒนาตนเอง ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการพัฒนาตนเอง และผู้บริหารควรสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่รอบรู้และกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกลึกซึ้งที่อยากที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่รอบรู้ รวมถึงควรเปิดประสบการณ์ใหม่ในการทำงานเพื่อนำมาพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่รอบรู้ และเสริมสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่และทุกเวลา

2. ด้านรูปแบบวิธีความคิด (Mental Model) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีรูปแบบวิธีคิดให้เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกันกับโรงเรียน ให้การยอมรับรูปแบบวิธีคิดซึ่งกันและกันของผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียน และเสริมสร้างวิธีคิดในการตัดสินใจอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยพัฒนารูปแบบวิธีคิดที่หลากหลายของครูและบุคลากรในโรงเรียนอนุบาลพะเยาให้เป็นแนวความคิดของโรงเรียนอนุบาลพะเยา ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้แสดงรูปแบบวิธีที่คิดที่สร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนรูปแบบวิธีคิดในการทำงานซึ่งกันและกัน และสามารถตั้งข้อสมมุติฐานโดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพทั่วไปทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมถึงต้องส่งเสริมสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนให้มีการคิดอย่างสร้างสรรค์

3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Share Vision) ผู้บริหารควรเปิดโอกาสครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ วิสัยทัศน์โดยการแสดงออกทางความคิดร่วมกันอย่างมีเหตุผล ส่งเสริมครูและบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันทำให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนเกิดการยอมรับในวิสัยทัศน์ของโรงเรียนร่วมกัน โดยการสร้างความตระหนักให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียนให้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในวิสัยทัศน์ของโรงเรียนร่วมกันอีก ทั้งควรให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนให้รู้จักนำวิสัยทัศน์ไปใช้ในการดำเนินงานและ พัฒนาโรงเรียน และควรสร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์การทำงานร่วมกันของครูและบุคลากรในโรงเรียน สร้างบรรยากาศแบบมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียนทุกคน

4. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ตามความรู้ความสามารถของแต่ละคน ให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด และควรปรับทัศนคติในการทำงานเป็นทีมกับครูและบุคลากรในโรงเรียนให้สามารถทำงานร่วมกันได้ทุกคนภายในโรงเรียน ลดบรรยากาศความขัดแย้งภายในโรงเรียนลงเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจของครูและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานเป็นทีมและเสริมสร้างบรรยากาศให้เกิดการทำงานร่วมกัน อีกทั้งผู้บริหารควรเปิดโอกาสในการสร้างทีมงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนเพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จและความหลากหลายของการทำงานและควรเปิดโอกาสให้สามารถขอคำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ในการทำงานและเกิดการเรียนรู้การทำงานเป็นทีม

5. ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ (System Thinking) ส่งเสริมครูและบุคลากรในโรงเรียนให้สามารถวางแผนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถลงมือปฏิบัติได้และสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์ เปิดโอกาสและให้อิสระทางความคิดและมีการยอมรับรับแนวความคิดใหม่และสร้างสรรค์ รวมถึงสร้างบรรยากาศในการยอมรับความคิดซึ่งกันและกันและการคิดอย่างเป็นระบบ และผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างทางความคิดในด้านการทำงาน ด้านปฏิบัติตนและเปิดโอกาสในการวางแผนการดำเนินงานภายในโรงเรียน เพื่อให้ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและสามารถประเมินผลการทำงานแล้วนำผลมาพัฒนา ส่งเสริม และปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. นำปัจจัยที่จุดรั้งนั้นไปปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนอนุบาลพะเยาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
2. นำแนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไปพัฒนาโรงเรียนอนุบาลพะเยาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
2. ควรนำแนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการ

เอกสารอ้างอิง

- สุพจน์ นิมิตรบรรณสา. (2554). **ความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของบริษัทไทยออยล์ จำกัด (มหาชน).** (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- อนุบาลพะเยา. (2558). **ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายนอกประจำปีการศึกษา 2558.**พะเยา: อนุบาลพะเยา.
- Bass, B., & Avolio, B. (1994). **Improving organizational effectiveness through transformational leadership.** Thousand Oaks, CA: Sage.

Likert, Rensis. (1967). **The Human Organization;** Its Management and Value. New York: Mc Graw - Hill.

Paterson, J.L., Purkey, S.C., & Parker, J.V. (1986). **Productive school systems for a nonrational world.** Alexandria, VA: Association for supervision and curriculum development.

Senge, P.M. (1990). **The Fifth Discipline:** The Art and Practice of the Learning Organizational. New York: Doubleday.

สารสิน อิมโษษฐ (มปป. : 5) Peter Senge (1999)

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน)

The Administration Guidelines in Promoting Classroom
Research at Thetsaban 1 School (Wieng Chiang Saen)

นันทิยา ดวงดอกลมุล^[4]

อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช^[5]

อาจารย์ ดร.สุวดี อุปปินใจ^[6]

บทคัดย่อ

การศึกษาอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการจัดสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่นำเสนอในรูปของความเรียง ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ด้านการดำเนินการจัดทำแผน มีนโยบายกำหนดให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ปีการศึกษาละ 1 เรื่อง โดยการประชุมชี้แจงให้ครูทราบนโยบาย

[4] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศึกษา

[5] [6] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วัตถุประสงค์และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการปฏิบัติตามแผนได้แบ่งกลุ่มเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือกันพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการตรวจสอบความคืบหน้าและประเมินผล มีการตรวจสอบความคืบหน้าและประเมินผลบ้างแต่ขาดความต่อเนื่อง ด้านการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง มีการพัฒนาปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการพัฒนาเรียนรู้เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการประเมินผลจึงส่งผลให้ครูยังไม่ได้แก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น

2. ปัญหาในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ด้านการดำเนินการจัดทำแผน ครูไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนยังไม่มี ความชัดเจน งบประมาณพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู ด้านการปฏิบัติตามแผน ครูไม่สามารถปฏิบัติตามแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ตามกำหนดเวลา ด้วยจำกัดด้านเวลาภาระงาน ครูไม่มีรูปแบบวิธีการวิจัยที่เป็นแบบอย่าง ขาดทักษะความรู้ความเข้าใจการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการตรวจสอบความคืบหน้าและประเมินผล ผู้บริหารไม่มีการนิเทศครูผู้สอนเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูขาดความมั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ครูไม่ได้รับการชี้แนะ กระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนโดยปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ขาดการติดตามและร่วมแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูไม่มีผลงานวิจัยที่ได้มีโอกาสในการเผยแพร่ผลงานของตนเอง

3. แนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ควรมีการวางแผนกำหนดนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ปีการศึกษาละ 1 เรื่อง วางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการ วางแผนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ ควรมีพัฒนาบุคลากรเข้ารับอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำวิจัยในชั้นเรียน การศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน ควรมีการติดตาม ตรวจสอบประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ดูแลให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครู แก้ไขปัญหาข้อบกพร่องในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาปรับปรุงงานวิจัยในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ, การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

Abstract

The aim of this study was to investigate the administration guidelines in promoting classroom research at Thetsaban 1 School. The population was 17 participants. The instrument was interview. The interview data was used to stage the focus-group discussion in order to investigate the administration guidelines in promoting classroom rsearch. Content analysis was employed in analyzing the data and

presented in the form of frequency counts. The results showed that:

1. The state of the administration in promoting classroom-based research revealed that there was the plan promoting teachers to conduct 1 classroom research per year and this policy was clearly informed to teachers. The principal aim for classroom-based research was to develop the classroom instruction. In regard to operating the plan by using grouping and consultation in order for teachers undertaking classroom research to share idea and experience among their peers. Evaluation of the progress and advancement was somewhat found operated but this still lacked consistency. Regarding improving the flaws, there was the development of information system. For the development of knowledge on classroom research, it lacked the evaluation so teachers did not fix the flaws in their research.

2. Problems in the administration promoting classroom research revealed that teachers did not share participation in planning. The determination of responsibility of teachers in conducting classroom research was not clear. The budget for developing classroom research was not enough. The undertaking of classroom research did not meet with the

timeframe and the plan due to limitation of workload, teachers did not have model in conducting research, and teachers lacked knowledge and understanding in conducting classroom research. The school administrators did not supervise the teachers regarding the classroom research which resulted in that teachers lacked confidence in doing classroom research. Teachers did not receive guidance and motivation in implementing classroom research to improve classroom instruction. There was also the lack of monitoring and collaboratively fixing the flaws in doing classroom research consistently which resulted in that teachers lacked research works to publicize their expertise.

3.The administration guidelines in promoting should focus on planning the materials and equipment sufficiently to the needs of teachers. The budget should also be allocated sufficiently to the needs. The teachers and personnel receive support to attend training, seminar, and workshop to develop knowledge on classroom research. The promotion should include educational trip to visit schools that are successful in doing classroom research. The monitoring and evaluation process should perform consistently and regularly as well as the consultation and giving advice for teachers on doing

classroom research. There should be an improvement and remedy regarding the flaws in doing classroom research for efficiency in using the classroom research for improvement of classroom instruction accordingly.

Keyword : administration , Promoting Classroom

Research

บทนำ

การวิจัยในชั้นเรียนมุ่งให้ผู้สอนสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหา วางแผนแก้ไขปัญห เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ให้ผู้สอนสามารถทำการวิจัยและพัฒนาการศึกษาเพื่อนำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหา ออกแบบและพัฒนาทดลองนวัตกรรม รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ผลการใช้นวัตกรรมนั้น ๆ และให้ผู้สอนสามารถนำกระบวนการวิจัยมาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาสร้างแนวทางเลือกในการแก้ปัญหา ดำเนินการตามแนวทางเลือก และสรุปผลการแก้ปัญหา เป็นการฝึกทักษะกระบวนการคิด (กรมวิชาการ, 2545 : 9)

ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนจึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นนักวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมากที่สุดซึ่ง พยุงศักดิ์ จันทร์สุรินทร์ (2541 : 2-3) ได้กล่าวว่าการที่จะศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ก็ตามโดยเฉพาะครูผู้สอน

จำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานการค้นคว้าวิจัยและทดลองเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ๆ การแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในด้าน การศึกษานั้นทุกประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญในการวิจัยเพื่อพัฒนา การศึกษา เพื่อให้ครูได้ค้นหารูปแบบวิธีการสอนแบบใหม่ๆ อันนำไปสู่การ พัฒนาการเรียนรู้ในห้องเรียนเรียกว่า การวิจัยในชั้นเรียน (CAR : Classroom Action Research) ซึ่งหมายถึงการแสวงหาความรู้และ วิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้สอนในห้องเรียน ขณะที่ จัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาที่ครู รับผิดชอบ กระบวนการจัดการเรียนรู้เทคนิควิธีสอนหรือการส่งเสริม สนับสนุนแก้ไขปัญหาและการช่วยเหลือผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จ ทางการเรียน เป็นต้น ดังนั้นครูจึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นนักวิจัย

จากความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนดังกล่าว จึงเป็นภารกิจ สำคัญของบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เป็นอย่างดี ดังนั้น การที่จะพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครู จึง ควรมุ่งทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาหาความรู้ หาวิธีการที่จะนำมาใช้ แก้ไขปัญหาการเรียนการสอน หรือปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ครูควรตระหนักถึงความสำคัญ ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เพื่อนำมาแก้ไขพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและส่งผลต่อตนเองในการ พัฒนามาตรฐานวิชาชีพต่อไป ซึ่งการวิจัยในชั้นเรียนจะประสบความสำเร็จ ได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา และตัวครูผู้สอน

โรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน) ได้ให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ครูได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน แต่สภาพการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยทั่ว ๆ ไปในโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน) นั้นยังไม่มีบรรลุเป้าหมาย จากการนิเทศภายใน พบว่าครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจและความมั่นใจในการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน และยังประสบปัญหาครูไม่มีผลงานการวิจัยด้านสื่อและการเรียนรู้เพียงพอที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ครูยังขาดทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน เนื่องจากมีความรู้ความเข้าใจไม่มากพอที่จะดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม และครูทุกคนพร้อมที่จะรับการเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์และผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อมุ่งที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพทัดเทียมกับอีกหลายโรงเรียนที่มีการพัฒนาแล้ว (สรุปรายการนิเทศภายในสถานศึกษา, 2559)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาในฐานะผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน) ได้เห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน จึงมีความต้องการที่จะศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน) อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อหาแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไข ปัญหาของครูที่ไม่ทำวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน)
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน)
3. เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน)

ประโยชน์ของการวิจัย

ด้านความรู้

1. ทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน)
2. ทำให้ทราบแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้มีประสิทธิภาพตรงตามมาตรฐานการศึกษา

ด้านการนำไปใช้

ผลการศึกษจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน) และผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนเพื่อกำหนดนโยบายการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน) ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ รวมถึงนำไปสู่การจัดโครงสร้างขององค์กรต่อไป เพื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้อันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

1. กระบวนการบริหารงานคุณภาพของวงจรเดมมิง (Deming Circle) หรือ PDCA ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การดำเนินการตามแผน 3) การตรวจสอบประเมินผล และ 4) การพัฒนาปรับปรุง

2. การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ใน 3 ด้าน ดังนี้ (อรัญญา พลเจียง, 2554 : 34) ได้แก่ 1) ด้านส่งเสริมความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) ด้านสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน 3) ด้านสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยในชั้นเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน)

1.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จำนวน 17 คน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีเทศบาลเวียงเชียงแสน ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ แบบสำรวจรายการและแบบสัมภาษณ์

1.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

1.4 การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ตามประเด็นที่ตอบสนองในรูปของความเรียง

2. ปัญหาการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน)

2.1 กลุ่มเป้าหมายได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จำนวน 17 คน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีเทศบาลเวียงเชียงแสน ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์

2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2.4 การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ตามประเด็นที่ตอบสนองในรูปของความเรียง

3. แนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน)

3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์โรงเรียนต้นแบบในการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดพรหมวิหาร) ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ

3.2 กลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 11คน ประกอบด้วยนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน นักวิชาการศึกษาเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน) ครูหัวหน้าฝ่าย 5 ฝ่ายงาน และตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา

3.3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และประเด็นการสนทนากลุ่ม

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560 โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดพรหมวิหาร) และผู้ศึกษาได้ดำเนินการสนทนากลุ่มในวันที่ 1 มีนาคม 2560 เวลา 09.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน)

3.5 การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลในรูปของความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่า

ด้านการดำเนินการจัดทำแผน มีนโยบายกำหนดให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ปีการศึกษาละ 1 เรื่อง โดยการประชุมชี้แจงให้ครูทราบนโยบาย วัตถุประสงค์และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ครูยังไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้สำหรับทำวิจัยในชั้นเรียน ทำให้งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อความต้องการของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งในด้านการส่งเสริมความรู้ และการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการปฏิบัติตามแผน ได้แบ่งกลุ่มเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนการพัฒนาบุคลากรให้ได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาดูงานเกี่ยวกับความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนยังไม่มากเท่าที่ควร มีการจัดซื้อจัดหา วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นเหมาะสม ให้เพียงพอต่อการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครู ตามงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ยังไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการประชุม อบรม สัมมนา และศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการตรวจสอบความคืบหน้าและประเมินผลมีการตรวจสอบความคืบหน้าและประเมินผล โดยผู้เชี่ยวชาญบ้างแต่ขาดความต่อเนื่อง ไม่มีการกำกับติดตามให้ครูได้มีการทดลองใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน การตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนยังไม่เป็นระบบ

ด้านการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง มีการพัฒนาปรับปรุงระบบ
ข้อมูลสารสนเทศด้านการพัฒนาเรียนรู้เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการ
ประเมินผลจึงส่งผลให้ครูยังไม่ได้แก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ไม่มีการแก้ไข
ข้อบกพร่องในเรื่องการสนับสนุนงบประมาณ ยังไม่มีการจัดหาเงินรางวัล
หรือค่าตอบแทนแก่ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนดีเด่น เพื่อเป็นกำลังใจ
ให้กับครูทำวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

2. ปัญหาในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการดำเนินการจัดทำแผน ครูไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน
การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน
ยังไม่มี ความชัดเจน งบประมาณพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนยังไม่
เพียงพอต่อความต้องการของครู ทำให้การวิจัยในชั้นเรียนของครูไม่ประสบ
ความสำเร็จ

ด้านการปฏิบัติตามแผน ครูไม่สามารถปฏิบัติการทำวิจัยในชั้น
เรียนได้ตามกำหนดเวลา ด้วยจำกัดด้านเวลาภาระงาน และที่สำคัญครูไม่มี
รูปแบบวิธีการวิจัยที่เป็นแบบอย่าง ขาดทักษะความรู้ความเข้าใจการวิจัย
ในชั้นเรียน ขาดการติดตามประเมินผลที่ต่อเนื่องไม่มีงบประมาณจัดสรรใน
การส่งเสริมให้ความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่มีงบประมาณในการ
จัดซื้อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ครูใน
การทำวิจัยในชั้นเรียน ทำให้การวิจัยในชั้นเรียนของครูล่าช้าไม่ประสบ
ความสำเร็จ

ด้านการตรวจสอบความคืบหน้าและประเมินผล ผู้บริหารไม่มีการนิเทศครูผู้สอนเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูขาดความมั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน และกระบวนการนิเทศยังไม่มีการสอดแทรกความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนครูจึงไม่มีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของครู

ด้านการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ครูไม่ได้รับการชี้แนะ กระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนโดยปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ขาดการติดตามและร่วมแก้ไขปัญหาคือข้อบกพร่องในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูไม่มีผลงานวิจัยที่ได้มีโอกาสในการเผยแพร่ผลงานของตนเอง และระบบอินเทอร์เน็ตมีปัญหาทำให้การทำวิจัยในชั้นเรียนเกิดความล่าช้า ไม่มีการวิเคราะห์การใช้จ่ายเงินงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

การดำเนินการจัดทำแผน (Plan) ควรวางแผนกำหนดนโยบายในการบริหารงานวิชาการในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ดำเนินการประชุมชี้แจงร่วมกับคณะครูเพื่อให้ทราบนโยบาย วัตถุประสงค์และความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน วางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้เพียงพอกับความต้องการของครู โดยสำรวจความต้องการของครูในด้านวัสดุอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มีความชัดเจน

การปฏิบัติตามแผน (Do) ควรพัฒนาบุคลากรให้ได้รับการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

การตรวจสอบความคืบหน้าและประเมินผล (Check) ติดตามตรวจสอบประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ดูแลให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครู เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงาน กระบวนการนิเทศภายในควรมีการสอดแทรกเนื้อหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง (Action) ให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิจัยในชั้นเรียน ติดตามตรวจสอบ แก้ไขปัญหาข้อบกพร่องในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาปรับปรุงงานวิจัยในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป ควรเปิดโอกาสให้ครูที่มีผลงานการวิจัยได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานการวิจัยของตนเอง การจัดหาเงินรางวัลหรือค่าตอบแทนแก่ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนดีเด่น ให้การยอมรับนับถือต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนการเผยแพร่ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโอกาสต่าง ๆ

การอภิปรายผล

1. สภาพในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่า มีนโยบายกำหนดให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ปีการศึกษาละ 1 เรื่อง โดยการประชุมชี้แจงให้ครูทราบนโยบาย วัตถุประสงค์และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีการแบ่งกลุ่มเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือกันพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ นภา ฟ้าเกียรติ (2548: 62) พบว่า โรงเรียนได้มีการส่งเสริมด้วยการจัดประชุมชี้แจงให้ทราบนโยบายวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ต้องการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน มีการสนับสนุนให้ครูใช้ระบบอินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูล และแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ก็จะทำให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและครูสามารถทำการวิจัยได้อย่างมีคุณภาพ

2. ปัญหาในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ครูไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนยังไม่มี ความชัดเจนงบประมาณพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู

ครูไม่สามารถปฏิบัติตามแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ตามกำหนดเวลา ด้วยจำกัดด้านเวลาภาระงาน ครูไม่มีรูปแบบวิธีการวิจัยที่เป็นแบบอย่าง ขาดทักษะความรู้ความเข้าใจการวิจัยในชั้นเรียน คล้ายกับการศึกษาของดุสิต จันทร์ผอง (2548 : 55) กล่าวว่า ปัญหาในด้านความรู้

ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนนั้นคือ ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนมีภาระงานที่รับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียนเนื่องจากสภาพของโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขาดแคลนอัตรากำลังครู และศักดิ์ดา อุปณาใต้ (2544 : 80-82) ได้กล่าวว่า ปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนคือ โรงเรียนยังไม่มีนโยบายสำหรับส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดงบประมาณ ไม่มีเวลาเพียงพอ ขาดแหล่งสำหรับศึกษาค้นคว้า ประกอบการวิจัย และขาดความรู้ ทักษะในการทำวิจัย

3. แนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ควรมีการวางแผนกำหนดนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ปีการศึกษาละ 1 เรื่อง วางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการ วางแผนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ ควรมีพัฒนาบุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำวิจัยในชั้นเรียน การศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ อรัญญา พลเจียง (2554 : 66) พบว่า แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในการส่งเสริมความรู้ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน คือ จัดให้มีการพัฒนาบุคลากรโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการและศึกษาดูงานความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียน และมีการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและตระหนักในความจำเป็นของการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยมีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่และสร้างเครือข่ายการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดตั้งงบประมาณประจำปี เพื่อใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการจัดประกวดผลงานวิจัยในชั้นเรียนดีเด่น มีการมอบรางวัลหรือโล่พร้อมใบประกาศนียบัตรยกย่องชมเชย เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับ

3. ด้านการใช้เวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผลการศึกษาพบว่าครูมีเวลาน้อยในการทำวิจัยในชั้นเรียน เนื่องจากมีภาระงานประจำมาก และจากสภาพการขาดแคลนบุคลากรในทุกหน่วยงานดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเวลางานให้มีความเหมาะสม ลดภาระงานที่ซ้ำซ้อนในงานประจำ และบริหารบุคลากรให้ใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเวียงเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนที่สนับสนุน
การพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูผู้สอน

3. ควรศึกษาปัจจัยและตัวชี้วัดที่ส่งผลให้เกิดการบริหารงานวิจัยใน
ชั้นเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเวียงเชียงแสน
จังหวัดเชียงราย

4. ควรศึกษาการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบการทำ
วิจัยในชั้นเรียน เพื่อมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับการบริหารงานวิจัยในชั้นเรียนที่
มีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2545). **วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ดุสิต จันท์ผง. (2548). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ
ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1. (การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาตรม
มหาบัณฑิต)**. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.

นภา ฟ้าเกียรติ. (2548). **แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของ
ครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองเชียงใหม่. (การ
ค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาตรมมหาบัณฑิต)**.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.

พยุงค์ศักดิ์ จันทร์สุรินทร์. (2541). การวิจัยในชั้นเรียน ทางเลือกใหม่ของการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพ, วารสารวิชาการ.1 (สิงหาคม 2541): 2 – 12.

โรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน). (2559). สรุปการนิเทศภายใน โรงเรียนเทศบาล 1 (เวียงเชียงแสน) ประจำปี 2559. โรงเรียนฯ.

ศักดิ์ดา อุปมาใต้. (2544). การศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลุ่มน้ำพอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.

อรัญญา พลเจียง. (2554). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอฝาง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. (การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.

แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัด สำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

The Guidelines for Academic Affairs Administration of
Schools in Highland Area under Chiang Rai Primary
Education Service Area Office 3

ปราณული สุตตา^[7]

อาจารย์ ดร.สุวดี อุปปีนใจ^[8]

อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราข^[9]

บทคัดย่อ

การศึกษาอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (2) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (3) เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประชากรที่ ศึกษาได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 33 คน และ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามโดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยร้อยละและส่วน

[7] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

[8] [9] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

เปรียบเทียบมาตรฐานนำเสนอในรูปแบบตาราง และแบบสัมภาษณ์โดยนำ
ข้อมูลการสัมภาษณ์มาใช้ในการวิเคราะห์นำเสนอในรูปแบบความเรียง
ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ภาพรวม
อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการ
วัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศ
การศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้
สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า
ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย หากพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการวัดผล
ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน
สถานศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า 1) ด้าน
การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ควรมีการวางแผนการจัดทำหลักสูตร
บูรณาการเนื้อหาสาระการเรียนรู้ นำหลักสูตรไปใช้จริง นิเทศการใช้
หลักสูตร ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร และนำผลที่ได้จากการ

ประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในปีการศึกษาต่อไป 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน และนำผลการประเมินที่ได้รับมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการกำหนดแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน ดำเนินการใช้แผนการวัดผลและประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ติดตาม ตรวจสอบวิธีการดำเนินการวัดผล และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุง พัฒนา เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรร่วมกันวางแผนโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำงานวิจัย นำผลงานการวิจัยเผยแพร่ ติดตาม ตรวจสอบ วิธีการดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนการประเมินผลการวิจัย และนำผลที่ได้รับจากการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการในสถานศึกษาต่อไป 5) ด้านการนิเทศการศึกษา ควรร่วมกันวางแผนการจัดระบบการนิเทศ ดำเนินการนิเทศให้หลากหลายรูปแบบ ประเมินผลการจัดระบบกระบวนการนิเทศการศึกษา ติดตาม ประสานงาน และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เพื่อการพัฒนากระบวนการนิเทศต่อไป 6) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรมีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ดำเนินการผลิตสื่อ

นวัตกรรมการเรียนการสอน นำไปใช้จริงในกระบวนการจัดการเรียนรู้ตาม
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประเมินผลหลังการใช้ และนำผลการประเมินมา
ปรับปรุง พัฒนา ครั้งต่อไป

คำสำคัญ แนวทางการบริหารโรงเรียน, การบริหารงาน
วิชาการ, โรงเรียนพื้นที่สูง

Abstract

The aims of this independent study were: 1) to examine the current academic affairs administration of schools in highland area under Chiang Rai Primary Education Service Area Office 3; 2) to investigate problems in academic affairs administration of schools in highland are under Chiang Rai Primary Education Service Area Office 3; and 3) to explore the guidelines for academic affairs administration of schools in highland area under Chiang Rai Education Service Area Office 3. The population was 33 participants including school principals, vice principals for academic affairs, or head of school academic affairs. The research instrument was questionnaire and the data was analyzed by mean, percentage, and standard deviation. The interview was also used and content analysis was used for data analysis.

The results showed that:

1. The current academic affairs administration state of schools in highland area under Chiang Rai Primary Education Service Area Office 3, in overall, was found at the high level. The subsequent aspects were assessment, evaluation, credits transfer, supervision, curriculum development, and the use of educational technology and media. The research for developing education quality was found at the moderate level.

2. The problems in academic affairs administration of schools in highland under Chiang Rai Primary Education Service Office 3, in overall, were found at the low level. For individual aspect analysis, the aspect holding the highest mean score was development and use of educational technology was found at the moderate level. The subsequent aspects found at the low level were curriculum development, assessment, evaluation, credits transfer, development learning process, research for education quality, and supervision. 3. The guidelines for academic affairs administration of schools in highland area under Chiang Rai Primary Education Service Area Office 3 were proposed. 1) Curriculum Development: Should plan the curriculum design, integrate learning content, implement the curriculum, supervise, monitor, evaluate, and review the results for improvement and development of the

curriculum. 2) Development Learning Process: Should develop curriculum structure and learning management plan focusing on student-centeredness, implement learning process according to the plan, organize the learning based on the student's interests and skills, supervise the learning in the class and review the evaluation results for improvement and development of the future learning management process. 3) Assessment, Evaluation, and Credits Transfer: Should clearly determine the involved guidelines for assessment and evaluation in school and learning content, implement assessment and evaluation plan in the class with emphasis on authentic situation, monitor and check the evaluation process consistently, improve and develop evaluation tools to meet the standards. 4) Research for Education Development: Should co-plan with the involved people in conducting research projects, evaluating, and utilizing the research results for developing teaching, learning, and school's academic affairs. 5) Supervision: Should co-plan in setting up supervision system and implementing variety of supervision methods, evaluating the supervision process, monitoring and coordinating for exchange of ideas to develop the supervision system. 6) Development and Use of Media and Educational Technology: Should coordinate to produce, allocate, and develop innovative media and technology, produce instructional

innovation and implement in the learning process based on the learning area, evaluate the implementation results and review the results for improvement and further development.

Keyword School Administration guidelines, Academic Administration, High School.

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพจำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 มาตรา 39 ที่ว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543: 1)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่พัฒนาผู้เรียนและสังคม ภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารโรงเรียนต้องตระหนักและเข้าใจในหลักการบริหารการศึกษา โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้

ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย และในอันที่จะส่งผลให้โรงเรียนพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานโรงเรียน งานวิชาการจึงเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารและจัดการศึกษาในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2546: 25)

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อม ก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553: 1)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มุ่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ผลการจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2558 ด้านคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ดังกล่าว พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O - NET)

ระหว่างโรงเรียนพื้นที่ราบและโรงเรียนพื้นที่สูง ปรากฏว่าโรงเรียนพื้นที่สูง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าโรงเรียนพื้นที่ราบ เฉลี่ย 09.48 จึงเป็นสาเหตุจุดเริ่มต้น ทำให้คุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2558 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ดังกล่าวซึ่งถือว่ามีคามสำคัญยิ่ง คือ การบริหารงานวิชาการ เนื่องจากงาน วิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญ และเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการ บริหารสถานศึกษา ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันและ ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เพื่อหาแนวทางการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการศึกษาคั้งนี้จะได้เป็นข้อมูลสำหรับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ตลอดจน ผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่สูง และผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้นำไปเป็นข้อมูลในการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูงให้ได้รับการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
3. เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ประโยชน์ของการศึกษา

ด้านความรู้

โรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้รับทราบสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ ปัญหาของการบริหารงานวิชาการ และแนวทางการบริหารงานวิชาการ

ด้านการนำไปใช้

1. ผู้บริหารโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนได้
2. หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน

ขอบเขตของการศึกษา

ด้านเนื้อหา

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

แนวคิดการบริหารงานคุณภาพ (W. Edward Deming, 2541 : 84)

ด้านประชากร

ผู้ศึกษาใช้ประชากรโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในการวิเคราะห์ โดยมีประชากรทั้งหมด จำนวน 66 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 33 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 33 คน

วิธีดำเนินการศึกษา

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาจากประชากรทั้งหมด 66 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 33 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นำแบบสอบถามไปสอบถาม ความคิดเห็นจากประชากร จำนวน 66 คน การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล คือ นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์

โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 การหาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้งหมด 4 คน ได้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน คือ โรงเรียนที่มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการน้อยที่สุด และมีความเชี่ยวชาญในการบริหารงานวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างไปสัมภาษณ์ประชากร จำนวน 4 คน ด้วยตนเอง การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล คือ นำข้อมูลที่บันทึกในแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการศึกษา

1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับมาก ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย หากพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอยู่ และด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ขั้นการวางแผน ควรมีการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จากนั้นศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ประเมินสถานภาพการศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และโครงสร้างของกลุ่มสาระต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยให้มีการ บูรณาการเนื้อหา สาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระตามความเหมาะสม ขั้นการปฏิบัติตามแผน ควรมีการนำเอาหลักสูตรที่ได้ร่วมกันวางแผนไว้ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนจริง และมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานศึกษา ตามกลุ่มสาระต่าง ๆ ขั้นการ

ตรวจสอบประเมินผล ควรมีการนิเทศการใช้หลักสูตร มีการติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินให้เหมาะสม ขึ้นการปรับปรุงหรือพัฒนางาน ควรมีการนำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสมในปีการศึกษาต่อไป

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ขึ้นการวางแผน ควรมีการศึกษา วิเคราะห์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 หลักสูตรสถานศึกษา โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความเหมาะสม เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ขึ้นการปฏิบัติตามแผน ควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ และมีการจัดเนื้อหาสาระหรือกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ขึ้นการตรวจสอบประเมินผล ควรมีการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยหน่วยงานต้นสังกัด กลุ่มเครือข่ายการศึกษา ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูฝ่ายวิชาการ หรือเพื่อนครูเพื่อการประเมินที่หลากหลาย ขึ้นการปรับปรุงหรือพัฒนางาน ควรมีการยอมรับผลการประเมินจากทุก ๆ ฝ่าย ที่มานิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ และนำผลการประเมินที่ได้รับมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

3.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ขึ้นการวางแผน ควรมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา และกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้

อย่างชัดเจน และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีหน้าที่ในการสอนจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลของแต่ละกลุ่มสาระวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขึ้นการปฏิบัติตามแผน ควรมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ดำเนินการใช้แผนการวัดผลและประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงานของผู้เรียน และจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ขึ้นการตรวจสอบประเมินผล ควรมีการติดตาม ตรวจสอบวิธีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ ขึ้นการปรับปรุงหรือพัฒนางาน ควรมีการปรับปรุง และพัฒนา เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐานและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
ขึ้นการวางแผน ควรมีการศึกษา วิเคราะห์ การบริหารจัดการงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษา และร่วมกันวางแผนโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิชาการของสถานศึกษาออกแบบวิธีการดำเนินการวิจัย เครื่องมือการทำวิจัย และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันวางแผนการทำงานวิจัย เพื่อการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ขึ้นการปฏิบัติตามแผน ควรมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำวิจัยในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษานำผลงานการวิจัยเผยแพร่หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการ

สอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ขึ้นการตรวจสอบประเมินผล ควรมีการติดตาม ตรวจสอบวิธีการดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินผลการวิจัย โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินตามความเหมาะสม ขั้นตอนการปรับปรุงและพัฒนา ควรมีการนำผลที่ได้รับจากการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และงานวิชาการในสถานศึกษาต่อไป

3.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ขึ้นการวางแผน ควรมีการร่วมกันระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการนิเทศการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ขึ้นการปฏิบัติตามแผน ควรมีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการนิเทศการเรียนการสอนให้หลากหลายรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัด กลุ่มเครือข่ายการศึกษา ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ตามความเหมาะสม และมีการประเมินผลการจัดระบบ กระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา ขึ้นการตรวจสอบประเมินผล ควรมีการติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อการพัฒนาระบบการและกระบวนการการนิเทศงานวิชาการ และการนิเทศการเรียนการสอนของสถานศึกษา ขั้นตอนการปรับปรุงและพัฒนา ควรมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์การจัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการพัฒนาระบบการนิเทศต่อไป

3.6 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ขั้นการวางแผน ควรมีการศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ จัดกิจกรรม อบรมประชุมเชิงปฏิบัติการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม มีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ มีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่น ขั้นการปฏิบัติตามแผน ควรมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ดำเนินการผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นำเอาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ผลิตขึ้นไปใช้จริงในกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ขั้นการตรวจสอบประเมินผล ควรมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ประเมินผลหลังการใช้สื่อเทคโนโลยีในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง และมีการประเมินการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ขั้นตอนการปรับปรุงและพัฒนา ควรมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการครั้งต่อไป

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ มีความตระหนักว่าการบริหารงานวิชาการนั้นเป็นงานที่สำคัญที่สุด จึงส่งผลให้โรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เน้นการปฏิบัติงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด สอดคล้องกับ สุริยพันธ์ ชำนาญ (2557 : 99) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนในพื้นที่พิเศษระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับ แสงเดือน งานสร้อย (2559 : 51) การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นงานสำคัญของโรงเรียน เป็นหน้าที่หลักของโรงเรียนที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารต้องสนใจและเข้าใจเป็นอย่างดีที่จะสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม และคุณสมบัติตามหลักสูตรที่กำหนด เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี และ สอดคล้องกับ นฤมล มะยอง (2557 : 128) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบ้านวาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ควรมีการวางแผนการจัดทำหลักสูตร บูรณาการเนื้อหาสาระการเรียนรู้ นำหลักสูตรไปใช้จริง นิเทศการใช้หลักสูตร ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร และนำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในปีการศึกษาต่อไป สอดคล้องกับ ธวัชชัย สิงห์จันทร์ (2551 : 69) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน และนำผลการประเมินที่ได้รับมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป สอดคล้องกับ สุรียณห์ ชำนาญ (2557 : 99) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนในพื้นที่พิเศษระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการกำหนดแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน ดำเนินการใช้แผนการวัดผลและประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ติดตาม ตรวจสอบวิธีการดำเนินการวัดผล

และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุง พัฒนา เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับ ธวัชชัย สิงห์จันทร์ (2551 : 69) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรร่วมกันวางแผนโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำงานวิจัย นำผลการวิจัยเผยแพร่ ติดตาม ตรวจสอบ วิธีการดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนการประเมินผลการวิจัย และนำผลที่ได้รับจากการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการในสถานศึกษาต่อไป สอดคล้องกับ วราภรณ์ อริยธนพล (2552 : 171) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

3.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ควรร่วมกันวางแผนการจัดระบบการนิเทศ ดำเนินการนิเทศให้หลากหลายรูปแบบ ประเมินผลการจัดระบบกระบวนการนิเทศการศึกษา ติดตาม ประสานงาน และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เพื่อการพัฒนาระบบการนิเทศต่อไป สอดคล้องกับ วราภรณ์ อริยธนพล (2552 : 171) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา

3.6 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรมีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ดำเนินการผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน นำไปใช้จริงในกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประเมินผลหลังการใช้ และนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนา ครั้งต่อไป สอดคล้องกับ

วราภรณ์ อริยชนพล (2552 : 171) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัด นครราชสีมา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการสรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ควรมีการวางแผนการจัดทำหลักสูตร บูรณาการเนื้อหาสาระการเรียนรู้ นำหลักสูตรไปใช้จริง นิเทศการใช้หลักสูตร ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร และนำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในปีการศึกษาต่อไป

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในชั้นเรียน และนำผลการประเมินที่ได้รับมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการกำหนดแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน ดำเนินการใช้แผนการวัดผลและประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ติดตาม ตรวจสอบวิธีการดำเนินการวัดผล

และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุง พัฒนา เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรร่วมกันวางแผนโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำงานวิจัย นำผลงานการวิจัยเผยแพร่ ติดตาม ตรวจสอบ วิธีการดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนการประเมินผลการวิจัย และนำผลที่ได้รับจากการวิจัย มาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการในสถานศึกษาต่อไป

5. ด้านการนิเทศการศึกษา ควรร่วมกันวางแผนการจัดระบบการนิเทศ ดำเนินการนิเทศให้หลากหลายรูปแบบ ประเมินผลการจัดระบบกระบวนการนิเทศการศึกษา ติดตาม ประสานงาน และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เพื่อการพัฒนากระบวนการนิเทศต่อไป

6. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรมีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ดำเนินการผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน นำไปใช้จริงในกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประเมินผลหลังการใช้ และนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนา ครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากการสรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยจุดรั้งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในเชิงลึกเฉพาะด้านที่มีค่าเฉลี่ย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ธวัชชัย สิงห์จันทร์. (2551). แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1. (การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- นฤมล มะยอง. (2557). แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบ้านวาวิ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย โดยใช้เทคนิคการเทียบสมรรถนะ (Benchmarking). (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- วรารณณ์ อริยชนพล. (2552). การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (2559). แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ปีการศึกษา 2559. เชียงราย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). แนวดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสิทธิภาพพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สุริย์พันธ์ ชำนาญ. (2557). แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนในพื้นที่พิเศษระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- แสงเดือน เงินสร้อย. (2559). กลยุทธ์การยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลโรงเรียนรังษีวิทยา จังหวัดเชียงใหม่. (การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.

W. Edward Deming. (2541). **Out of The Crisis. USA: The
Massachusetts Institute of Technology Center for
Advanced. Engineering Study.**

การถอดบทเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนบ้านแซววิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36

Lessons Learned for Development the Quality
Management of the Intregrated Learning Managment
Project of Bansaew Wittayakom School, the Secondary
Educational Service Area Office 36

ศุทธิพร อินตา^[10]

อาจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ^[11]

อาจารย์ ดร.ไพรรภ รัตน์ชวงค์^[12]

บทคัดย่อ

การศึกษาอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักของการวิจัยคือการถอดบทเรียนเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนบ้านแซววิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 มีวัตถุประสงค์ย่อยคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน 2) ศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพ 3) เพื่อศึกษาภาวนาคตที่พึงประสงค์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) เพื่อเสนอแนวทางในการบริหาร

[10] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

[11] [12] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

จัดการโครงการให้บรรลุผลตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์ มีขอบเขตของการวิจัยประชากร คือ ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 5 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 39 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ 1)แบบวิเคราะห์เอกสาร การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และแบบสอบถามสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติวิเคราะห์หาความถี่ (f) ร้อยละ % ค่าเฉลี่ย \bar{x} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. 2) แบบสัมภาษณ์สำหรับการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอเป็นแผนภูมิ ก้างปลา แผนผังและแผนยุทธศาสตร์

1. สัมฤทธิ์ผลของโครงการตามวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับคุณภาพภาพรวมอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 5 ด้าน ดังนี้ โดยในด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ย 3.48 ด้านการดำเนินโครงการมีค่าเฉลี่ย 3.60 ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการมีค่าเฉลี่ย 3.60 ด้านการนิเทศกำกับติดตามโครงการมีค่าเฉลี่ย 3.55 และด้านการประเมินผลโครงการ มีค่าเฉลี่ย 3.70 ภาพรวมของความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องการบริหารจัดการโครงการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม

2. เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการโครงการ ได้แก่ ปัจจัยสนับสนุนคือ มีแผนการจัดโครงสร้างงานที่ชัดเจน มีการวางแผนร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงในการให้งบประมาณครูเข้ารับการอบรม มีการวางแผนพัฒนาครูที่เกี่ยวข้องกับโครงการ มีวางแผนในการจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้แบบบูรณาการ ครู และนักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ในส่วนเหตุปัจจัยที่ฉุดรั้ง คือ มีการประชาสัมพันธ์แต่ภายในหน่วยงานซึ่งควรที่จะประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชน

และหน่วยงานภายนอกเพื่อส่งเสริม แต่เหตุปัจจัยฉุดรั้งคือ การนิเทศติดตาม มีแต่ยังไม่เป็นประจำสม่ำเสมอ นักเรียนบางส่วนยังไม่เข้าใจกระบวนการ ครูผู้สอนน้อยเกิดภาระงานที่เพิ่มขึ้นและเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์เป็นจำนวนมาก

3. ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ โครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้ทฤษฎี BSC พิจารณาภาพ อนาคตเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาการ ประกอบด้วย การพัฒนาวัฒนธรรมในองค์กร การจัดการด้านสารสนเทศ และการจัดการ ด้านบุคลากร 2) การดำเนินการภายใน ประกอบด้วย การพัฒนากระบวนการ บริหารจัดการการพัฒนากระบวนการด้านผู้เรียน การพัฒนานวัตกรรม ทางการเรียนรู้ และพัฒนากระบวนการทำงาน 3) ความพึงพอใจ คือ โรงเรียนมีการจัดการในโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ที่มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยนักเรียนมีมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่สูงขึ้น ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อโครงการ 4) คุณภาพ คือ ผู้เรียนในโครงการทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

4. เสนอแนวทางในการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการเพื่อให้บรรลุผลตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์ ในการพัฒนา คุณภาพ การบริหารจัดการโครงการตามยุทธศาสตร์ ได้เสนอประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์คือ 1) ยุทธศาสตร์ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาการ 2) ยุทธศาสตร์ด้านการดำเนินการภายใน 3) ยุทธศาสตร์ด้านความพึงพอใจ 4) ยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแผนงานโครงการทั้งหมดโดยมี ช่วงเวลาในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แต่มีการพัฒนาต่อยอดและยกระดับ ขึ้นในปีถัดไปเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ : ถอดบทเรียน,พัฒนาคุณภาพ,การบริหารจัดการ,
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

Abstract

This independent study the main objective of the research is to take lessons to improve project management, learning management, integrated kid's school years. Office of Education Area School District 36 has specific objectives were 1) to study the operations 2) study the factors that affect quality 3) to study the future of any of those involved 4) to propose in project management to achieve a desirable future.

The results showed that:

1. The achievement of the objectives of the project lies in the quality overall is excellent for school administrators, teachers and students about their satisfaction with the management of project-based learning. Integrated 5 follows in the planning of projects with an average of 3.48 with an average 3.60 support the project with the defendant. 3.60 change in the supervisory monitoring scheme, with an average of 3.55 and 3.70, the overall satisfaction of the relevant project management were satisfied with the level of quality.

2. Because of the important factors that affect the quality management program includes four indicators: 1. Planning is an aggravating factor support. A restructuring plan that clearly. It is planned together with Mae Fah Luang University in the budget

for teacher trainees. Planned development of teachers involved in the project. There are plans in the curriculum integrated learning, teachers and students are learning in the preparation of lesson plans. Because of the factors that is hampering the promotion of local authorities, but which should be publicized to the community and face and external agencies to promote but the factors hampering the Supervision, but not regularly. Some students do not understand the process. Teachers at an increased workload and activities that require media. Many materials.

3. Future desirable of all those involved in project management, learning management, integrated using the theory BSC consider the future into 4 areas: 1) learning and development include the development of culture in the organization. Management Information and management personnel, 2) the implementation of the development management process consists of the development process of the students. Developing innovative learning and development process 3) satisfaction with the school management, project management, integrated learning. The efficiency and effectiveness by student achievement in higher education. Teachers and Educational Personnel Stakeholders are satisfied with the project 4) the quality of the students in the program all have higher achievement.

4. Guidelines on the management of project-based learning, integrated in order to achieve a desirable future. Quality improvement Project Management Strategy Has proposed a period of a semester of development year 2560-2561 is composed as follows.

Strategy 1 Strategic Corporate Development 1) Development of organizational learning and learning within the community 2) published works. Database management learning. 3) Create a network of academic planning, supervision, monitoring and evaluation 4. Regular budget plan and the factors contributing to the operation.

Strategy 2: Strategic Operations comprises 1) preparation of project plans by the management of the 5 steps 2) curriculum, learning management, 3) develop a learning plan, integration and participation. 4) all teachers conduct research in the class 5) plan participants analyzed individually 6) Evaluation engaged.

Strategy 3 Strategy satisfied: 1) the learning activities integrated in all Group 2) Evaluation of a rich and engaging 3) develop a learning community in District 1 per hotel rates. A growing number of year.

Strategy 4: Strategic Quality: 1) the development of course curriculum integration at all levels with an authentic assessment 2) processes POSDCoRB 3) expand the project into the school network. 4) Reporting project results to evaluate their satisfaction.

Key Word : Take lessons, develop quality, manage, integrate learning management.

บทนำ

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงต้องสอดคล้องกับชีวิตจริงและสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคมของแต่ละชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากชีวิตจริงของตนและชุมชนในด้านต่าง ๆ มุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองและเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาคนให้เต็มศักยภาพ มุ่งหวังพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ซึ่งภายในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ระบุว่าในนโยบายที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 24)

โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีที่ตั้งอยู่ในตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เปิดทำการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยมีบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 28 คน และนักเรียนจำนวน 275 คน โดยได้ดำเนินโครงการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อสนองต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 การออกแบบการจัดการเรียนรู้จากทั้ง 5 รายวิชา คือรายวิชาวิทยาศาสตร์ รายวิชาคณิตศาสตร์ รายวิชาภาษาไทย รายวิชาสังคมศึกษา และรายวิชาศิลปะ โดยใช้จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่

2 ในปีการศึกษา 2558 การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning, PBL) เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งสมมติฐาน สาเหตุและกลไกของการเกิดปัญหานั้น ค้นคว้าความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เพื่อจะนำไปสู่การแก้ปัญหาต่อไป

ซึ่งในการถอดบทเรียน เป็นการเรียนรู้เพื่อดำเนินงานในครั้งต่อไป เป็นวิธีการหนึ่งในการจัดการด้านความรู้ โดยเป็นการใช้กระบวนการเพื่อยกระดับให้ดียิ่งขึ้น เกิดรูปแบบกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดความเข้าใจปัญหาการทำงานอย่างเป็นระบบ รวมถึงการพัฒนายุทธศาสตร์การทำงาน และนำผลการศึกษาไปสู่การพัฒนาผู้เรียนในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นควรว่าควรมีการศึกษาศาภาพการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อให้ทราบถึงเหตุปัจจัยของการบริหารจัดการและภาพในอนาคตที่พึงประสงค์กับการบริหารจัดการ ยังส่งผลให้รู้ถึงแนวทางอันเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารจัดการในโครงการดังกล่าว ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการถอดบทเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนบ้านแซววิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 เพื่อนำผลการศึกษาไปสู่การพัฒนาผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อถอดบทเรียนการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนบ้านแซววิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 โดย

- 1.1 ศึกษาสภาพการบริหารจัดการโครงการ
 - 1.2 ศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพบริหารจัดการโครงการ
2. เสนอแนวทางเพื่อการพัฒนา โดย
- 2.1 ศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการ
 - 2.2 เพื่อเสนอแนวทางในการบริหารจัดการโครงการเพื่อให้บรรลุผลตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รู้ถึงสภาพการบริหารจัดการโครงการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการของโรงเรียนบ้านแซววิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 อันเกิดจากเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของการบริหารจัดการโครงการ ทั้งยังได้รู้ถึงสถานะที่เป็นที่พึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการ ซึ่งก่อให้เกิดภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งยังส่งผลไปยังข้อเสนอแนะที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการ

2. ด้านการนำไปใช้

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะได้นำไปใช้ในการเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดคณะทำงาน ปรับปรุงโครงสร้าง การจัดองค์การ การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน

การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณที่เหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพการบริหารจัดการของโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ด้านเนื้อหาได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการโครงการประกอบด้วย 1) สัมฤทธิ์ผลของโครงการ 2) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการบริหารจัดการโครงการ 3) ระบบการประกันคุณภาพหรือแผนงานโครงการ 4) การทำวิจัยประเมินผลและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยแหล่งข้อมูล ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ คือ ประชากรที่ศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 46 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน จำนวน 7 คน และ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 39 คน ข้อมูลทุติยภูมิ คือ รายงานโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ปี 2558 ศึกษาสภาพการบริหารโครงการภายในปีการศึกษา 2557-2559

2. เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของการบริหารจัดการโครงการ

ด้านเนื้อหา ศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพด้านสนับสนุนและจัดตั้งของการบริหารจัดการโครงการ โดยแหล่งข้อมูล ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน จำนวน 7 คน ศึกษาสภาพการบริหารโครงการภายในปีการศึกษา 2557-2559

3. ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการ

ด้านเนื้อหา ศึกษาภาพอนาคตที่เป็นที่พึงประสงค์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในระยะเวลา 2 ปี (ปีงบประมาณ 2560-2561) โดยแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย ประชากรที่ศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 7 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การศึกษาในระหว่างปีการศึกษา 2560-2561

4. แนวทางในการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อให้บรรลุผลตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์

ด้านเนื้อหา ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาการ การดำเนินการ ภายใน ด้านความพึงพอใจ และด้านคุณภาพของการบริหารจัดการโครงการ โดยแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย ประชากรที่ศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 7 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการโครงการดังกล่าวภายในปีการศึกษา 2560-2561

วิธีดำเนินการวิจัย

1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยศึกษา 1.1 ด้านสัมฤทธิ์ผลของโครงการ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เอกสาร จากแหล่งข้อมูลได้แก่ รายงานโครงการปีการศึกษา 2558 โดยวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญสรุปเป็นความเรียง 1.2 ด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณโดยสอบถาม จากแหล่งข้อมูลคือ ผู้บริหาร ครูผู้สอนในโครงการ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.3 ด้านการประกันคุณภาพหรือแผนงาน ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์

จากแหล่งข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโครงการ วิเคราะห์ข้อมูล
เนื้อหาสำคัญสรุปเป็นความเรียง 4.4 ด้านการวิจัยและพัฒนาบุคลากร ใช้
วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์จากแหล่งข้อมูลเดิม วิเคราะห์
ข้อมูลเนื้อหาสำคัญสรุปเป็นความเรียง 2) ศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อ
คุณภาพของการบริหารจัดการโครงการ โดยการสัมภาษณ์จากแหล่งข้อมูล
เดิม วิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาสำคัญแล้วสังเคราะห์นำเสนอเป็นแผนภูมิ
ก้างปลา 3) ศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร
จัดการโครงการและ4) เพื่อเสนอแนวทางในการบริหารจัดการโครงการ
โดยใช้วิธีการเดียวกันกับการศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์แล้ววิเคราะห์
ข้อมูลเนื้อหาสำคัญแล้วสังเคราะห์นำเสนอเป็นแผนยุทธศาสตร์ วิเคราะห์
ข้อมูลเนื้อหาสำคัญแล้วสังเคราะห์นำเสนอเป็นแผนโครงการ

สรุปผลการวิจัย

1. สัมฤทธิผลของโครงการตามวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับ
คุณภาพภาพรวมอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ
นักเรียนเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการโครงการการจัดการ
เรียนรู้แบบบูรณาการ 5 ด้าน ดังนี้ โดยในด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ย 3.48
ด้านการดำเนินโครงการมีค่าเฉลี่ย 3.60 ด้านการสนับสนุนการดำเนิน
โครงการมีค่าเฉลี่ย 3.60 ด้านการนิเทศกำกับติดตามโครงการมีค่าเฉลี่ย 3.55
และด้านการประเมินผลโครงการ มีค่าเฉลี่ย 3.70 ภาพรวมของความพึงพอใจ
ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดี
เยี่ยม

2. เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการโครงการ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1. ด้านการวางแผนมีเหตุปัจจัยสนับสนุนคือ มีแผนการจัดโครงสร้างงานที่ชัดเจน มีการวางแผนร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงในการให้งบประมาณครูเข้ารับการอบรม มีการวางแผนพัฒนาครูที่เกี่ยวข้องกับโครงการ มีวางแผนในการจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้แบบบูรณาการ ครู และนักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ในส่วนเหตุปัจจัยที่ฉุดรั้ง คือ มีการประชาสัมพันธ์แต่ภายในหน่วยงาน ซึ่งควรที่จะประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนและหน่วยงานภายนอกเพื่อส่งเสริม แต่เหตุปัจจัยฉุดรั้งคือ การนิเทศติดตามมีแต่ยังไม่เป็นประจำสม่ำเสมอ นักเรียนบางส่วนยังไม่เข้าใจกระบวนการ ครูผู้สอนน้อยเกิดภาระงานที่เพิ่มขึ้นและเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์เป็นจำนวนมาก

3. ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้ทฤษฎี BSC พิจารณาภาพอนาคตเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาการ ประกอบด้วย การพัฒนาวัฒนธรรมในองค์กร การจัดการด้านสารสนเทศ และการจัดการด้านบุคลากร 2) การดำเนินการภายใน ประกอบด้วย การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการการพัฒนากระบวนการด้านผู้เรียน การพัฒนานวัตกรรมทางการเรียนรู้ และพัฒนากระบวนการทำงาน 3) ความพึงพอใจ คือ โรงเรียนมีการจัดการในโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยนักเรียนมีมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่สูงขึ้น ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อโครงการ 4) คุณภาพ คือ ผู้เรียนในโครงการทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

4. แนวทางในการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อให้บรรลุผลตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์ ในการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการโครงการตามยุทธศาสตร์ ได้เสนอเป็นระยะเวลาเป็นภาคเรียนในการพัฒนา คือปี 2560-2561ดังนี้ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาองค์กร ประกอบด้วย 1) แผนพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ภายในและชุมชน 2) กิจกรรมเผยแพร่ผลงาน จัดทำฐานข้อมูลการจัดการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายทางวิชาการ 3) แผนงานการนิเทศกำกับติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ 4. แผนจัดสรรงบประมาณและปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการดำเนินการภายใน ประกอบด้วย 1) จัดทำแผนงานโครงการโดยมีการบริหารจัดการตาม 5 ขั้นตอน 2) ปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ 3) จัดทำแผนการเรียนรู้บูรณาการและการมีส่วนร่วม 4) ครูทุกคนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน 5) จัดทำแผนการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 6) มีการประเมินผลโครงการแบบมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านความพึงพอใจ ประกอบด้วย 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการครบทุกกลุ่มสาระ 2) การประเมินผลโครงการที่หลากหลายและมีส่วนร่วม 3) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนตำบลละ 1 แห่ง มีอัตราที่เพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพ ประกอบด้วย 1) มีการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในทุกระดับชั้นพร้อมการประเมินตามสภาพจริง 2) ขยายผลการดำเนินโครงการสู่โรงเรียนเครือข่าย 3) การจัดทำรายงานโครงการผลการประเมินความพึงพอใจ

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารและการจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

1.1 สัมฤทธิ์ผลของโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลลัพธ์ของนักเรียนเป็นที่พึงประสงค์ของโครงการทุกประการ สรุปภาพรวมระดับคุณภาพของการดำเนินโครงการระดับคุณภาพการดำเนินโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากชีวิตจริงของตนและชุมชนในด้านต่าง ๆ มุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองและเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในชุมชนของตนเอง ซึ่งเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาคนให้เต็มศักยภาพ ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์และด้านสังคม มุ่งหวังพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545

1.2 ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ภาพรวมความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและนักเรียนในการดำเนินโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดีเยี่ยมอยู่ในระดับความพึงพอใจ ดีเยี่ยม ซึ่งสภาพดังกล่าวจะสอดคล้องแนวการจัดการศึกษาในหมวด 4 มาตรา 23 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 : 18) การจัดการศึกษาต้องเน้นให้ความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม และในมาตรา 24 (4) ได้กำหนดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดกระบวนการสอนผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ

อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้ง ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นที่น่าพึงพอใจ

1.3 ระบบการประกันคุณภาพหรือแผนงาน โครงการและ กิจกรรมของโครงการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนบ้านแซว วิทยาคม มีขั้นตอนการทำงานโดยใช้กระบวนการ PDCA ตามวงจรคุณภาพ ของเดมมิ่ง จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่าระบบการประกันคุณภาพหรือแผนงาน โครงการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนบ้านแซววิทยาคมมี ขั้นตอนการทำงานโดยใช้กระบวนการ PDCA เป็นวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ดำเนินการโครงการเป็นไปอย่างมีขั้นตอน

1.4 การทำวิจัยประเมินผลและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ โครงการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

1.4.1 โครงการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของ โรงเรียนบ้านแซววิทยาคมมีการทำวิจัยประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ คือ การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการเรียนโดยมีกลุ่มตัวอย่างกลุ่ม เดียวกันคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2557 และนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ผลจากการวิจัยพบว่านักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น

1.4.2 โครงการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของ โรงเรียนบ้านแซววิทยาคมมีการพัฒนาบุคลากร จากการศึกษาพบว่า สถานศึกษาได้สนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการได้พัฒนางาน โดยการส่งเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และมีการเข้าร่วมประกวดแข่งขัน การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของการบริหารจัดการ
 โครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีเหตุปัจจัยสนับสนุนคือ มี
 แผนการจัดโครงสร้างงานที่ชัดเจน มีการวางแผนร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่
 ฟ้าหลวงในการให้งบประมาณครูเข้ารับการอบรม มีการวางแผนพัฒนาครู
 ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ มีวางแผนในการจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้แบบ
 บูรณาการ ครู และนักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดทำแผนการ
 จัดการเรียนรู้ ในส่วนเหตุปัจจัยที่จุดรั้ง คือ มีการประชาสัมพันธ์แต่ภายใน
 หน่วยงานซึ่งควรที่จะประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนและหน่วยงานภายนอก
 เพื่อส่งเสริม แต่เหตุปัจจัยจุดรั้งคือ การนิเทศติดตามมีแต่ยังไม่เป็นประจำ
 สม่ำเสมอ นักเรียนบางส่วนยังไม่เข้าใจกระบวนการ ครูผู้สอนน้อยเกิด
 ภาระงานที่เพิ่มขึ้นและเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์เป็นจำนวน
 มาก

ซึ่งจากเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการ
 โครงการ สอดคล้องกับจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 36 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ครูสร้างเครือข่าย
 การเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และทุกภาคส่วน ให้เกิด
 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีกลยุทธ์ ที่ 2 การเพิ่มโอกาสเข้าถึงบริการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนา
 เต็มตามศักยภาพมีคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
 36. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ, 2559 : 24)

3. ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ
 โครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ
 บริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้ทฤษฎี BSC

พิจารณาภาพอนาคตเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา 2. การดำเนินการภายใน 3. ความพึงพอใจ 4. คุณภาพ คือ

3.1 การเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth; L) ประกอบด้วย

3.1.1 การพัฒนาวัฒนธรรมในองค์กรใช้กระบวนการทำงานเป็นทีมและกระบวนการ (Knowledge Management) แนวทางการบริหารแนวทางการทำงานภายในองค์กรเพื่อทำให้เกิดการนิยามความรู้ขององค์กรขึ้น รวมถึงก่อให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ภายในองค์กรขึ้น

3.1.2 การจัดการด้านสารสนเทศ ควรมีระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้และข้อมูลสำหรับการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ การเผยแพร่ผลงานควรจัดการจัดนิทรรศการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์

3.1.3 การจัดการด้านบุคลากร ต้องกำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของครู ผู้จัดการเรียนรู้โดยมีบทบาทที่ชัดเจน พัฒนาองค์ความรู้ สมรรถนะบุคลากรให้มีศักยภาพควรให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาอบรมและวางแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจให้แก่ครู และผู้จัดการเรียนรู้

3.2 การดำเนินการภายใน (Internal Perspective; I) ประกอบด้วย

3.2.1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการของโครงการควรมีการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ การวางแผนการดำเนินโครงการ การดำเนิน

โครงการ การสนับสนุนการดำเนินโครงการ การนิเทศติดตาม และการประเมินผลการดำเนินโครงการ

3.2.2 พัฒนาระบบงานการด้านผู้เรียน ควรจะมีแผนการจัดการเรียนรู้ควรจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในแต่ละปีและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจนได้แผนที่เหมาะสมกับในแต่ละระดับชั้นปี มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและการมีส่วนร่วม มีการประเมินผลที่หลากหลาย และมีความพึงพอใจที่ดีเยี่ยมของผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนได้ส่วนเสีย

3.2.3 พัฒนาวัตถกรรมการทางการเรียนรู้ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาและจัดทำงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาปรับปรุงในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

3.2.4 พัฒนาระบบการทำงาน ควรมีการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ ร่วมกับชุมชนและภาคีเครือข่ายทั้งในและนอกชุมชนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม

3.3 การดำเนินการด้านความพึงพอใจ (Customer Perspective; C) ประกอบด้วย

โรงเรียนมีการจัดการในโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่สูงขึ้น ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อโครงการ

3.4 การดำเนินการด้านคุณภาพ (Financial Perspective; F) ประกอบด้วย ผู้เรียนในโครงการทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

สรุปจากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการโครงการ เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของการบริหารโครงการ และภาพอนาคตที่พึงประสงค์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้

แบบบูรณาการแล้วนั้น ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มของการที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาในเรื่องการจัดการด้านบุคลากร การพัฒนาองค์กรให้ดียิ่งขึ้นเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การคิดสร้างสรรค์ และคิดเทียบเคียงกับสิ่งที่เป็นเลิศในการบริหารจัดการที่เป็นไปอย่างเป็นขั้นตอนและมีการประกันคุณภาพมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อโครงการ และการพัฒนานวัตกรรมใหม่จึงจะได้แนวทางในการบริหารจัดการโครงการการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อให้บรรลุผลตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์

ซึ่งผลการศึกษาภาพอนาคตการบริหารจัดการโครงการ สอดคล้องกับ เอกวิנית พรหมรักษา (2555) ได้อธิบายเรื่องทฤษฎี Balanced Scorecard (BSC) ว่าเป็นเครื่องมือทางด้านการบริหารจัดการที่ช่วยในการประเมินผลองค์กรและช่วยให้องค์กรนำเอาแนวทางไปปฏิบัติจริง (Strategic Implementation) และธนสรณ์ ฐันทา, (2552) ได้อธิบายถึงทฤษฎี Balance Scorecard ว่าทฤษฎี Balance Scorecard จะทำให้เราได้เห็นภาพขององค์กรใน 4 มุมมอง และนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือวัดผล โดยวิธีการรวบรวมข้อมูลและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความสมดุลในการพัฒนาองค์กร ซึ่งจะช่วยให้องค์กรมองเห็นภาพอนาคตขององค์กรได้ชัดเจน ใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการทำงาน ช่วยให้มีการจัดแบ่งงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ สำหรับแต่ละกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม และสามารถวัดผลได้ทั้งลักษณะเป็นทีมและตัวบุคคล

4. แนวทางในการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อให้บรรลุผลตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์

ในการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการโครงการตามยุทธศาสตร์ ได้แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการตามระยะเวลาในการพัฒนา ปีงบประมาณ 2560-2561 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการเรียนรู้และพัฒนากำหนดดำเนินการตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม 2560–เดือนกันยายน 2560 ประกอบด้วยแผนงานและกิจกรรมจำนวน 4 แผนงาน/กิจกรรม ดังนี้ 1. แผนพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ภายในและชุมชน 2. กิจกรรมเผยแพร่ผลงาน จัดทำฐานข้อมูลการจัดการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายทางวิชาการ 3. แผนงานการนิเทศกำกับติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ 4. แผนจัดสรรงบประมาณและปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการดำเนินการภายใน ดำเนินการตั้งแต่ เดือน พฤศจิกายน 2560 – เดือนกุมภาพันธ์ 2561 ประกอบด้วยแผนงานและกิจกรรมจำนวน 6 แผนงาน/กิจกรรม ดังนี้ 1. จัดทำแผนงานโครงการโดยมีการบริหารจัดการตาม 5 ขั้นตอน 2. ปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ 3. จัดทำแผนการเรียนรู้บูรณาการและการมีส่วนร่วม 4. ครูทุกคนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน 5. จัดทำแผนการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 6. มีการประเมินผลโครงการแบบมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านความพึงพอใจ ดำเนินการตั้งแต่ เดือน พฤษภาคม 2561 – เดือนกันยายน 2561 ประกอบด้วยแผนงานและกิจกรรมจำนวน 3 แผนงาน/กิจกรรม ดังนี้ 1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการครบทุกกลุ่มสาระ 2. การประเมินผลโครงการที่หลากหลายและมี

ส่วนร่วม 3. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนตำบลละ 1 แห่ง มีอัตราที่เพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพ ดำเนินการตั้งแต่ เดือน พฤศจิกายน 2561 – เดือนกุมภาพันธ์ 2562 ประกอบด้วยแผนงานและ กิจกรรมจำนวน 4 แผนงาน/กิจกรรม ดังนี้ 1. มีการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในทุกระดับชั้นพร้อมการประเมินตามสภาพจริง 2. ขยายผลการดำเนินโครงการสู่โรงเรียนเครือข่าย 3.การจัดทำรายงานโครงการผลการประเมินความพึงพอใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานทั้ง 4 ด้านเป็นไปในทิศทางที่ดีเยี่ยม ซึ่งควรรักษาไว้ให้คงตามมาตรฐานเดิม ขณะเดียวกัน สถานศึกษาต้องพัฒนาครูให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินงานใหม่ ที่สนองตอบต่อสภาพปัญหาใหม่ๆ สภาพสังคมและชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องพัฒนามาตรฐานการดำเนินงานของครู เพื่อให้เกิดการกระบวนกรบริหารจัดการโครงการที่มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ของกลุ่มเป้าหมายในชุมชนอย่างแท้จริง

2. โรงเรียนบ้านแซววิทยาคมควรนำผลการศึกษาภาพอนาคตและยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการโครงการการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นข้อมูลการวางแผนและการพัฒนา ในเรื่องการพัฒนาด้านหลักสูตร สื่อรูปแบบการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล งานบริการทางวิชาการ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัย พัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจ้ดกระบวนกรเรียนรู้ และเผยแพร่ผลงาน ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา ไปสู่

การปฏิบัติอย่างกว้างขวางและมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทอย่าง
ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้สามารถสนองตอบความต้องการของชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสังคมโลก และให้ โรงเรียนนำผลการนิเทศภายในสถานศึกษามาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการโครงการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและจัดทำวิจัยชั้นเรียนในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :** โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กาญจนา คุณารักษ์. **พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร.** นครปฐม:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553.** กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553.

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. 2559. 1 ส.ค.2559 <www.kksec.go.th/e-office/.../26-11-2015-11-07-2120151126110711-24068.doc>

- ประเวศ เวชชะ. (2560). เอกสารประกอบการสอน รายวิชา การบริหาร
หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้.
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม (2558). รายงานโครงการการจัดการเรียนรู้
แบบบูรณาการของโรงเรียนบ้านแซววิทยาคม. เชียงราย:
สำนักงาน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (2559). แผนปฏิบัติการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559. เชียงราย: สำนักงาน.
- เอกวินิต พรหมรักษา. (2555). ขั้นตอนการจัดทำBalance Scorecard.
สืบค้นจาก [http://promrucsa-
dba04.blogspot.com/2012/10/bsc.html](http://promrucsa-dba04.blogspot.com/2012/10/bsc.html).

การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สาย ประสิทธิ์ศาสตร์ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

Learning Resources Management in promoting
Acquisition os Social studies. Religion and Culture
Learning Areas at Maesaiprasitsart School, Mae sai
District, Chiang Rai Province.

ราชัญ วงศ์สอน ^[13]

อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช ^[14]

อาจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ ^[15]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ เหตุปัจจัย ความต้องการ ภาพอนาคตและแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 4 คน ครูสังคมจำนวน 19 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน นักเรียน จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ

[13] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

[14] [15] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วิจัย คือ แบบสอบถามแบบ 5 ระดับ แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า

(1) สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมพบว่า สภาพการบริหารจัดการด้านการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารจัดการด้านการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารจัดการด้านการตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก สภาพการบริหารจัดการด้านการปรับปรุงแก้ไขอยู่ในระดับมาก สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมพบว่า ด้านการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก ด้านการปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก

(2) เหตุปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา คือการกำหนดนโยบาย การวางแผนเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ และการจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอ มีความหลากหลายต่อความต้องการของนักเรียน และผลต่อการบริหารจัดการการใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา คือข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณ ระยะเวลา ระยะทาง ความปลอดภัยของการเดินทางและความมากน้อยของความหลากหลายทางบริบทโดยรอบสถานศึกษา และการให้ความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน

(3) ความต้องการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ด้านการตรวจสอบอยู่ในระดับมาก ด้านการปรับปรุงแก้ไขอยู่ในระดับมาก ความต้องการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงรายจากแหล่งเรียนรู้ภายนอก ด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การตรวจสอบอยู่ในระดับมาก

(4) ภาพอนาคตของทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย คือ มีระบบสารสนเทศ ที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน ง่ายต่อการสืบค้น มีการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสมนักเรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้โดยครูชี้แนะ และเข้าถึงด้วยตนเอง และแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา คือมีการขยายภาคีเครือข่ายกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอกสถานศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการทำ MOU แหล่งเรียนรู้ในระดับต่างประเทศหรือนานาชาติ

(5) แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย คือ ควรวางแผน กำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมายของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ชัดเจน จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาสำรวจแหล่งเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์สภาพความพร้อมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และให้

ความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรกับแหล่งเรียนรู้
แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาคือ สร้างความ
ร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อที่จะส่งเสริม
และทำให้แหล่งเรียนรู้ได้พัฒนาและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน จัดให้มี
การตรวจสอบ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารแหล่งเรียนรู้

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ,แหล่งเรียนรู้,กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

Abstract

The purposes of this research were to study condition, factors, needs, future imagery and the guideline of the learning resource administration for learning supporting used in Social Study, Religion and Culture Maesaiprasitsart School, Chiangrai. The population used were 1 director, 4 deputy directors, 19 Social Studies teachers, 1 supervisor, 1 institutional committee and 350 students. The instruments drawn for this study were the 5 rating scale questionnaire, the observation and the interview. The data were systematically analyzed by using percentage, mean and standard deviation.

The results of the study were found as follows;

(1) The condition of the internal learning resource administration for learning supporting used in Social Study, Religion and Culture Maesaiprasitsart School, Chiangrai shown

in general that PLAN was done at the average level, DO was done at the average level, CHECK was done at the high level ACT was done at the high level. Besides, the external learning resource administration shown in general that PLAN was done at the average level, DO was done at the average level, CHECK was done at the high level (ACTION) was done at the high level.

(2) Factors of the internal learning resource administration for learning supporting used in Social Study, Religion and Culture Maesaiprasitsart School, Chiangrai shown that the planning and the policies were provided for the learning resource. However, the learning resource must be diversified for the students' needs. On the other hand, factors of the external learning resource revealed that the external learning resource were limited by budget, time, distance and security. Additionally, the diversity of the learning resource around the school. Finally, the cooperation was gone along from both of the community and local organization.

(3) The needs of the internal and external learning resource administration for learning supporting used in Social Study, Religion and Culture Maesaiprasitsart School, Chiangrai shown in general that PLAN, DO, CHECK and ACTION were done at the high level.

(4) The future imagery of the internal learning resource administration for learning supporting used in Social Study, Religion and Culture Maesaiprasitsart School, Chiangrai shown that there is the technology system which is modern and easy to search. Teachers only are the facilities and students gets into the information by themselves. Besides, the external learning resource presented that increasing the number of participants. Moreover, making the Memorandum of Understanding (MOU) with the different national or international organizations.

(5) The guideline of the learning resource administration for learning supporting used in Social Study, Religion and Culture Maesaiprasitsart School, Chiangrai presented that the planning the policies and the targets for learning resource development should be provided clearly. Learning resource committee was systematically set up. The availability of learning resource was surveyed for analysis. Both the director and teachers should make understanding between the curriculum administration and learning resource. Making the cooperation of community, parents and Local Administration Organizations in order to develop leaning resource and in accord with communitycontext. Finally the evaluation and monitoringalways were done.

Key Word : Management, Learning Resources, Social Studies Religion and culture

บทนำ

แหล่งเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ของผู้เรียน เกือบทุกโรงเรียนจึงให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างมาก เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นตัวช่วยในการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ว่าสถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นและสถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กร ทางศาสนา สถาบันทางวิชาการ และองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้มีคุณภาพสำหรับเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

เนื้อหาของวิชาสังคมศึกษามีลักษณะเป็นสหวิทยาการโดยนำวิทยาการจากแขนงวิชาการต่าง ๆ ในสาขาสังคมศาสตร์มาบูรณาการเข้าด้วยกัน วิชาการในสาขาสังคมศาสตร์มีความเป็นพลวัตหรือเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ข้อมูลและสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง ตลอดจนมีข้อมูลและสารสนเทศที่ทันสมัยออกมาเป็นระยะ ครูสังคมศึกษาที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน จึงจำเป็นต้องนำข้อมูลหรือสารสนเทศจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ

วัฒนธรรม เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีความทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว

โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ ตั้งอยู่ตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 178 คน และนักเรียนจำนวน 2,791 คน เป็นโรงเรียนชายขอบที่อยู่ติดชายแดนประเทศเมียนมาร์ ผู้เรียนมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ มีลักษณะการจัดการเรียนการสอนแบ่งเป็น 2 รูปแบบคือ การสอนแบบปกติ และการสอนแบบพหุภาษา โดยทั้งสองรูปแบบอิงตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ทั้งนี้เมื่อมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์มากเท่าไรรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ก็ต้องมีความแตกต่างกันไปด้วย เพื่อเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนแต่ละคนได้เรียนรู้ ได้เข้าใจเนื้อหาสาระตามรูปแบบของตนเอง และสิ่งสำคัญที่เป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างชัดเจน มีคุณภาพคือ แหล่งเรียนรู้ข้างต้นที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษา สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย

2. เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย

3. เพื่อศึกษาความต้องการในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย

4. เพื่อศึกษาภาพอนาคตของการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย

5. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้

งานวิจัยนี้จะทำให้ทั้งคณะผู้บริหาร คณะครู นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ เหตุปัจจัย ความต้องการภาพอนาคตและแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย

2. ด้านการนำไปใช้

ผลการวิจัยนี้สามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับผู้บริหาร สถานศึกษาและครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่ไม่ใช่เฉพาะเพียงแต่กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเท่านั้นและสามารถ

นำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผนและส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ด้านเนื้อหา

ศึกษาสภาพของการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย จากกระบวนการวงจรคุณภาพ PDCAคือ PLAN (P) การวางแผน DO (D) การปฏิบัติ CHECK (C) การตรวจสอบ ACT (A) การปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งการบริหารงานแบบ 4M คือ Man บุคลากร Money เงิน Materials ทรัพยากร Managementการบริหารจัดการ โดยทำการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1.1.1 แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

ได้แก่คณะครูและบุคลากรของโรงเรียนแม่สาย ประสิทธิ์ศาสตร์ห้องศูนย์การเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ห้องสมุด ห้องศูนย์อาเซียนห้องศูนย์ภาษาพม่า ญี่ปุ่น และจีน ห้อง Google Chrome ห้อง Resource Center และสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

1.1.2 แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา

ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สวนสาธารณะ หัตถกรรม พื้นบ้าน/สินค้าพื้นเมือง พิพิธภัณฑ วัต / โบสถ์ / มัสยิด หมู่บ้านชนเผ่า ศูนย์การค้าสถานที่งานราชการ สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ / วนอุทยาน โบราณสถาน โบราณวัตถุ

1.2 แหล่งข้อมูล

ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 ครูในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์จังหวัด เชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาสภาพและเหตุปัจจัยการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย แหล่งข้อมูล

1. ครูกลุ่มสาระสังคมฯ จำนวน 19 คน 2. นักเรียนจำนวน 350 คน 3. ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 4. รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 4 คน 5. ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน 6. คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน โดยใช้เครื่องมือ ได้แก่ 1.แบบสอบถาม โดยการแจกแบบสอบถามให้ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 2. แบบสังเกต โดยผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูล โดย ค่าเฉลี่ย สอนเปรียบเทียบมาตรฐาน ร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปสาระสำคัญ

2. การศึกษาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย แหล่งข้อมูล

1. ครูกลุ่มสาระสังคมฯ จำนวน 6 คน 2. ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 3. รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 4 คน 4. ศึกษานิเทศก์

จำนวน 1 คน 5.คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน เครื่องมือ
1. แบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเป็นรายบุคคล
การวิเคราะห์ข้อมูล 1.วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปสาระสำคัญ

3. การศึกษาความต้องการในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่
ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย แหล่งข้อมูล

1. ครูกลุ่มสาระสังคมฯ จำนวน 19 คน 2. นักเรียนจำนวน 350 คน
3.ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 4.รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
จำนวน 4 คน 5.ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน 6.คณะกรรมการสถานศึกษา
จำนวน 1 คน เครื่องมือ 1.แบบสอบถาม โดยการแจกแบบสอบถามให้
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูล 1. ค่าเฉลี่ย 2. ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน 3. ร้อยละ 4.วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปสาระสำคัญ

4. การศึกษาภาพอนาคตของการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่
ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรมโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย แหล่งข้อมูล

1. ครูกลุ่มสาระสังคมฯ จำนวน 6 คน 2.ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน
1 คน 3.รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 4 คน 4.ศึกษานิเทศก์
จำนวน 1 คน 5.คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน เครื่องมือ
1.แบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเป็นรายบุคคล
การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปสาระสำคัญ

5. การเสนอแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงรายแหล่งข้อมูล 1.ครูกลุ่มสาระสังคมฯ จำนวน 6 คน 2.ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 3.รองผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 4 คน 4.ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน 5.คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน เครื่องมือได้แก่ 1.แบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเป็นรายบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปสาระสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

(1) สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมพบว่า สภาพการบริหารจัดการด้านการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารจัดการด้านการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารจัดการด้านการตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก สภาพการบริหารจัดการด้านการปรับปรุงแก้ไขอยู่ในระดับมาก สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม พบว่า ด้านการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก ด้านการปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก

(2) เหตุปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา คือการกำหนดนโยบาย การวางแผนเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ และการจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอ มีความหลากหลายต่อความต้องการของนักเรียน และผลต่อการบริหารจัดการการใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา คือข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณ ระยะเวลา ระยะทาง ความปลอดภัยของการเดินทางและความมากน้อยของความหลากหลายทางบริบทโดยรอบสถานศึกษา และการให้ความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน

(3) ความต้องการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการตรวจสอบอยู่ในระดับมาก ด้านการการปรับปรุงแก้ไขอยู่ในระดับมาก ความต้องการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงรายจากแหล่งเรียนรู้ภายนอก ด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การตรวจสอบอยู่ในระดับมาก

(4) ภาพอนาคตของทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย คือ มีระบบสารสนเทศ ที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน ง่ายต่อการสืบค้น มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เหมาะสมนักเรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้โดยครูชี้แนะ และเข้าถึงด้วยตนเอง และแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา คือมีการขยายภาคีเครือข่ายกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอกสถานศึกษา ทั้งภาครัฐและ

เอกชน รวมทั้งการทำ MOU แหล่งเรียนรู้ในระดับต่างประเทศหรือนานาชาติ

(5) แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย คือ ควรวางแผน กำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมายของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ชัดเจน จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาสำรวจแหล่งเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์สภาพความพร้อมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และให้ความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรกับแหล่งเรียนรู้ แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาคือ สร้างความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อที่จะส่งเสริมและทำให้แหล่งเรียนรู้ได้พัฒนาและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน จัดให้มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารแหล่งเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงรายนั้นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเริ่มที่การจัดตั้งทีมอำนวยการที่มาดำเนินงานร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยยึดนโยบายและบริบทของสถานศึกษาคู บุคลากรและชุมชนแล้วดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสอดคล้องจากการศึกษาพบว่าแหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกสถานศึกษานั้นมีจำนวนอยู่ในระดับที่ค่อนข้างมากแต่ก็ไม่เพียงพอกับความ

ต้องการและยังขาดความหลากหลาย โดยแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกนั้นต่างมีความสำคัญต่อการสนับสนุนครูผู้สอนในการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน นั้นแสดงว่าสถานศึกษาและผู้บริหารต้องจัดทำหรือเสาะแสวงหาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของครูผู้สอนและนักเรียน คล้ายคลึงกับการวิจัยของภัครภรณ์ มานิตย์ (2550:บทคัดย่อ) ที่พบว่าในการจัดการแหล่งเรียนรู้ได้มีการวางแผนใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สํารวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ และกำหนดผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและครูให้ใช้แหล่งเรียนรู้เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน การวิเคราะห์ข้อมูลจากการนิเทศติดตามผล รายงานผลการดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้และนำเสนอผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ วรจักร ใจแก้ว (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการวางแผนนั้นมีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก

2. ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา หลักการแนวคิดในการบริหารภาพรวมของการบริหาร ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสมโดยต้องปัจจัยที่เกี่ยวข้องในหลายๆส่วนคือการวางแผน นั้นหมายถึงกรอบ หรือทิศทางในการดำเนินการหรือกิจกรรมของสถานศึกษาหากมีการกำหนด

แผนงานที่ครอบคลุมชัดเจน ก็จะทำให้การดำเนินงานเกิดความคล่องตัวและเต็มไปด้วยประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย เมื่อมีผ่านขั้นตอนการวางแผนก็จะนำมาสู่ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติโดยอาศัยปัจจัยต่างๆ เมื่อแผนงานมีความชัดเจน จะทำให้ง่ายต่อการปฏิบัติตามแผนงานของผู้ปฏิบัติเองและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด โดยการวางแผนงานนั้นควรสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติได้มีส่วนร่วมในการวางแผนด้วยเพื่อให้มีความรอบด้าน และในลำดับสุดท้ายจะเป็นขั้นตอนของการติดตามประเมินผลเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและแก้ไขจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อการจัดการเรียนรู้ต่อผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของจิราภรณ์ ศรีวรรณวิเชียร (2550:43-52) ได้กล่าวว่า อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดงบประมาณหรือมีปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการนำนักเรียนไปศึกษา หรือครูบางคนคิดว่าเป็นการเพิ่มภาระงานของครูผู้สอน และผู้ปกครองมักคิดว่าเป็นการไปเที่ยวเล่นมากกว่าเป็นการเรียน และคล้ายคลึงกับงานวิจัยของเบญจมาศ สหะเดช (2550:48-49) กล่าวว่า การวางแผนการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพต้องกำหนดโครงการหรือกิจกรรมการจัดหรือหาแหล่งเรียนรู้ โดยศึกษาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่าการวางแผนการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สาย ประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงรายนั้นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเริ่มที่การจัดตั้งทีมอำนวยการที่มาดำเนินงานร่วมจัดทำแผน

ยุทธศาสตร์ โดยยึดนโยบายและบริบทของสถานศึกษาครู บุคลากรและชุมชนแล้วดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสอดคล้องจากการศึกษาพบว่าแหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกสถานศึกษานั้นมีจำนวนอยู่ในระดับที่ค่อนข้างมากแต่ก็ไม่เพียงพอกับความ ต้องการและยังขาดความหลากหลาย โดยแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกนั้นต่างมีความสำคัญต่อการสนับสนุนครูผู้สอนในการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน นั้นแสดงว่าสถานศึกษาและผู้บริหารต้องจัดทำหรือแสวงหาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของครูผู้สอนและนักเรียน ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของทศพร ทองแดง (2550:140) ได้ศึกษาเรื่องการสำรวจแหล่งเรียนรู้และความต้องการการใช้แหล่งเรียนรู้ของบุคลากรในอำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า บุคลากรในอำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ มีความต้องการในการใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ผลการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในอำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่ามีจำนวน 300 แห่ง เมื่อจำแนกเป็นตำบล ซึ่งมีทั้งหมด 5 ตำบล

4. การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนแม่สาย ประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย ให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นสำคัญ เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ และสื่อต่างๆ อย่างกว้างขวาง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้ในห้องเรียนและชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี เกิดคุณลักษณะ

ไม่รู้ ใฝ่เรียน เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาค้นคว้าดังกล่าวสามารถศึกษาได้จากแหล่งการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและท้องถิ่น ดังนั้นสถานศึกษาต้องจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบและหลากหลาย พร้อมทั้งแนะนำผู้เรียนให้ใช้แหล่งการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์จึงทำให้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกนั้นมีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ ซึ่งแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ถึงจะมีปริมาณที่ค่อนข้างมาก แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียนในกระบวนการบริหารจัดการการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุว่าแหล่งเรียนรู้นั้นเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งคล้ายคลึงกับ(ศิริวรรณ ประมัย, 2559 : 66) อ้างถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ส่งเสริมให้ระบบการจัดการศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา จะต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับความรู้ให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูต้องให้ความสำคัญในการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน

5. แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้นต้องมีการบริหารจัดการอย่างมีขั้นตอนและรูปแบบที่ชัดเจน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้ การติดตามตรวจสอบการใช้แหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และการสรุป ติดตาม ประเมินผลซึ่งคล้ายคลึงกับกัญญา ประเสริฐไทย (2555:74) ได้ศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนการสอน

ของโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเวียงเชียงแสน จังหวัด เชียงราย พบว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ด้านการ วางแผนต้องมีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยได้ บูรณาการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนโดยจัดทำเป็น โครงการบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ด้านการปฏิบัติ ตามแผน นำแหล่งเรียนรู้มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยปรากฏใน แผนการสอนอย่างเหมาะสม ด้านการตรวจสอบและประเมิน กำหนดให้ ผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตามในรูปแบบคณะกรรมการ ด้านการ ปรับปรุง แก้ไข ควรมีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน และ แก้ไขข้อบกพร่องที่พบหลังจากที่ได้รับจากการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฏิญญา ไตรพรหม (2552:189) ในเรื่อง ของการใช้หลักแนวคิด PDCA ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการ ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยากรณีศึกษา : โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีแก้วค์ และโรงเรียนวัดลาดระโห่ง พบว่า แนวทางการ ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่ได้พัฒนาขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารและคณะครูควรให้ความสำคัญร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น
2. พัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากเหตุปัจจัยของผลการศึกษาครั้งนี้ที่ว่า การกำหนดนโยบาย การ

วางแผนเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ สามารถนำมาวิเคราะห์หาแนวทางการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา

3. ให้มีประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้ และได้เข้ามามีส่วนร่วมกัน โดยเริ่มที่การจัดตั้งทีมอำนวยการที่มาดำเนินงานร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยยึดนโยบายและบริบทของสถานศึกษาครูบุคลากรและชุมชนแล้วดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. ปรับทิศทางแนวทางการจัดการกับแหล่งเรียนรู้ ให้มีความทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคสมัยปัจจุบันให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงแนวบริหารจัดการความหลากหลายของแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกเพื่อตอบสนองต่อการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

2. ควรมีการศึกษาถึงความหลากหลายของแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา

3. ควรมีการศึกษาถึงความร่วมมือในชุมชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

4. ควรมีการศึกษาถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารและคณะครูในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกต่อการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา ประเสริฐไทย. (2555). การบริหารการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายพัฒนาการศึกษาเวียงเชียงแสน จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- ทศพร ทองแดง.(2550). กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมในชุมชนบ้าน โนนคูณและบ้านโนนคำ ตำบลโนนค้อ อำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ. การศึกษาค้นคว้าอิสระการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- ปฎิญา ไตรพรหม. (2552). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา กรณีศึกษา: โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภวังค์และโรงเรียนวัดลาดระโงง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ภัครภรณ์ มานิตย์. (2550). การจัดการแหล่งเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนโป่งสา จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.เชียงใหม่.
- ศิริวรรณ ประมัย. (2559). สภาพการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้เพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบุญชริก สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัย
บูรพา.

ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

A Proposal Strategic Recommendations for the
Management of Small-sized Schools under Ban Saeo
Education Development Network, Chiang Saen, Chiang
Rai

ทัศนีย์ โสภณอำนวยกิจ^[16]
อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช^[17]
อาจารย์ ดร.ไพรรภ รัตน์ชวงค์^[18]

บทคัดย่อ

การศึกษาอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ชนิดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก และแบบ

[16] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการการบริหารการศึกษา

[17] [18] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

สัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำเสนอข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพการดำเนินงานสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน รองลงมามาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 4 ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ส่วนสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามกระบวนการบริหาร POLC ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีสภาพการดำเนินงานสูงสุดคือ ด้านการวางแผน รองลงมาคือ ด้านการจัดองค์การ ด้านการนำ และด้านการควบคุม

2. ปัญหาในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 4 ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามกระบวนการบริหาร POLC ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ ด้านการจัดองค์การ รองลงมาคือ ด้านการควบคุม ด้านการวางแผน และด้านการนำ

3. ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาตามศักยภาพและเหมาะสมกับวัย 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการพัฒนากระบวนการและกระบวนการบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหาร และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม และ 4) ด้านระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล โดยพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ นำผลการปฏิบัติงานของปีที่ผ่านมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์,การบริหารจัดการ,โรงเรียนขนาดเล็ก, กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา

Abstract

The aim of this study was to investigate strategic recommendations for the management of small-sized schools under Ban Saeo Education Development Network. The

population was 36 participants who were used in responding to the 5-rating scale questionnaire in data collection. The data analysis employed mean and standard deviation. The interview was also used to examine state and problems in the management of small-sized schools. School administrators, teachers, and chair of school committee were involved in the interview to develop the strategic proposal for the management of small-sized schools under Ban Saeo Education Development Network, Chiang Saen, Chiang Rai.

The findings showed that:

1. The management state of small-sized schools based on standards of basic education for internal quality assurance of the school, in overall, was found at the high level. The dimension having the highest operation level was Standard 1 Quality of Learners, followed by Standard 2 Management Process of School Administrators, Standard 3 Student-centeredness Learning Management, and Standard 4 Effective Internal Assurance System. The management state of small-sized schools based on POLC management procedure, in overall, was found at the high level. The aspect holding the highest operation level was planning and followed by organization management, leading, and controlling.

2. The problem in the management of small-sized schools based on basic education standards for internal quality assurance, in overall, was found at the low level. The most problematic dimension was Standard 4 Effective Internal Assurance System, followed by Standard 2 Management Process of School Administrators, Standard 1 Quality of Learners, and Standard 3 Student-centeredness Learning Management. The problem in the management of small-sized schools based on POLC in overall, was found at the low level. The most problematic issue was organization management and followed by controlling, planning, and leading.

3. The strategic recommendations for the management of small-sized schools under Ban Saeo Education Development Network consisted of 4 strategies: 1) Quality of Learners by placing an emphasis on developing the quality of learners based on basic education standards and the development suitable for their age level; 2) Management Process of School Administrators by developing the system and procedure for school administrator's management and enhancing quality of the school's education management; 3) Student-centeredness Learning Management by developing the teacher's competence in implementing student-

centeredness learning and creating the learning environment allowing all students' engagement; 4) Effective Internal Assurance System by developing systematic internal quality assurance system, using the past years performance report as the development guidelines, using the internal quality assurance to upgrade the education quality, and operating the internal quality assurance system effectively.

Key Word : Strategic Offerings, Management, Small Schools, Educational Development Networks

บทนำ

ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่ำกว่า 60 คนลงมา ถึง 1,766 แห่ง ซึ่งสถานศึกษาขนาดเล็กเหล่านี้ ส่วนใหญ่มีปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ 1)นักเรียนจากสถานศึกษาขนาดเล็กมีคุณภาพค่อนข้างต่ำ 2)สถานศึกษาขนาดเล็กส่วนใหญ่ขาดประสิทธิภาพในการบริหาร และพบว่าขนาดโรงเรียนส่วนใหญ่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราย เขต 3 เป็นโรงเรียนขนาดที่ 1 (นักเรียนตั้งแต่ 1 – 120 คน) จำนวน 69 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.10 และมีผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติของผู้เรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า

ไม่มีด้านใดที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3, 2558: 52)

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว มีโรงเรียนทั้งสิ้น 6 โรงเรียน และมีโรงเรียนขนาดเล็กทั้งหมด 3 โรงเรียน ซึ่งได้แก่โรงเรียนบ้านศรีทองงาม โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี โรงเรียนบ้านห้วยกว๊าน ซึ่งมีปัญหาขาดแคลนครู สภาพครูไม่ครบชั้นเรียน มีข้อจำกัดเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดอัตรากำลังครู อีกทั้งครูสอนไม่เต็มเวลาเต็มความสามารถเพราะครูมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการสอน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ทำอาชีพรับจ้างและการเกษตร มีฐานะยากจน ทำให้ไม่มีศักยภาพในการระดมทรัพยากรเพื่อนำมาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียน จึงทำให้โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซวยากต่อการบริหารจัดการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 4 ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การจัดการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซวสามารถบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน โดยสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานผลการปฏิบัติงานโรงเรียน, 2558)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารจัดการของโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้ง 3 โรงเรียน ซึ่งประสบปัญหาต่างๆ เพื่อจะได้รู้สภาพและปัญหาการบริหารจัดการ ว่ามีสภาพอย่างไร ตลอดจนนำเสนอยุทธศาสตร์ในการดำเนินการในด้านต่างๆ เพื่อจะได้นำข้อมูลและข้อเสนอมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงสภาพการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อนำเสนอข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้

1.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็กรู้ถึงสภาพการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

1.2 ผู้บริหารครู และบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก รู้ถึงปัญหาในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

2. ด้านการนำไปใช้

2.1 ผู้บริหารสามารถนำยุทธศาสตร์ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว

2.2 ครูและบุคลากรสามารถนำยุทธศาสตร์ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการทำงานของตนเอง

2.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 นำยุทธศาสตร์ไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มเครือข่ายอื่นๆได้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. สภาพและปัญหาการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 4 ระบบประกัน

คุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ ใช้ทฤษฎีการบริหารPOLC ของ Peter F. Drucker ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การนำ (Leading) และ 4) การควบคุม (Controlling)

2. ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ 2) ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก 3) ประเด็นยุทธศาสตร์รอง 4) มาตรการ 5) ตัวบ่งชี้ และ 6) โครงการ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 4 ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และ คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว จำนวน 3 โรงเรียน ทั้งหมด 36 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม

1.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง

1.4 การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบการบรรยายและแปลผลโดยการบรรยายเป็นความเรียงตามระดับมาตราส่วนประมาณค่า

2. ปัญหาการดำเนินงานการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และ
คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา
การศึกษาบ้านแซว จำนวน 3 โรงเรียน ทั้งหมด 36 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม

2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง

2.4 การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบการบรรยายและแปลผลโดยการ
บรรยายเป็นความเรียงตามระดับมาตราส่วนประมาณค่า

3. ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว

3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มเครือข่าย
พัฒนาการศึกษาบ้านแซว จำนวน 3 โรงเรียน ทั้งหมด 9 คน ใช้วิธีการ
เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์ในการ
นำเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหาร

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์
ด้วยตนเอง

3.4 การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอใน
รูปแบบการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) ตามประเด็นที่
ตอบ แล้วนำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถึงความ
เป็นไปได้ในการนำไปใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อได้
ข้อเสนอแนะแล้วนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กกลุ่มเครือข่าย
พัฒนาการศึกษาบ้านแซว

1.1 สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
เรียงตามลำดับคือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2
กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่
3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐาน
ที่ 4 ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

1.2 สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตาม
กระบวนการบริหาร POLC ในภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับ
มาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการ
นำ และด้านการควบคุม

2. ปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว พบว่า

2.1 ปัญหาในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย มาตรฐานที่มีปัญหาการดำเนินงานมากคือ มาตรฐานที่ 4 ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

2.2 ปัญหาในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามกระบวนการบริหาร POLC ในภาพรวมมีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน ด้านที่มีปัญหาการดำเนินงานมากคือ ด้านการจัดองค์การ

3. ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว พบว่า

วิสัยทัศน์ นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถอ่านเขียนภาษาไทย ผลการทดสอบระดับชาติพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนบริหารจัดการศึกษาได้คุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน

ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการพัฒนาตามศักยภาพและเหมาะสมกับวัย

ประเด็นยุทธศาสตร์รอง ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งระดับก่อนประถมและระดับประถมศึกษา ให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามช่วงวัย 2) การพัฒนา

คุณภาพการจัดการศึกษา ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษานำไปสู่การปฏิบัติที่ส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยี ปรับปรุงวิธีการวัดและประเมินผล ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพของตนเอง 3) สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการศึกษา 4) การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ครอบคลุมผู้เรียน

มาตรการได้แก่ 1) การวางแผนพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร 2) การวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับชั้น 3) สนับสนุนการเรียนการสอนเน้นสร้างคุณลักษณะการทำงานที่พึงประสงค์ 4) การวางแผนการทำงาน มีการกำหนดลำดับขั้นตอน มีการดำเนินงานตามแผน 5) กำกับติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ

ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน 3) นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพื้นฐานในงานวิชาชีพ และเลือกแผนการเรียนที่เหมาะสมแก่ตนเอง

โครงการ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย 2) โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทั้ง 5 กลุ่มสาระและผลการทดสอบระดับชาติ 3) โครงการเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ 4) โครงการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในสถานศึกษา 5) โครงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา 6) โครงการยกระดับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 7) กิจกรรมส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษา 8)
กิจกรรมแสดงนิทรรศการผลงานนักเรียน

มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของ ผู้บริหาร

ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ พัฒนาการกระบวนการบริหารและ
จัดการของผู้บริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์รอง ได้แก่ 1) การพัฒนาการจัดการศึกษาและ
การบริหารสถานศึกษา 2) การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและการ
รับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน 3) การ
บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม 4) ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน
ดำเนินงานตามแผน มีการประสานความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ ในการ
บริหารจัดการ

มาตรการ ได้แก่ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ
2) การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 3) การประสานความ
ร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา 4) การกำกับ ติดตาม
และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 5) การ
ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างประหยัด คุ่มค่า ทั้งบุคลากร
วัสดุและสื่อด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย 6) การควบคุมการดำเนินงานให้
เป็นไปตามแผนการทำงานที่กำหนด การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์

ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจของ
สถานศึกษาที่ชัดเจน 2) แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่ชัดเจนและ
เป็นไปได้ 3) การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารและการ

จัดการอยู่เสมอ 4) ครูและบุคลากรมีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีความรู้ความสามารถ และทักษะตามมาตรฐาน 5) การจัดการเรียนการสอนของครูที่ครอบคลุมและมีนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาให้กับผู้เรียน

โครงการ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 2) โครงการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 3) โครงการนิเทศ กำกับติดตาม 4) โครงการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 5) การเรียนตามโครงการ DLTV 6) โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ ครูพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม

ประเด็นยุทธศาสตร์รอง ได้แก่ 1) พัฒนาการบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม 2) จัดการเรียนการสอนโดยสอดคล้องกับสภาพบริบทของท้องถิ่น 3) วัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ 4) พัฒนาสื่อ นวัตกรรม ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 5) ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้

มาตรการ ได้แก่ 1) จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในแผนการจัดการเรียนรู้ 2) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 3) ผู้เรียนเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและได้ปฏิบัติจริง 4) จัดการเรียนรู้อให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5) วางแผนพัฒนา

หลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและผู้เรียน
5) กำหนดภาระงานให้มีความชัดเจนและวัดประเมินผลการจัดการเรียน
การสอนได้ครอบคลุมหรือบูรณาการระหว่างสาระได้ 6) การนำหลักสูตร
ไปสู่แผนการจัดการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทุกกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ 2) ผลการทดสอบระดับชาติ O-NET, NT 3) ผู้เรียนมีทักษะ มี
ความรู้ ตามมาตรฐานการศึกษา 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดภาระ
งานและการวัดผลประเมินผลได้ครอบคลุมทุกสาระการเรียนรู้ 5) ผลงาน
ของนักเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

โครงการ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาหลักสูตรและแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) โครงการพัฒนาระบบวัดและประเมินผล
ให้มีประสิทธิภาพ 3) โครงการพัฒนาทักษะด้านการคิด 4) กิจกรรม
แข่งขันทักษะทางวิชาการ

มาตรฐานที่ 4 ด้านระบบประกันคุณภาพภายในที่มี ประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยนำผลการปฏิบัติงานของปีที่ผ่านมา
เป็นแนวทางในการพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์รอง ได้แก่ 1) พัฒนาระบบประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ 2) สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพ
ภายในอย่างเป็นรูปธรรม

มาตรการ ได้แก่ 1) การนิเทศภายในสถานศึกษา 2) วางระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ 3) สนับสนุนการดำเนินงานให้เกิดความต่อเนื่องโดยแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการแบบชัดเจน 4) การควบคุมให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ มีการกำกับ ติดตาม และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อสาธารณชน

ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการจัดวางระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ 2) ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างดี 3) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล 4) พัฒนารูปแบบการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมีทิศทางการดำเนินงานสอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมาย

โครงการ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) โครงการนิเทศภายในสถานศึกษา

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษากันเขาว

1.1 สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนได้มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การดำเนินการจัดการโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาและให้การสนับสนุนในการดำเนินงาน

เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ขวัญชัย ปุณณะสาร (2550: 45) พบว่า ในภาพรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การบริหารจัดการ การศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ในด้านการบริหารงานวิชาการ ต้องจัดให้มีการประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน นำไปสู่การจัดทำนโยบาย แผนงาน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

1.2 สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตาม กระบวนการบริหาร POLC ในภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก โดยที่ด้านการวางแผนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดเล็กได้ให้ความสำคัญของการวางแผน มีการจัดองค์การที่ดี ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำ รวมทั้งการควบคุมเพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ขององค์การ สอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตนะ (2545 : 3-5) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุ จุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหารอย่างน้อย 4 ประการคือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ซึ่ง กระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กกลุ่มเครือข่าย พัฒนาการศึกษานบ้านแซว พบว่า

2.1 ปัญหาในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตาม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมีปัญหาการดำเนินงานอยู่ใน ระดับน้อย มาตรฐานที่มีปัญหาการดำเนินงานมากคือ มาตรฐานที่ 4 ระบบ ประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล อาจเป็นเพราะระบบประกัน

คุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็กยังไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และไม่มีการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ และเป็นรูปธรรม

2.2 ปัญหาในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตาม กระบวนการบริหาร POLC ในภาพรวมมีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อยทุกด้าน ด้านที่มีปัญหาการดำเนินงานมากคือ ด้านการจัดองค์การ อาจเป็นเพราะการจัดองค์การทำหน้าที่ทางการบริหารที่สืบเนื่องจากการ วางแผน ดังที่ วิโรจน์ สารรัตนะ (2545: 3-5) กล่าวว่า เมื่อองค์การจัดทำ จุดหมายและแผนเชิงยุทธศาสตร์แล้ว ผู้บริหารควรต้องออกแบบโครงสร้าง องค์กรเพื่อให้การบริหารงานบรรลุจุดหมายแผนเชิงยุทธศาสตร์ของ องค์กรนั้น

3. ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

3.1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาตาม ศักยภาพและเหมาะสมกับวัย ทั้งนี้เพราะหากผู้เรียนได้รับการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนทั้งระดับก่อนประถมและระดับประถมศึกษาของโรงเรียน ขนาดเล็ก ทำให้มีผู้เรียนมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม ตามค่านิยมหลัก 12 ประการ นักเรียนสามารถอ่าน ออกเขียนได้ตามช่วงวัย ซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มี ปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

(สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(2556: 4-5)

3.2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหาร
สถานศึกษา โดยการพัฒนากระบวนการบริหารการจัดการศึกษา
ของผู้บริหาร และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ดังนั้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและการรับผิดชอบต่อผลการจัด
การศึกษา ทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินงานตามแผน มี
การประสานความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ ในการบริหารจัดการส่งผลให้
โรงเรียนขนาดเล็กมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ซึ่งใกล้เคียงกับการศึกษาของ
ปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2555 : 45) ที่พบว่า ยุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมการมี
ส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 1)
ยุทธศาสตร์การศึกษาสภาพแวดล้อมชุมชน 2) ยุทธศาสตร์การศึกษา
ประวัติความเป็นมาและสภาพชุมชน 3) ยุทธศาสตร์การศึกษาประวัติความ
เป็นมาและสภาพปัจจุบันของสถานศึกษา 4) ยุทธศาสตร์การปรับ
บุคลิกภาพการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา 5) ยุทธศาสตร์การปรับ
บุคลิกภาพการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 6)
ยุทธศาสตร์การปรับปรุงวิธีการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของ
สถานศึกษา

3.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ โดยครูพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี
กระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม หากมี
การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม จัดการเรียน

การสอนให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของท้องถิ่น เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้สูงขึ้น ใกล้เคียงกับการศึกษาของ มัณฑริกา วิฑูรชาติ (2551 : 65) พบว่า การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัด การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ในเขต กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก คือ 1) กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำ 2) กลยุทธ์การพัฒนาครู 3) กลยุทธ์การพัฒนาวิชาการ 4) กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารจัดการทั่วไป และ 5) กลยุทธ์การพัฒนาความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่าย

3.4 ด้านระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล โดยพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ นำผลการปฏิบัติงานของปีที่ผ่านมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ดังนั้นหากสถานศึกษามีการจัดวางระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ โดยทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมีทิศทางการดำเนินงานสอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมาย สอดคล้องกับทางสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556 : 16) กล่าวว่า สถานศึกษาจัดวางระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และมั่นใจต่อระบบการบริหาร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษานำไปเป็นแนวทางการวางแผนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการจัดทำแผนงานของโรงเรียนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน ให้มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ได้ดำเนินงานผ่านมาแล้ว กำหนดทิศทางการบริหารงานให้ชัดเจน

2. ผู้บริหารสถานศึกษานำไปเป็นแนวทางการจัดโครงสร้างองค์การการบริหารงาน โดยเน้นการจัดองค์การที่ปฏิบัติได้จริงตามภาระหน้าที่ของงาน การกำหนดคุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรต้องชัดเจนและต้องเหมาะสมกับบุคลิกและความสามารถ ให้มีการออกคำสั่ง กฎ ระเบียบแบบแผนให้ชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

3. ผู้บริหารสถานศึกษานำไปเป็นแนวทางในการบริหาร ให้การสนับสนุน มีการจัดประชุมชี้แจง รับฟังข้อคิดเห็นของบุคลากรผู้ร่วมปฏิบัติงานในแต่ละงานที่ได้รับมอบหมาย มีการกระจายอำนาจสู่ผู้ปฏิบัติ เพื่อให้การทำงานคล่องตัวมากขึ้น รวมถึงการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

4. ผู้บริหารสถานศึกษานำไปเป็นแนวทางการควบคุมการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา โดยให้จัดเป็นรูปแบบคณะกรรมการควบคุมกิจกรรม ในการทำงานแต่ละครั้งให้มีการสรุปประเมินผลการปฏิบัติงานทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. จากสภาพการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว ควรมีการทำการวิจัยเพื่อขยายผล เจาะลึกในประเด็นด้านที่มีสภาพการดำเนินการน้อย เช่น การมีส่วนร่วม ในการวางระบบและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2. จากปัญหาการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว ควรมีการทำการวิจัยเพื่อขยายผล เจาะลึกในประเด็นด้านที่มีปัญหาการดำเนินการมาก เช่น การวางระบบ และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และการศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

3. จากข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาบ้านแซว ควรมีการทำการวิจัยเพื่อ ขยายผลเจาะลึก การมีส่วนร่วมในการวางระบบและการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา เช่น การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ของสถานศึกษาอย่างไรบ้าง และความพึงพอใจต่อระบบการบริหารจัดการ ของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

ขวัญชัย ปุญญะสาร. (2555). แนวทางการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. สืบค้นจากฐานข้อมูลวิจัย ThaiLis Digital Collection.

ปารณทัตต์ แสนวิเศษ. (2555). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา : **การสร้างทฤษฎีจากฐานราก**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

มณฑริกา วิฑูรชาติ. (2551). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ในเขตกรุงเทพมหานคร. (ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเซนต์จอร์จ.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2545). การบริหาร หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์องค์การศึกษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร, พิมพ์พิสุทธ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). แนวการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (2558).

รายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2558. สำนักงานฯ.

แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการ เข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐของโรงเรียนโยนกวითยา

The Guidelines for School Administrators Preparing for
Participation in Pracharat School Project of
Yonokwittaya School

ยงศักดิ์ ก้างยาง^[19]

อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช^[20]

อาจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ^[21]

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยสถาบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวითยา โดยมีกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษา 2) ผลการวิเคราะห์นโยบายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนประชารัฐ เก็บข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายโครงการโรงเรียนประชารัฐ 3) หาแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐของโรงเรียนโยนกวითยา โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายงานต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน

[19] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการการบริหารการศึกษา

[20] [21] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

นักวิชาการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และ ผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนในสังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษากลุ่มเวียงเชียงแสน
ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวินวิทยาตาม
ขอบข่ายการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนพระราชวังทั้ง 6 ด้านคือ ด้าน
การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ด้านการผลิต
และพัฒนาครูอยู่ในระดับมาก ด้านการผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัยอยู่
ในระดับมาก ด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินและ
การพัฒนามาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก และด้าน ICT เพื่อ
การศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์นโยบายและคุณลักษณะอั่งพึงประสงค์ของ
โรงเรียนในโครงการโรงเรียนพระราชวัง คือ มุ่งให้พัฒนาการจัดการศึกษา
อย่างรอบด้าน เน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชนในการ
พัฒนาการจัดการศึกษาและมุ่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ
บริหารจัดการสถานศึกษา

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการ
เข้าร่วมโครงการโรงเรียนพระราชวังของโรงเรียนโยนกวินวิทยา ได้ 4 ขั้นตอน
ตามหลักการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA ตามขอบข่ายการดำเนินงาน
นโยบายโครงการโรงเรียนพระราชวังทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนา
หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ให้มีการกำหนดเป้าหมายของหลักสูตร
สถานศึกษาอย่างชัดเจนโดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน แล้วจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลักสูตรได้กำหนดไว้โดยให้
มุ่งเน้นให้มีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เสริมทักษะการสื่อสาร
ภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อที่หลากหลาย รวมถึงให้มีการให้มีการนิเทศติดตาม

แผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และผลการจัดการเรียนรู้ โดยให้เป็นวิธีการนิเทศที่เป็นกัลยาณมิตร และให้นำผลจากการนิเทศ แผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และผลการจัดการเรียนรู้ และคำแนะนำของผู้นิเทศ ไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการผลิตและพัฒนาครู ให้มีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านเทคโนโลยี การศึกษา และให้มีการพัฒนาครูผู้สอนตามกรอบที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงมีการติดตามผลการพัฒนาความถนัดด้านนั้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และให้นำผลการติดตามการพัฒนาความสามารถครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อมาวิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนา 3) ด้านการผลิตพัฒนากำลังคน และงานวิจัย กำหนดให้มีการจัดทำวิจัยเพื่อศึกษา ทั้งวิจัยในชั้นเรียนและการวิจัยเพื่อการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษา ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียนในรายวิชาที่ตนเองสอน แล้วให้มีคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครูทุกภาคเรียน และจึงให้นำผลการติดตามตรวจสอบมาวิเคราะห์สภาพปัญหาเพื่อร่วมหาแนวทางในการดำเนินงานครั้งต่อไป 4) ด้านการบริหารจัดการ ให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ด้านผู้นำในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และให้ครูและบุคลากรรวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แล้วจึงควรให้มีการติดตามตรวจสอบโดยการประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค 5) ด้านการประเมินและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ให้มีการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงแนวทางการลดอุปสรรคจากการบริหารของส่วนกลางแล้วจึงให้มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับจุดเน้นของสถานศึกษาและความสามารถของผู้เรียนและให้มีการประเมินผลการพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหา

และอุปสรรคในการดำเนินงานจากนั้นจึงให้นำผลจากการประเมินสภาพปัญหาของการพัฒนามาตรฐานการศึกษา มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาและนำผลการประเมินการดำเนินงานด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการครั้งต่อไป

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา,โครงการโรงเรียนประชารัฐ

Abstract

The objectives of this study were: 1) to investigate the school administration state of Yonokwittaya School and the questionnaire respondents were school administrators, teachers, and school committee members; 2) to analyze the policy and desirable characteristics of schools under Pracharat School Project and the data collection was administered by documentary analysis on the policy regarding Pracharat School Project; and 3) to develop the guidelines in preparing the schools for Pracharat School Project by means of focus group discussion and the informants were school administrators, heads of 4 disciplines, scholars from local administrative organization, and school administrators under Wieng Chiang Saen Education Development Networking Group. The results showed that:

1. The state in the school's administration under the framework of Pracharat School Project on 6 dimensions were: Curriculum development and learning procedure was found at the high level; Producing and developing teachers was found at the high level; Manpower and research development was found at the high level; Management was found at the high level; Evaluation and development of education standards was found at the high level; and ICT for education was found at the high level.

2. The analysis on policy and desirable characteristics of the school under Pracharat School Project indicated that the policy's aim was to provide holistic development for the school with the involvement of private and public sectors by using technology as a tool in school administration.

3. The guidelines in preparing the schools for Pracharat School Project of Yonokwittaya School following the 4-dimension PDCA quality cycle and the 6-dimension Pracharat Framework were proposed. 1) Curriculum development and learning procedure: The school should set clear goals for the school's curriculum based on the national core curriculum for basic education; administer the curriculum based on authentic learning; develop English skills using variety of media; arrange supervision and monitoring process on learning management plan and procedure based on amicable supervision; and use

the amicable supervision results on learning management plan, learning procedure, learning management outcome, and suggestions from educational supervisors to develop the learning management guidelines. 2) Producing and developing teachers: The school should provide training courses for teachers on educational technology and develop teachers as the defined framework; consistently monitor the skills and expertise development; use the monitoring results in diagnosing the aspects needed for further development. 3) Manpower and research development: The school should regulate teachers to do classroom research and research for developing school administration while teachers conduct classroom research on subject they are teaching; incorporate the monitoring results for analysis of problem in order to find solution for future implementation. 4) Management: The school should arrange training to develop school administrators regarding leader of change and allow teachers, staff, and stakeholders to get involved developing the education quality; monitor and evaluate strengths, weaknesses, opportunity, and threats. 5) Evaluation and education quality development: The school should evaluate and develop education standards by determining the guidelines for participatory educational administration in order to develop education quality; develop the guidelines to

minimize obstacles resulted from the central government policy; develop education standards based on the focal points of the school and learner's competence; evaluate the education development to recognize problems and obstacles in the operation; use the evaluation results for analysis of the guidelines in solving the problems; use the evaluation results on the education development operation in developing the guidelines for future implementation.

Key Word : School administration, public school project

บทนำ

โครงการโรงเรียนประชารัฐเป็นโครงการที่มีจุดมุ่งเน้นให้ภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการยกระดับการศึกษา โดยให้มีการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาอย่างรอบด้าน เช่น การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และการสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ และการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ในโลกอินเทอร์เน็ตได้อย่างทั่วถึง โดยในระยะที่ 1 ได้มีการคัดเลือกโรงเรียนจำนวน 3,342 โรงเรียนทั่วประเทศเป็นโรงเรียนแกนนำโครงการโรงเรียนประชารัฐ

โรงเรียนโยนกวითา เป็น 1 ใน 3,342 โรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนแกนนำโครงการโรงเรียนประชารัฐ โดยพื้นฐานเดิมโรงเรียนโยนกวითาเป็นโรงเรียนขยายโอกาส จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย จนถึง

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีกระบวนการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และได้รับการสนับสนุนจากทางชุมชนในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และการส่งเสริมผู้เรียนให้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ในอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดี โครงการโรงเรียนพระราชรัฐเป็นโครงการที่มีการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาอย่างรอบด้าน เช่น การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และการสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ และการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ในโลกอินเทอร์เน็ตได้อย่างทั่วถึง ทำให้โรงเรียนโยนกวิทยาจะได้รับการพัฒนาเพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา และได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนอย่างรอบด้านด้วย โรงเรียนโยนกวิทยาจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในทุกๆด้านเพื่อการเป็นแกนนำโครงการโรงเรียนพระราชรัฐตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติ

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนพระราชรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประสิทธิผลจึงจะต้องมีการเตรียมความพร้อมให้แก่โรงเรียนที่กำลังจะเข้าร่วมโครงการ ในส่วนของการเตรียมความพร้อมนี้จะเป็นไปโดยวิธีการศึกษาสภาพการบริหารของโรงเรียนโยนกวิทยาว่ามีสภาพเด่นหรือจุดด้อยอย่างไร แล้วจึงมีการวิเคราะห์นโยบายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนพระราชรัฐเชิงเปรียบเทียบ เพื่อหาความเหมือนหรือแตกต่างรวมถึงสิ่งที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง และ จึงจะได้หาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนพระราชรัฐของโรงเรียนโยนกวิทยาว่าควรเป็นไปในทิศทางใดจึงจะทำให้การเข้าร่วมโครงการนั้นก่อประโยชน์และเกิดผลดีกับผู้รับบริการมากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวินวิทยา
2. เพื่อวิเคราะห์นโยบายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนประชารัฐ
3. เพื่อหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐของโรงเรียนโยนกวินวิทยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านความรู้

ผลจากการวิจัยนี้ทำให้ได้ความรู้เกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวินวิทยา และความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐ อีกทั้งยังได้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐของโรงเรียนโยนกวินวิทยา

2. ด้านการนำไปใช้

ผลการวิจัยนี้จะสามารถนำไปใช้ในการวางแผน(planning) และการดำเนินการ(Doing) ในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวินวิทยา เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐของโรงเรียนโยนกวินวิทยาได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวิทยา

สภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวิทยาก่อนการเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ ตามขอบข่ายการดำเนินงานนโยบายโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ 2) การผลิตและพัฒนาครู 3) การผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัย 4) การบริหารจัดการ 5) การประเมินและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา 6) ICT เพื่อการศึกษา

2. การวิเคราะห์นโยบายและคุณลักษณะอึงพึงประสงค์ของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ

นโยบายโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และขอบข่ายการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ 2) การผลิตและพัฒนาครู 3) การผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัย 4) การบริหารจัดการ 5) การประเมินและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา 6) ICT เพื่อการศึกษา

3. การหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนพระราชรัฐของโรงเรียนโยนกวิทยา

แนวทางการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวิทยา เพื่อนำไปสู่การเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ ตามทฤษฎีการบริหารแบบ วงจรคุณภาพ (Deming Cycle) ประกอบด้วย

P (Plan) การวางแผน คือการวางแผนงานจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น

D (Do) การปฏิบัติ คือการปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงาน
ที่ได้เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

C (Check) การตรวจสอบ คือการตรวจสอบผลการดำเนินงาน
ในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้อง
เปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด

A (Act) การปรับปรุง คือการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหา
หรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผล
สำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป

ซึ่งขอขยายการบริหารตามนโยบายของโครงการโรงเรียน
ประชารัฐ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการ
เรียนรู้ 2) การผลิตและพัฒนาครู 3) การผลิตพัฒนากำลังคนและ
งานวิจัย 4) การบริหารจัดการ 5) การประเมินและการพัฒนามาตรฐาน
การศึกษา 6) ICT เพื่อการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพความพร้อมในการบริหารสถานศึกษา
เพื่อเข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐของโรงเรียนโยนกวითา ประชากร
ที่ใช้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนโยนกวითา จำนวน 13
คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน เครื่องมือการวิจัย คือ
แบบสอบถามสภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวითา และ
แบบบันทึกการสังเกต การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวითา
วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าความถี่แล้วสังเคราะห์สรุปข้อมูลเป็น
ความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์นโยบายและคุณลักษณะพึงประสงค์ของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนประชารัฐ โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนประชารัฐ เครื่องมือการวิจัย คือ แบบบันทึกการวิเคราะห์นโยบายโครงการโรงเรียนประชารัฐ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอเป็นความเรียง

ตอนที่ 3 การหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐของโรงเรียนโยนกวินวิทยา ประชากรที่ใช้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนโยนกวินวิทยา จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายงานต่างๆ จำนวน 4 คน นักวิชาการ การศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกลุ่มเครือข่ายฯ จำนวน 9 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนา วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นที่ตอบนำเสนอเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวินวิทยาตามขอบข่ายการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนประชารัฐทั้ง 6 ด้านคือ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ มีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก โดยด้านการกำหนดแนวทางสำหรับการจัดการเรียนรู้วิชาหลักที่เพิ่มสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการนำผลการดำเนินการพัฒนาการศึกษาไปสู่แนวทางการดำเนินงานที่ดีกว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการผลิตและพัฒนาครู มีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก โดยด้านการนำผลการประเมินไปสู่การพัฒนา

บุคลากรในครั้งต่อไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการวางแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัยมีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก โดยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นพัฒนาความสามารถของผู้เรียนตามความถนัด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการบริหารจัดการ มีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก โดยด้าน การเสนอแนะผลการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานครั้งต่อไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการพัฒนาทักษะการบริหารด้านกลยุทธ์การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการประเมินและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมากโดยด้านการกำหนดแผนการประเมินผลการพัฒนาการศึกษาอย่างมีทิศทางมีรูปแบบตามโครงการโรงเรียนประชารัฐ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการติดตามประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านICT เพื่อการศึกษา มีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก โดยด้านการใช้ ICT ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการกำหนดทิศทางแผนการพัฒนาเทคโนโลยี

สารสนเทศเพื่อการจัดการสื่อสารอย่างครอบคลุมและทั่วถึงต่อความต้องการของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวითาตาม ขอบข่ายการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนประชารัฐ โดยภาพรวม อยู่ในระดับคุณภาพมาก

2. ผลการวิเคราะห์นโยบายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนประชารัฐ ต้องดำเนินการตามกรอบการดำเนินงานดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ให้คงใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาปัจจุบันของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีการจัดการเรียนรู้วิชาหลักที่เพิ่มสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน โดยจะเสริมด้วย รูปแบบสะเต็มศึกษา ให้มีการจัดทำสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยอิงตามหลักสูตรแกนกลางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้เป็นโรงเรียนคุณธรรมและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อาทิ คุณธรรม จิตสาธารณะ วินัย ในทุกกลุ่มสาระ

2.2 การผลิตและพัฒนาครู ให้มีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านเทคโนโลยีการศึกษา และให้มีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านการจัดการชั้นเรียนยุคดิจิทัล รวมถึงมีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านแนะแนวและให้คำปรึกษาอย่างครุมีอาชีพ อีกทั้งให้มีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านการเปลี่ยนจากครูผู้สอนสู่ผู้อำนวยการเรียนรู้ และมีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านการใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้

ของนักเรียนควบคู่กับการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านเทคนิคการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

2.3 การผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัย ให้มีการจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาให้มีความเป็นเลิศ โดยมีขอบข่ายการดำเนินงานคือ มุ่งพัฒนาและยกระดับการจัดการศึกษาของประเทศไทย

2.4 การบริหารจัดการ ให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้นำในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงและให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารความเสี่ยงสำหรับสถานศึกษารวมถึงให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาด้านกลยุทธ์การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

2.5 การประเมินและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ให้มีการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแนวทางการลดอุปสรรคจากการบริหารของส่วนกลาง

2.6 ICT เพื่อการศึกษา ให้มีการสร้างคลังความรู้เชื่อมโยงกันระหว่างรัฐและเอกชน และต้องมีการกลั่นกรองข้อมูลเข้าคลังความรู้ มีระบบคลังความรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ และมีการบูรณาการระบบจัดองค์ความรู้ เนื้อหาสาระเข้าถึงทุกช่องทางสื่อทุกรูปแบบ ทุกอุปกรณ์รวมทั้งให้มีการสร้างข้อมูลกลาง และสารสนเทศที่เป็นเอกภาพ โดยข้อมูลกลางต้องมีการเชื่อมโยงถึงกัน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาและข้อมูลอื่นๆ

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐของโรงเรียนโยนกวินวิทยา ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจนโดยให้สอดคล้องกับ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปีพ.ศ. 2551 และมีการสอดแทรกคุณธรรมและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อีกทั้งต้องมีการเสริมรูปแบบของสะเต็มศึกษาลงในหลักสูตรสถานศึกษาด้วย จากนั้นให้จัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ เสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อที่หลากหลาย มีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อด้วยอุปกรณ์สื่อสารทุกชนิด และให้มีการสอดแทรกคุณธรรมและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึง จากนั้นจึงให้มีการนิเทศติดตาม แผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และผลการจัดการเรียนรู้โดยให้เป็นวิธีการนิเทศที่เป็นกัลยาณมิตร เพื่อคอยให้คำแนะนำกับครูผู้สอนในจุดที่บกพร่องหรือควรเติมเต็มในด้านการจัดการเรียนการสอน ในช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่บ่อยจนเกินไป แต่ต้องมีความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ แล้วจึงนำผลจากการนิเทศ และคำแนะนำของผู้นิเทศ ไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

2. การผลิตและพัฒนาครู ให้มีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านเทคโนโลยีการศึกษา ด้านการจัดการชั้นเรียนยุคดิจิทัล ด้านการใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านเทคนิคการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้ทันต่อยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง แล้วจึงให้มีการพัฒนาครูผู้สอนตามกรอบที่กำหนดไว้ เพื่อช่วยในการพัฒนาความสามารถของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้ทันต่อยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง จากนั้นให้มีการติดตามผลการพัฒนาความถนัดด้านต่างๆอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความเป็นเลิศในด้านนั้นๆ จากนั้นจึงให้นำผลการติดตามการพัฒนาความสามารถครูและ

บุคลากรทางการศึกษาเพื่อมาวิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนา แล้วนำมาจัดเป็นหลักสูตรอบรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในครั้งต่อไป

3. การผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัย กำหนดให้มีการจัดทำวิจัยเพื่อศึกษา ทั้งวิจัยในชั้นเรียนและการวิจัยเพื่อการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษา เพื่อหาแนวทางในการพัฒนากระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพยิ่งกว่าเดิม ซึ่งในการวิจัยควรจะเป็นวิจัยเชิงคุณภาพที่จะทำได้มาซึ่งวิธีการและกระบวนการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง จากนั้นให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียนในรายวิชาที่ตนเองสอนเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาวิธีการกระบวนการสอนของตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และให้มีการจัดทำวิจัยของสถาบันเพื่อหาแนวทางจัดการศึกษาและสร้างจุดเน้นของสถานศึกษาความโดดเด่นโดยเฉพาะด้านวิชาการซึ่งเป็นกรอบงานที่สำคัญที่สุดในการบริหารสถานศึกษา แล้วจึงให้มีตรวจสอบการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครูทุกภาคเรียนเพื่อสะท้อนปัญหาในการจัดการเรียนการสอน จากนั้นจึงให้นำผลการติดตามตรวจสอบมาวิเคราะห์สภาพปัญหาเพื่อร่วมหาแนวทางในการดำเนินงานครั้งต่อไป

4. การบริหารจัดการ ให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้นำในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง เพื่อเตรียมความพร้อมในตัวผู้บริหารให้พร้อมต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและทันต่อยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง จากนั้นให้มีการประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อหาแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นและมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องจากนั้นจึงให้ครูและบุคลากรรวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในกลุ่มงาน

นั้นๆ และคอยประสานงานระหว่างผู้บริหารลงเรียนกับผู้ปฏิบัติงาน แล้วจึงให้มีการติดตามตรวจสอบโดยการประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค โดยการทำการวิเคราะห์ผลการบริหารสถานศึกษาตลอดปี การศึกษาโดยใช้กระบวนการ SWOT Analysis เพื่อวิเคราะห์เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ของการบริหารจัดการสถานศึกษา จากนั้นจึงให้นำผลการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ในการดำเนินงาน ของปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

5. การประเมินและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ให้มีการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงส่วนกลาง ให้มีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา และจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้ได้ทิศทางการบริหารสถานศึกษา และกำหนดให้มีการพัฒนามาตรฐานของการจัดการศึกษาอยู่อย่างสม่ำเสมอแล้วจึงให้มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับจุดเน้นของสถานศึกษาและความสามารถของผู้เรียนโดยมุ่งให้สถานศึกษามีการพัฒนาอย่างรอบด้านทั้งทางด้านวัตถุ และตัวบุคคล และมุ่งให้มีการพัฒนาสภาพบริบทของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้และ สะดวกต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยแล้วจึงให้มีการประเมินผลการพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และเป็นการประเมินผลการพัฒนามาตรฐานการศึกษาและการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ จากนั้นให้นำผลจากการประเมินสภาพปัญหาของการพัฒนามาตรฐานการศึกษา มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาและนำผลการประเมินการดำเนินงานด้านการพัฒนา

มาตรฐานการศึกษา มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการครั้งต่อไป

6. ICT เพื่อการศึกษา ให้มีการกำหนดกรอบการดำเนินงาน ด้าน ICT เพื่อการศึกษาโดย มีการสร้างคลังความรู้เชื่อมโยงกันระหว่างรัฐ และเอกชน และต้องมีการกลั่นกรองข้อมูลเข้าคลังความรู้ มีระบบคลังความรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ มีการบูรณาการระบบจัดองค์ความรู้ เนื้อหาสาระเข้าถึงทุกช่องทางสื่อ ทุกรูปแบบ ทุกอุปกรณ์ และมีการสร้าง ข้อมูลกลาง และสารสนเทศที่เป็นเอกภาพ แล้วจึงให้มีการพัฒนาระบบ จัดการข้อมูลสารสนเทศให้อยู่รูปแบบของ ICT และให้มีการพัฒนา กระบวนการบริหารสถานศึกษาต่างๆผ่านทางช่องทาง ICT ไม่ว่าจะเป็น การประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานธุรการผ่านทาง ICT การบริหารงาน วิชาการผ่านทาง ICT การบริหารทรัพยากรบุคคลผ่าน ICT จากนั้นให้มีการ ติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและในด้าน การสืบค้นหาความรู้ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต มีการประเมินผลการใช้ ICT การพัฒนาระบบจัดการข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนากระบวนการบริหาร สถานศึกษาต่างๆ การประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานธุรการ การ บริหารงานวิชาการและการบริหารทรัพยากรบุคคล จากนั้นจึงนำผลการ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและในด้านการ สืบค้นหาความรู้ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต มีการประเมินผลการใช้ ICT การ พัฒนาระบบจัดการข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนากระบวนการบริหาร สถานศึกษาต่างๆ การประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานธุรการ การ บริหารงานวิชาการและการบริหารทรัพยากรบุคคล มาวิเคราะห์หาสภาพ ปัญหา เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการครั้งต่อไป

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐ ของโรงเรียนโยนกวินวิทยา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวินวิทยาตามข้อบ่งชี้การดำเนินงานของโครงการโรงเรียนประชารัฐ โดยภาพรวม อยู่ในระดับคุณภาพมาก ผู้ศึกษาขอเสนอผลการอภิปรายผลโดยมีประเด็นสำคัญ คือ สภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนโยนกวินวิทยาตามข้อบ่งชี้การดำเนินงานของโครงการโรงเรียนประชารัฐ ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ มีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก 2) ด้านการผลิตและพัฒนาครู มีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก 3) ด้านการผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัย มีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก 4) ด้านการบริหารจัดการ มีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก 5) ด้านการประเมินและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก 6) ด้านICT เพื่อการศึกษามีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การดำเนินการจัดการโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ มีคณะทำงาน กำหนดภาระงานไว้อย่างชัดเจนและมีโครงการรองรับ ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาและอำนวยความสะดวกให้การสนับสนุนในการดำเนินงานเป็นอย่างดี ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เข้ารับการอบรม ครูและบุคลากรทุกคนมีความตระหนักในความสำคัญของการจัดการศึกษาและดำเนินงาน มีการปฏิบัติตามแผนงาน

มีความตั้งใจมุ่งมั่น ทุ่มต่อการดำเนินงานและมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับมังกร น้อยเมล์, (2556: บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการขององค์กรที่มีประสิทธิภาพนั้น ประกอบด้วย การมีทีมบริหารจัดการที่ดี มีการเรียนรู้ในวิสัยทัศน์ พันธกิจ โดยทั่วทั้งองค์กร มีระบบดูแลพัฒนาบุคลากร และระบบสารสนเทศเพื่อใช้วางแผนพัฒนาองค์กร

2. คุณลักษณะอังกพิงประสงค์ของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนประชารัฐ โรงเรียนในโครงการโรงเรียนประชารัฐต้องดำเนินการตามกรอบการดำเนินงาน คือ ให้มีการจัดการเรียนรู้วิชาหลักที่เพิ่มสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน โดยจะเสริมด้วย รูปแบบสะเต็มศึกษา และให้เป็นโรงเรียนคุณธรรมและเสริมสร้างคุณลักษณะอังกพิงประสงค์ อาทิ คุณธรรม จิตสาธารณะ วินัย ในทุกกลุ่มสาระ ให้มีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านเทคโนโลยีการศึกษา และให้มีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านการจัดการชั้นเรียนยุคดิจิทัล รวมถึงมีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านแนะแนวและให้คำปรึกษาอย่างครุมีอาชีพ อีกทั้งให้มีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านการเปลี่ยนจากครูผู้สอนสู่ผู้อำนวยการเรียนรู้ และมีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านการใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนควบคู่กับการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านเทคนิคการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ให้มีการจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาให้มีความเป็นเลิศ รวมถึงให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาด้านกลยุทธ์การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ให้มีการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแนวทางการลดอุปสรรคจากการบริหารของส่วนกลาง ให้มีการสร้างคลังความรู้เชื่อมโยงกันระหว่างรัฐและเอกชน และต้องมีการกลั่นกรองข้อมูล

เข้าคลังความรู้ มีระบบคลังความรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ และมีการบูรณาการระบบจัดองค์ความรู้ เนื้อหาสาระเข้าถึงทุกช่องทางสื่อ ทุกรูปแบบ ทุกอุปกรณ์รวมทั้งให้มีการสร้างข้อมูลกลาง และสารสนเทศที่เป็นเอกภาพ โดยข้อมูลกลางต้องมีการเชื่อมโยงถึงกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาและระบบการบริหารสถานศึกษาต้องมีการพัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อการยกระดับการศึกษานั้นต้องมีการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ โดยการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ สุวาท จอมทอง (2551: 11) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาคือการร่วมปฏิบัติ ร่วมประสานงาน และร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้บรรลุตามนโยบายหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐของโรงเรียนโยนวิทยาคือ กำหนดเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจนโดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปีพ.ศ. 2551 และมีการสอดแทรกคุณธรรมและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อีกทั้งต้องมีการเสริมรูปแบบของสะเต็มศึกษาลงในหลักสูตรสถานศึกษาด้วย และให้มีการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับครูด้านเทคโนโลยีการศึกษา ด้านการจัดการชั้นเรียน ยุคดิจิทัล ด้านการใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านเทคนิคการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้ทันต่อยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และกำหนดให้มีการจัดทำวิจัยเพื่อศึกษา ทั้งวิจัยในชั้นเรียนและการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อหาแนวทางในการพัฒนากระบวนการบริหารที่มี

ประสิทธิภาพยิ่งกว่าเดิม ซึ่งในการวิจัยควรจะเป็นวิจัยเชิงคุณภาพที่จะทำ
ให้ได้มาซึ่งวิธีการและกระบวนการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง และ
ให้มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้นำในยุคแห่งการ
เปลี่ยนแปลง เพื่อเตรียมความพร้อมในตัวผู้บริหารให้พร้อมต่อการบริหาร
สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและทันต่อยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ให้มีการ
กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา รวมถึง ให้มีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา และ
จุดมุ่งหมายของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้ได้ทิศทางในการบริหาร
สถานศึกษา และกำหนดให้มีการพัฒนามาตรฐานของการจัดการศึกษาอยู่
อย่างสม่ำเสมอแล้วจึงให้มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับ
จุดเน้นของสถานศึกษาและความสามารถของผู้เรียนโดยมุ่งให้สถานศึกษามี
การพัฒนาอย่างรอบด้านทั้งทางด้านวัตถุ และตัวบุคคล และมุ่งให้มีการ
พัฒนาสภาพบริบทของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้และ สะดวกต่อการ
บริหารจัดการสถานศึกษาด้วยและให้มีการกำหนดกรอบการดำเนินงาน
ด้าน ICT เพื่อการศึกษาโดย มีการสร้างคลังความรู้เชื่อมโยงกันระหว่างรัฐ
และเอกชน และต้องมีการกลั่นกรองข้อมูลเข้าคลังความรู้ มีระบบคลัง
ความรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ มีการบูรณาการระบบจัดองค์ความรู้
เนื้อหาสาระเข้าถึงทุกช่องทางสื่อ ทุกรูปแบบ ทุกอุปกรณ์ และมีการสร้าง
ข้อมูลกลาง และสารสนเทศที่เป็นเอกภาพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า
กระบวนการบริหารที่เป็นระบบและเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้นั้นจะทำให้
สถานศึกษามีข้อมูลที่เป็นเอกภาพ และการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการ
บริหารจัดการนั้นจะทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างไรข้อจำกัดและเชื่อ
โยงกันอย่างกว้างขวางทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษานั้น
เกิดขึ้นอย่างรอบด้าน ซึ่งผู้บริหารควรเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงที่

ส่งเสริมให้ครูผู้สอนยอมรับในความเปลี่ยนแปลงในยุคของเทคโนโลยีที่ไร้ขีดจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับ บัวย้อย กณินิตา (2552:34) ได้กล่าวไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงมีความสำคัญและความจำเป็นสำหรับสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นความเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลมาจากการปรับปรุงภายในอย่างต่อเนื่อง หรือเป็นผลจากการปรับตัวของสภาพแวดล้อมที่แตกต่างไปจากเดิม สถานศึกษาจึงต้องตระหนักถึงสภาพการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นและจัดเตรียมให้มีการเปลี่ยนแปลงภายในทั้งทางด้าน หลักสูตรการสอน และองค์กร ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ริเริ่มให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- เตือนใจ ไพค่านาม. (2553). **สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. อุบลราชธานี.
- บัวย้อย กณินิตา. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. สุรินทร์.

มังกร น้อยเมธ. (2556). **ความต้องการ และแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.** (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.

สุวาท จอมทอง. (2551). **การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคามเขต 1.** (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาองค์ บริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาววิทยาคม

The Factors Affecting Internal Supervision of Mae Ai
Wittayakom School under Chiang Mai Provincial
Administrative Organization

ณัฐรวิ จิตตะ^[22]

อาจารย์ ดร.สุวดี อุปินใจ^[23]

อาจารย์ ดร.ไพโรภ รัตน์ชวงค์^[24]

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาววิทยาคม มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาววิทยาคม (2) เพื่อหาแนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาววิทยาคม แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่อาววิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ รองผู้อำนวยการโรงเรียนแม่อาววิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ หัวหน้าบริหารงานโรงเรียนแม่อาววิทยาคม

[22] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

[23] [24] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้โรงเรียน
แม่ข่ายวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงใหม่ ครูผู้สอนโรงเรียน
แม่ข่ายวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งสิ้นจำนวน
48 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบไปด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์
แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ :โรงเรียนแม่ข่าย
วิทยาคม ผลการศึกษาพบว่าทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านบุคคล ด้านการเงิน ด้าน
วัสดุและอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้าน
การเงิน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับปาน
กลาง ด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
คือ ด้านบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง

แนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การ
บริหาร ส่วนจังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนแม่ข่ายวิทยาคม ในการนิเทศ
หลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านการเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านการบริหาร
จัดการ ควรมีการวางแผนการดำเนินการ ดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง
ประเมินผล การรายงานผล และนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการ
นิเทศหลักสูตร และแต่งตั้งคณะกรรมการและบุคลากรในการดำเนินการ
นิเทศหลักสูตร อบรม ส่งเสริมให้บุคลากรในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม
วิพากษ์หลักสูตรหลักสูตร และการสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็น
ความสำคัญของการนิเทศ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง
ในการนิเทศ และการติดตามผลการนิเทศหลักสูตรทั้งภายในสถานศึกษา

และภายนอกสถานศึกษา ผู้ประกอบการในการนิเทศการการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านการเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านการบริหารจัดการ ควรมีการวางแผนการดำเนินการ ดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ประเมินผล การรายงานผล และนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ติดตามการดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และควรแต่งตั้ง คณะกรรมการในการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอน ประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจการนิเทศภายใน ระหว่าง ผู้บริหาร ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ และผู้สนับสนุนการนิเทศ อบรมครูให้มีความรู้ในการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน ใช้กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน นิเทศเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน เสริมสร้างบรรยากาศของการมีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พัฒนาวัสดุอุปกรณ์ในการนิเทศการเรียนการสอน

คำสำคัญ : การนิเทศภายใน, โรงเรียนมัธยมศึกษา, องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

Abstract

The objectives of this study were: 1) to investigate the factors affecting the internal supervision of Mai Ai Wittayakom School under Chiang Mai Provincial Administrative Organization; 2) to develop the guidelines for internal supervision of Mai Ai Wittayakom School under Chiang Mai Provincial Administrative Organization. The data source involved 48 participants

including principal, vice principal, chief administration, chief learning area, and teachers at Mai Ai Wittayakom School under Chiang Mai Provincial Administrative Organization. The research instruments were questionnaire and structured interview. The data was analyzed by mean and standard deviation.

The results showed that:

1. The factors affecting the internal supervision of Mae Ai Wittayakom School, in overall, was found at the moderate level that involved 4 aspects i.e. personnel, finance, materials and equipment, and management. The aspect holding the highest mean score was finance but at the high level. The materials and equipment and personnel were found at the moderate level. But the management was found at the lowest mean score.

2. The guidelines for internal supervision of Mae Ai Wittayakom School were proposed.

- 2.1 For the curriculum supervision in regard to personnel, finance, materials and equipment, and management, the school should plan the supervision and implement the supervision consistently; evaluation, report and, review the results for improvement of the curriculum supervision; appoint a committee and personnel to oversee the curriculum

supervision; provide training; encourage people in the community to get involved in curriculum review; raise awareness in the importance of supervision; encourage students and parents to get involved in curriculum supervision; monitor the curriculum supervision from both inside and outside educational institutions.

2.2 For the instructional supervision in regard to personnel, finance, materials and equipment, and management, the school should plan the supervision and implement it consistently; evaluate and review the results for improvement of teaching; monitor the supervision consistently; appoint the supervision committee; call upon the meeting to build understanding about the internal supervision for administrators, supervisors supervision audience; promote the supervision and train teachers on knowledge about supervision; implement peer to peer supervision; supervise for improvement quality of teaching; promote the use of information technology in instructional supervision; encourage the career learning atmosphere; develop the tools for instructional supervision.

Key Word : Internal Supervision, Secondary School,
Chiang Mai Provincial Administration

บทนำ

ในการบริหารองค์กรให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่บุคคลในองค์กรโดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีการบริหารตามที่ (Hersey, Blanchard and Johnson, 2001) ได้ให้ความหมายของ “การบริหาร” หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลและกลุ่มบุคคล พร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ เครื่องมือต่าง ๆ งบประมาณ เทคโนโลยีเพื่อที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ในการบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายผู้บริหารต้องมีหลักการบริหารและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิรูปการศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิรูปการศึกษาประกอบด้วย 1) ปัจจัยภายในในระบบการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยคุณภาพของครู หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน วัสดุประสงค์อุปกรณ์การเรียนการสอน การบริหารการจัดการจัดการ 2) ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วยเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรและบุคลากรสามารถเพิ่มความเป็นมืออาชีพให้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู สามารถพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนและการนำไปสู่การเพิ่ม

ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน การบริหารจะประสบผลสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาตั้งไว้ ซึ่งปัจจัยการบริหาร ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างและนโยบายของโรงเรียน (Structure) 2) ด้านการบริการและผลผลิต (Service) 3) ด้านปัจจัยเกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพของบุคคล (Man) 4) ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน (Money) 5) ด้านปัจจัยที่เกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ (Material) และ 6. ด้าน การบริหารจัดการ (Management) เสาวนิตย์ ชัยมุสิก (2554 : 4) ได้กล่าวไว้ในการบริหารสถานศึกษาและการบริหารวิชาการ เป็นงานที่สำคัญ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงาน วิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะ การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องมือชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร และการบริหารงานวิชาการหมายถึง กระบวนการ บริหารกิจกรรมทุกอย่างที่ เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอน ตลอดจนการประเมินผล การสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของ การศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งกระบวนการหนึ่งที่ใช้ใน การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพครู ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอนให้บรรลุตามที่ต้องการ คือ กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน เพราะการ นิเทศภายในโรงเรียนจะช่วยส่งเสริมและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ของครูให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์

(2542 : 43) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนโรงเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอน ได้ตรงตามสภาพของปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริงของผู้เรียน นอกจากนี้ นริศตรา อุปกรณ์ศิริ (2542 : 21-22) ได้กล่าวถึง การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกิจกรรมสำคัญที่โรงเรียนพึงกระทำอย่างจริงจังทั้งผู้บริหาร ผู้ให้การนิเทศและครูผู้ปฏิบัติการ ในการนิเทศตามบทบาทของตนอย่างเต็มที่และสอดคล้องกันทำให้ประสิทธิภาพของการนิเทศส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนและทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนด้วยดี และจากการศึกษางานวิจัยจากนักการศึกษาเกี่ยวกับ อนาคตภาพของการนิเทศการศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า (พ. ศ. 2556-2559) ผลการวิจัยพบว่าภาพอนาคตของการนิเทศการศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า (พ. ศ. 2556-2560) มี 8 ด้าน ที่ส่งผลต่อการนิเทศการศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้าได้แก่ 1) ด้านบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศ 2) ขอบข่ายของการนิเทศการศึกษา 3) ด้านรูปแบบการนิเทศ 4) ด้านเทคนิคหรือวิธีการนิเทศ 5) ด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาวะการที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 6) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21 7) ด้านการบริหารสถานปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ตามที่ครูสุภากำหนดแบบแจ้งโครงสร้างของหน่วยงานการนิเทศการศึกษา เพ็ญนิภา พรหมสุวรรณ (2558 : บทคัดย่อ)

จากสภาพปัจจุบันโรงเรียนแม่อาวยวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าในมาตรฐานที่ 8 สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบายและแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นมาตรการเพื่อยกระดับให้ผู้เรียนให้ดีขึ้น ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 โรงเรียนแม่อาวยวิทยาคมยังขาดการนิเทศติดตามการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่กำหนด และมาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตัวบ่งชี้ที่ 5.6 โรงเรียนแม่อาวยวิทยาคมยังขาดการนำผลการนิเทศการติดตามการเรียนรู้มาปรับปรุงการจัดการเรียนให้มีประสิทธิภาพ (รายงานผลการประเมินตนเอง Self Assessment Report : SAR)โรงเรียนแม่อาวยวิทยาคม ปีการศึกษา 2558) และปัจจัยในการบริหารการนิเทศภายในโรงเรียนที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ 1) ด้านปัจจัยเกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพของบุคคล (Man) 2) ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน (Money) 3) ด้านปัจจัยที่เกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ (Material) และ 4) ด้านการบริหารการจัดการ (Management) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนและเพื่อหาแนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนและสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนางานนิเทศภายในโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่ข่ายวิทยาคม
2. เพื่อหาแนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่ข่ายวิทยาคม

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพและหน่วยงานต้นสังกัด
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาการเรียน การสอนของครู พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและสามารถแสวงหาความรู้ในการพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่ข่ายวิทยาคม ปัจจัยทางการบริหาร มี 4 ด้าน) ได้แก่ ด้านบุคคล (Man) ด้านการเงิน (Money) ด้านวัสดุและอุปกรณ์ (Material)และ ด้านการบริหารการจัดการ (Management) ขอบข่ายการนิเทศ การนิเทศภายในมี 2 ด้าน ได้แก่ งานหลักสูตรและงานจัดการเรียนการสอน

ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
นิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
: โรงเรียนแม่อาววิทยาคมและประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ
รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายบริหารงาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอน
ศึกษานิเทศก์ รวมทั้งสิ้น 48 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาววิทยาคม
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาจากประชากรทั้งหมด 48 คน คือ
ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายบริหารงาน หัวหน้ากลุ่มสาระ
การเรียนรู้ ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
เชียงใหม่ จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นำแบบสอบถามไปสอบถาม ความคิดเห็น
จากประชากร จำนวน 48 คน การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล คือ
นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เสนอในรูปแบบ
ตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาว เก็บรวบรวม
ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระ
การเรียนรู้ ศึกษานิเทศก์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ วิธีการเก็บ
รวบรวมข้อมูล คือ นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างไปสัมภาษณ์
ประชากร รวมทั้งสิ้น 12 คน ด้วยตนเอง การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์

ข้อมูล คือ นำข้อมูลที่บันทึกในแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาววิทยาคม ผลการศึกษาพบว่าทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเงิน อยู่ในระดับมากรองลงมาคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังต่อไปนี้

ด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าต้นสังกัดมีบุคลากรที่มีบทบาทโดยตรงใน การนิเทศการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากรองลงมา คือ สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดมีการส่งเสริมการนิเทศให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีบุคลากรในการนิเทศส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาหลักสูตร สร้างเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการเงิน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณ

การนิเทศในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรงบประมาณ การนิเทศในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณการนิเทศการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนเพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ด้านวัสดุอุปกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ เพียงพอในการนิเทศการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สถานศึกษามีเทคโนโลยีในการนิเทศการจัดในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาและต้นสังกัดมีการติดตาม การจัดหาตำราเรียนคู่มือครูและ แผนการจัดการเรียนรู้และแหล่งวิทยากรให้กับครูในการจัดการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการบริหารการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารและหัวหน้า หน่วยงานมีการนิเทศติดตามการส่งเสริมประสิทธิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดทำหลักสูตร อยู่ในระดับ ปานกลาง รองลงมาคือ สถานศึกษาและหัวหน้าต้นสังกัดมีการวางแผนการดำเนินการนิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดมีการนิเทศติดตาม

การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น
อยู่ในระดับน้อย

แนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาวยุวิทยาควม การศึกษาหาแนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาวยุวิทยาควม ดังนี้ ในการนิเทศหลักสูตรด้านบุคลากร มีแนวทางการนิเทศหลักสูตรโดยแต่งตั้งคณะกรรมการและบุคลากรในการดำเนินการนิเทศหลักสูตรอบรมส่งเสริมให้บุคลากรในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมติดตามการดำเนินการนิเทศหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง วิทยากรหลักสูตรประเมินการใช้หลักสูตร และการสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการนิเทศ ด้านการเงิน ควรมีการวางแผนดำเนินการ ประเมินผล รายงานการใช้งบประมาณ และนำผล การประเมินมาใช้ในการพัฒนา ด้านวัสดุอุปกรณ์ควรวางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการนิเทศหลักสูตรดำเนินการใช้วัสดุอุปกรณ์ประเมินผล รายงานผลในการนิเทศหลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ในการนิเทศหลักสูตร และด้านการบริหารจัดการ ควรวางแผน การดำเนินการ การนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง รายงานผลการดำเนินการ นำผลการนิเทศหลักสูตรไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง ในการนิเทศ และการติดตามผลการนิเทศหลักสูตรทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา ผู้ประกอบการ

การนิเทศการการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ควรแต่งตั้ง คณะกรรมการในการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอน ประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจ ระหว่าง ผู้บริหาร ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ และ ผู้สนับสนุนการนิเทศ อบรมครูให้มีความรู้การนิเทศด้านการจัดการเรียน การสอน ใช้กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน นิเทศเกี่ยวกับการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ติดตามการ ดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องประเมินผล สรุปผลการ นิเทศการเรียนการสอน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาสร้างความเข้าใจ และสร้างความตระหนักกับบุคลากรเรื่องความสำคัญของการนิเทศการ จัดการเรียนการสอน และเสริมสร้างบรรยากาศของการมีชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ ด้านการเงิน ควรมีการวางแผนการดำเนินการ ประเมินผล การรายงานผล และนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนา ด้านวัสดุอุปกรณ์ ควรวางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการนิเทศการเรียนการสอน ดำเนินการ ใช้วัสดุอุปกรณ์ ประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์ รายงานการใช้วัสดุอุปกรณ์ และนำผลการประเมินไปใช้ใน การพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ในการนิเทศการ เรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ ควรวางแผน การดำเนินการนิเทศ การเรียนการสอน ดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการ นิเทศติดตามการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง รายงาน ผลการดำเนินการนิเทศ การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และนำผลการ นิเทศการเรียนการสอนไปใช้ในการพัฒนาการเรียน การสอน

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาววิทยาคม และความคิดเห็นของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระ ครูผู้สอนในโรงเรียนแม่อาววิทยาคม และศึกษานิเทศก์ ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ มีข้อค้นพบที่จะได้นำมาอภิปราย 2 ประเด็นดังต่อไปนี้ ด้านการเงิน ผลการศึกษาพบว่า เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณการนิเทศในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเพียงพอมีการจัดสรรงบประมาณการนิเทศในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการจัดสรรงบประมาณการนิเทศการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนเพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามที่ ญัฎฐชยารีนภาคยนตร์ (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารครูและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัย 5 ด้าน ที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดของผู้บริหารครูและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปยั้งน้อยได้ดังนี้ 1) งบประมาณ 2) ระบบ

บริหารจัดการ 3) บุคลากร 4) สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา และ 5) ภาวะผู้นำทางวิชาการ

ด้านบุคลากร ผลการศึกษาพบว่า เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าต้นสังกัดมีบุคลากรที่มีบทบาทโดยตรงในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน มีการส่งเสริมการนิเทศให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพ และมีบุคลากรในการนิเทศส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาหลักสูตร สร้างเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรในสถานศึกษา ตามที่ชาติชาย แสตนบัวคำ (2552 : 71) ได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านหนองกุงชนสารโศภณ อำเภอภูเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ผู้นิเทศและผู้ที่ได้รับการนิเทศควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในมาก มีการปฏิบัติเป็นขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายใน มีทักษะความชำนาญและความมั่นใจในการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศภายในควรดำเนินการเป็นขั้นตอนที่กำหนดไว้ และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และมีการอบรมและพัฒนาความรู้ให้กับผู้นิเทศและผู้ที่ได้รับการนิเทศเกี่ยวกับการจัดทำประเมินและรายงานผลการนิเทศ

ด้านวัสดุอุปกรณ์ ผลการศึกษาพบว่า เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจาก โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์เพียงพอในการนิเทศการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีเทคโนโลยีในการนิเทศการจัดในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดมีการติดตาม การจัดทำตำราเรียนคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้และแหล่งวิทยากรให้กับครูในการจัดการเรียนการสอนที่ตรงกับความ ต้องการ ดังที่ วนิดา น้อยมะลิวัน (2551 : 114 ; อ้างอิงจากนิตยา ทองไทย, 2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณ ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนการประเมินการนิเทศอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสร้างสื่อและเครื่องมือ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการจัดสื่อ ให้ความสำคัญในการสนับสนุนการใช้สื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในโรงเรียนมีการเลือกใช้สื่อและเครื่องมือตามข้อมูลปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ มีการดำเนินการสร้างสื่อเครื่องมือ ตามเนื้อหา วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีการทดลองใช้สื่อ เครื่องมือ ก่อนนำสื่อเครื่องมือไปใช้เพื่อหาข้อบกพร่องปรับปรุงในส่วนที่บกพร่อง เพื่อให้มีข้อบกพร่องน้อยที่สุดมีการประเมินผลการใช้สื่อและเครื่องมือเพื่อหาทางปรับปรุงหรือพัฒนาสื่อให้ดียิ่งขึ้น

ด้านการบริหารการจัดการ ผลการศึกษาพบว่า เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายงานมีการนิเทศติดตามการส่งเสริมประสิทธิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาและหัวหน้าต้นสังกัดมีการวางแผนการดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีการนิเทศติดตามการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ตามที่ ชาติชาย แสนบัวคำ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านหนองกุงธารา โศภณ อำเภอกู่เวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 5 ในด้านการวางแผน การกำหนดทางเลือก การสร้างเครื่องมือพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานนิเทศและรายงานผลการนิเทศพบว่า ต้องการได้รับความรู้จากการอบรมศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาการวางแผนการนิเทศภายใน การออกแบบเครื่องมือการนิเทศภายใน ปฏิบัติการนิเทศอย่างต่อเนื่อง มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มีการรายงานผลการนิเทศอย่างต่อเนื่องและครบวงจร

จากการศึกษาแนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาววิทยาคม ผู้วิจัยได้นำเสนอตามคำถาม ดังนี้ การนิเทศหลักสูตร ด้านบุคลากร มี

แนวทางการนิเทศหลักสูตรโดยแต่งตั้งคณะกรรมการและบุคลากรในการดำเนินการนิเทศหลักสูตร อบรม ส่งเสริมให้บุคลากรในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ติดตามการดำเนินการนิเทศหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง วิพากษ์หลักสูตร ประเมินการใช้หลักสูตร และการสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการนิเทศทั้งนี้ สุนัย วงศ์ทอง (2546 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึง การปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ครูขาดความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ และครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวัดผลประเมินผล แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ การจัดอบรมครู ด้านหลักสูตร และการวัดผลประเมินผล โดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครู และวิไลลักษณ์ แก้วจินดา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่น่านร่องปฏิรูปการศึกษาชลบุรี จากการวิจัยพบว่า แนวทางสำคัญในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ การจัดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร จัดทำฟอร์มเอกสารวัดผลประเมินผลการเรียนเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ด้านการเงิน ควรมีการวางแผนดำเนินการประเมินผล รายงานการใช้งบประมาณ และนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนา ดังที่ ภัชราภรณ์ สงค์ศรีอินทร์ (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านห้วยไคร้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงรายเขต 5 พบว่า มีการดำเนินการนิเทศภายใน

ภาพรวมและเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งในด้านงบประมาณพบว่า มีการปฏิบัติทุกข้อทุกรายการ โดยรายการที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ มีการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ควรวางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการนิเทศหลักสูตร ดำเนินการใช้วัสดุอุปกรณ์ ประเมินผล รายงานผล และนำผลการประเมินไปพัฒนา วัสดุอุปกรณ์ในการนิเทศหลักสูตร ทั้งนี้ ชาติชาย แสนบัวคำ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านหนองกุงธารา โศภณ อำเภอกุเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 5 พบว่า แนวทางการพัฒนาด้านการสร้างเครื่องมือและพัฒนาวิธีการในการนิเทศภายใน ควรมีวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญมาให้คำแนะนำและอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสร้างเครื่องมือในการนิเทศได้ และด้านการบริหารจัดการ ควรวางแผน การดำเนินการ การนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง รายงานผลการดำเนินการ นำผลการนิเทศหลักสูตรไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง ในการนิเทศ และการติดตามผลการนิเทศหลักสูตรทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา ผู้ประกอบการ ดังที่ กันยา เจริญถ้อย (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายใน โดยใช้การสอนงานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

พระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการนิเทศภายในโดยการใช้การสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษามีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการนิเทศ ขั้นปฏิบัติให้ดูขั้นการปฏิบัติการนิเทศ ขั้นทดสอบและติดตามผลการนิเทศ และชาติชายแสนบัวคำ (2552 : 70) ได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านหนองกุงชนสารโศภณ อำเภอภูเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 พบว่า การพัฒนาการนิเทศภายใน ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในให้มาก ควรมีการปฏิบัติตามขั้นการนิเทศภายใน มีทักษะความชำนาญและความมั่นใจในการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศภายในควรดำเนินการไปตามขั้นตอนและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

การนิเทศการเรียนการสอน ด้านบุคลากร มีแนวทางในการนิเทศการเรียนการสอน ควรแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอน ประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจการนิเทศภายในระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ และผู้สนับสนุนการนิเทศ อบรมครูให้มีความรู้ในการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน ใช้กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน นิเทศเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ติดตามการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนอย่าง

ต่อเนื่องประเมินผล สรุปลผลการนิเทศการเรียนการสอน เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาสร้างความเข้าใจและสร้างความตระหนักกับบุคลากรเรื่อง ความสำคัญของการนิเทศการจัดการเรียนการสอน และเสริมสร้าง บรรยากาศของการมีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้งนี้ สุนัย วงศ์ทอง (2546 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึง การปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายใน โรงเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูไม่ปรับปรุงกิจกรรม การเรียนการสอนยังสอนแบบบรรยาย ไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนว ทางแก้ไขปัญหาคือ จัดให้มีการอบรมด้านการจัดการเรียนการสอนอย่าง ต่อเนื่อง ด้านการเงิน ควรมีการวางแผน การดำเนินการ ประเมินผล การ รายงานผล และนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนา ทั้งนี้ วิไลลักษณ์ แก้วจินดา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลัก สุธรรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่นาร่องปฏิรูปการศึกษาชลบุรี จากการ วิจัยพบว่า แนวทางสำคัญในการบริหารหลักสุทธรรสถานศึกษาได้แก่ การ จัดหางบสนับสนุนเพื่อพัฒนาศูนย์วิทยากรและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน สร้างวัฒนธรรมองค์การด้วยการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของ บุคลากรทุกหน่วยงานและกำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลอย่าง ต่อเนื่อง ด้านวัสดุอุปกรณ์ ควรวางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการนิเทศ การเรียนการสอน ดำเนินการใช้วัสดุอุปกรณ์ ประเมินผลการใช้วัสดุ อุปกรณ์ รายงานการใช้วัสดุอุปกรณ์ และนำผลการประเมินไปใช้ในการ

พัฒนาวัสดุอุปกรณ์ในการนิเทศการเรียนการสอน ทั้งนี้ สุนัย วงศ์ทอง (2546 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึง การปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายใน โรงเรียน ด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่าโรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ในการซื้อสื่อการเรียนการสอน แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ จัดสรรงบประมาณและหาสื่อให้เพียงพอกับการใช้ และด้านการบริหารจัดการ ทั้งนี้ ศิริ จันทะพล (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีแนวคิดในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนด้านการเตรียมการนิเทศ ควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ควรนำเอานโยบายสำนักงานเขตพื้นที่ฐาน มาเป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติตามแผนการนิเทศ ผู้บริหาร และคณะครูต้องดำเนินกิจกรรมที่กำหนดไว้ในด้านการประเมินผลการนิเทศ ควรประเมินตามสภาพจริงและให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ด้านการปรับปรุงและแก้ไขวิธีการนิเทศ ควรร่วมกันวิเคราะห์พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ และเรื่องใดมีปัญหา แล้วร่วมกันหาทางแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้น ประเมินผลการนิเทศเดิมให้มีความชัดเจนและครอบคลุม จัดทำปฏิทินการนิเทศ การปฏิบัติตามแผนผังรับการนิเทศ มี

การประชุมคณะกรรมการประเมินผลการนิเทศซึ่งก่อนวางแผนระหว่าง
ปฏิบัติและหลังจากการนิเทศ รายงานผลการนิเทศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาววิทยาคม

1. ในด้านบุคลากร (Man) ในการนิเทศหลักสูตรและการเรียนการสอน ควรควรแต่งตั้งบุคลากรในการดำเนินการนิเทศหลักสูตรและการเรียนการสอน อบรมบุคลากรให้มีความรู้ในการนิเทศหลักสูตรและการเรียนการสอน ติดตามการดำเนินการนิเทศหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และสร้างความตระหนักแก่ครูและบุคลากรในการนิเทศหลักสูตรและการเรียนการสอนการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ : โรงเรียนแม่อาววิทยาคมในด้านการบริหารจัดการ (Management) ในการนิเทศหลักสูตรและการเรียนการสอน

2. ควรวางแผนการการนิเทศหลักสูตรและการเรียนการสอนดำเนินการนิเทศหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง รายงานผล การดำเนินการนิเทศ และการนำผลการนิเทศไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรศึกษานิเทศก์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปกำหนดรูปแบบการวางแผนและตรวจสอบคุณภาพของการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยในระดับอื่นที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการนิเทศภายในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา เจริญถ้อย . (2553). การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ การสอนงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 . วิทยานิพนธ์ หลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชาติชาย แสนบัวคำ. (2552). ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการนิเทศ ภายในโรงเรียนบ้านหนองกุ่มธนาสารโศภณ อำเภอกุเวียง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5.วิทยานิพนธ์สาขา การบริหารการศึกษา.เลย.มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- ณัฐธยา รื่นภาคยนต์ .(2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นริศรา อุปกรณ์ศิริการ. การรับรู้การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียน

**มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขต
การศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)**

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
,2542

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์
ส่งเสริมกรุงเทพ,2542

เพ็ญวิภา พรหมสุวรรณ.(2557).อนาคตของการนิเทศการศึกษาสำหรับ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565)
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหาร
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ภัชราภรณ์ สงศรีอินทร์. (2558). แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน
โรงเรียนบ้ายห้วยไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 . การศึกษาอิสระครุศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงรายโรงเรียนแม่อาววิทยาคม.รายงานผลการประเมิน
ตนเอง (Self Assessment Report :SAR), 2558

วนิดา น้อยมะลิวัน. (2551). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนิเทศภายใน
โรงเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเลย เขต 1. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัย
และประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. เลย.

วีโลรัตน์ ใจแสงทรัพย์. การนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
เอกชนระดับประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาเขต 5 .

วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) นนทบุรี :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช,2544

ศิริ จันทะพล.(2551). **แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน**

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์

การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา

บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

สิน พันธุ์พินิจ. (2547). **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์.กรุงเทพฯ :**

วิทย์พัฒน์

สุนัย วงศ์ทอง. (2546) **ความพึงพอใจของครูต่อการปฏิบัติด้านการ**

นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ประถมศึกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี.

วิทยานิพนธ์สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

กาญจนบุรี.

เสาวนิตย์ ชัยมุสิก. (2554). **การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อการ**

ประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์

แนวทางการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล พะเยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

Independent Study Title : Guidelines for the
Development of Kindergarten Phayao School Primary
Educational Service Area Office Phayao 1

ศรีประภา ปิยะมงคลสกุล^[25]
อาจารย์ ดร.ไพโรภ รัตน์ขวงค์^[26]
อาจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ^[27]

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการ
บริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 (2) ศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผล
ต่อการบริหารงานจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 และ (3) เสนอ
แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียน
อนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
การดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการงาน
วิชาการกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน

[25] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

[26] [27] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ทั้งสิ้น 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้ว นำเสนอในรูปแบบตาราง 2) ศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงาน จัดการงานวิชาการกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 คน ครูหัวหน้าวิชาการ 1 คน ครูวิชาการสายชั้น 6 คน รวมผู้ให้ข้อมูลในครั้ง นี้จำนวนทั้งสิ้น 11 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลแล้วนำเสนอในรูปแบบของ ความเรียง 3) เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการงานวิชาการ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 คน ครูหัวหน้า วิชาการ 1 คน ครูวิชาการสายชั้น 6 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลใน ครั้งนี้จำนวนทั้งสิ้น 12 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลแล้วนำเสนอในรูปแบบของ ความเรียง ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

สภาพการบริหารจัดการงานวิชาการ ตามขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการ 17 ด้าน พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีทั้งสิ้น 12 ด้าน และด้านที่มี สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมีทั้งสิ้น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนา หรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและ ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานจัดการงานวิชาการตาม ขอบข่ายงานวิชาการที่มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้านพบว่า เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานจัดการงานวิชาการของโรงเรียน

อนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ได้แก่ ด้านบุคคล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ด้านการจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินผลด้านการมีส่วนร่วม ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านภาระงาน ด้านแรงจูงใจ ด้านเวลา และด้านนโยบาย และด้านการประชาสัมพันธ์

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการงานวิชาการ ในด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ควรบริหารจัดการให้เกิดความพร้อมทั้งด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เงินและงบประมาณ ความรู้ และเทคโนโลยี ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด วางแผน แสดงความคิดเห็น จัดการเรียนการสอน ระดมทรัพยากร แก้ปัญหา ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนากิจการงานวิชาการให้มีประสิทธิผล มีการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ สร้างเสริมแรงจูงใจในการทำงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ การบริหารจัดการ, งานวิชาการ, งานวิชาการโรงเรียน

Abstract

This independent study aims to (1) study the academic management of Anuban Phayao School (2) To study the important factors affecting the administration of academic affairs

of Anuban Phayao School. and (3) Proposals for improving the quality of academic administration of Anuban Phayao School , there are 3 steps as follows: 1) The data were 99 administrators and teachers. Is a questionnaire Analyze data by finding mean And standard deviation Then presented in the table. 2) Study the important factors affecting the administration of academic affairs. Key informants included 4 administrators, 1 academic supervisor, 1 teacher, sixth grade teachers, and 11 informants. The data collection tools were semi-structured interviews. Analyze the content and then present it in the form of a composition. 3) propose a guideline for improving the quality of academic management. The key informants were 4 administrators, 1 academic supervisor, 6 supervisors, 1 supervisor and 12 informants. Semi-structured Analyze the content of information and present it in the form of a composition. The results can be summarized as follows.

Academic management status According to the 17 academic administration, the overall picture is very high. When considering each aspect. It was found that there were 12 aspects of working conditions at a high level, and 5 aspects of working conditions were moderate. There were 5 areas of development or implementation. Research for improving the quality of education in schools. Development and promotion of learning

resources. Education supervision And to promote the community to be strong academic.

Important Factors Affecting Academic Administration According to the scope of the academic work with moderate level of performance, 5 aspects were found to be important factors affecting the administration of academic affairs at Anuban Phayao School , the person was the administrator of the school, the teacher, the student, the guardian and the community. Environmental budget management Evaluation Participation Materials, workload, time incentives, and policy. And public relations

Guidelines for improving the quality of academic management. In terms of development and promotion of learning resources. Development or implementation of commentary, local curriculum development. Research for improving the quality of education in schools. Education supervision And to promote the community to be strong academic. Management should be prepared for teachers and educational personnel. Money and budgets, knowledge and technology encourage everyone to participate in thinking, planning, commenting. Organize learning and teaching, mobilize resources, solve problems, monitor performance evaluation. To revise, improve, and develop academic management effectively. The assignment is tailored to the knowledge. Motivation to work

continuously. Including performance evaluation to improve performance.

Key Word Independent Study, Guidelines for the Development

บทนำ

โรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ใจกลางเมืองพะเยา สภาพชุมชนบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนเมือง อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพะเยา ปัจจุบันเปิดสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 59 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 2,155 คน ดำเนินการจัดการศึกษา ในระดับก่อนประถมศึกษาให้กับผู้เรียนที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 เน้นการเตรียมความพร้อม ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความพร้อมในการเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา และดำเนินการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยเน้นการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนที่มีอายุระหว่าง 7-12 ปี ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข สามารถวิเคราะห์แก้ปัญหาและอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขในสังคม

การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลพะเยามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และมี

ค่านิยมอันพึงประสงค์ มีความรู้ความสามารถและการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข จึงได้จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2555-2558 และแผนการปฏิบัติการประจำปี 2558 ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบและการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้นำผลการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (สมศ.) มาปรับปรุงและพัฒนา การศึกษาอย่างต่อเนื่อง จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม พบว่า คณะนวมอยู่ในระดับคุณภาพดี แต่กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวชี้วัดที่ 5 ด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ โดย ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายนอกมีจุดที่ควรพัฒนา คือให้ผู้เรียน ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่าง ต่อเนื่อง โดยเฉพาะสาระภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ อย่างเร่งด่วน รวมทั้งครูผู้สอนควรพัฒนาแนวทางการดำเนินการในการส่งเสริมการ จัดรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียน แต่ละบุคคลมีความหลากหลายและความแตกต่างระหว่างบุคคล และจากผล การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปี การศึกษา 2557 และ 2558 โดยภาพรวมของโรงเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูง กว่าระดับประเทศทุกวิชา เมื่อนำผลการทดสอบโดยใช้ระดับคะแนนเฉลี่ย แบบอิงเกณฑ์ พบว่า ในปีการศึกษา 2557 ผลการทดสอบผ่านเกณฑ์การ ประเมินทุกรายวิชายกเว้นวิชาภาษาอังกฤษผลการทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์การ ประเมิน และในปีการศึกษา 2558 ผลการทดสอบผ่านเกณฑ์การประเมินทุก รายวิชายกเว้นวิชาวิทยาศาสตร์ผลการทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน และ ข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกที่ผ่านมา (รอบสาม) ด้าน ผลการจัดการศึกษา ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้

ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ ควรเน้นเป็นพิเศษ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทุกสาระวิชาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการในสถานศึกษาโดยการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการวางแผนการจัดซื้อ จัดหาการใช้ และตรวจนับวัสดุคงเหลือ การวางแผนจัดครูผู้สอนตามความถนัด ส่งเสริมการศึกษาการวิจัยเพื่อนำไปประกอบการพัฒนาด้านนโยบายและแผนในสถานศึกษา และการส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน มีส่วนร่วมในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาเป็นที่ปรึกษาหรืออนุกรรมการของสถานศึกษารวมทั้งกำหนดมาตรการการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา (โรงเรียนอนุบาลพะเยา, 2558)

ผู้ศึกษาต้องการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยาว่าควรเป็นอย่างไร จึงจะทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพราะจากที่กล่าวมาข้างต้นชี้ให้เห็นว่า การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ยังไม่บรรลุเป้าหมายในเรื่องของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากผลการประเมินของผู้เรียนยังอยู่ในระดับต่ำกว่าดี ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจากข้อที่ควรปรับปรุงของผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (สมศ.) นั้น กล่าวว่าโรงเรียนอนุบาล

พะเยายังมีข้อที่ควรพัฒนาในเรื่องผู้บริหารยังขาดการส่งเสริมและพัฒนาในด้านการศึกษาวิจัยเพื่อนำไปประกอบการพัฒนานโยบายและแผนในสถานศึกษา รวมถึงการนำผลการประเมินทั้งการประเมินแผน ประเมินการเรียนการสอน และประเมินเครื่องมือวัดไปพัฒนาครูแต่ละคนยังไม่เป็นระบบ ครูยังขาดการออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย และการศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้สถานศึกษาจึงต้องพัฒนาในด้านระบบและกลไกกระบวนการประกันคุณภาพภายใน และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ในมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการงานวิชาการ
2. เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานจัดการงาน

วิชาการ

3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการงาน

วิชาการ

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้

1.1 เพื่อทราบสภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยาในอดีตที่ผ่านมา

1.2 เพื่อทราบเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อกรงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา

1.3 เพื่อสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา

2. ด้านการนำไปใช้

ผลการศึกษาคั้งนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการงานวิชาการให้มีสิทธิผลยิ่งขึ้น ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนา และปรับปรุงการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา

2.2 เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

1. การศึกษาสภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา

1.1 ด้านเนื้อหา

1.1.1 การบริหารจัดการ

1.1.2 งานวิชาการตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 แหล่งข้อมูล

1.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary source)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร
สถานศึกษาครูหัวหน้าวิชาการ ครูวิชาการสายชั้น และครูผู้สอน

1.3 ระยะเวลา

การศึกษาสภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของ
โรงเรียนอนุบาลพะเยา จากผลการดำเนินงานในปีการศึกษา 2556-2558

2. การศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการงาน
วิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา

2.1 ด้านเนื้อหา

เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารจัดการงาน
วิชาการมีดังนี้

2.1.1 ปัจจัยด้านที่สนับสนุนคุณภาพ

2.1.2 ปัจจัยด้านที่ฉุดรั้งคุณภาพ

2.2 แหล่งข้อมูล

2.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary source)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร
สถานศึกษาครูหัวหน้าวิชาการ ครูวิชาการสายชั้น และครูผู้สอนกลุ่มผู้ให้
ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการศึกษาค้างนี้ ใช้การเลือกแบบ
เจาะจง (Purposive Selection) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาครูหัวหน้า
วิชาการและครูวิชาการสายชั้น

2.3 ระยะเวลา

การศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยาในปีการศึกษา 2556-2558 ว่าสิ่งใดมีความเกี่ยวข้องต่อการบริหารจัดการจัดการงานวิชาการ

3. การเสนอแนวทางการบริหารจัดการจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา

3.1 ด้านเนื้อหา

แนวทางในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนา และส่งเสริมการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.1.1 แนวทางการในการปรับปรุง แก้ไขการบริหารจัดการงานวิชาการ

3.1.2 แนวทางการในการพัฒนา ส่งเสริมการบริหารจัดการงานวิชาการ

3.2 แหล่งข้อมูล

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary source)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาครูหัวหน้าวิชาการ ครูวิชาการสายชั้น และครูผู้สอนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษาครูหัวหน้าวิชาการ และครูวิชาการสายชั้น

3.3 ระยะเวลา

การเสนอแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนา และส่งเสริมการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในปีการศึกษา 2560-2563

วิธีการดำเนินการวิจัย

ศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษาเป็น 3 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ข้อมูลปฐมภูมิ (primary source) ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 4 คน และครูหัวหน้าวิชาการ 1 คน ครูวิชาการสายชั้น 6 คน และครูผู้สอน 88 คน รวมทั้งสิ้น 99 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลปฐมภูมิ (primary source) ผู้บริหาร 4 คน ครูหัวหน้าวิชาการ 1 คน ครูวิชาการสายชั้น 6 คนรวมทั้งสิ้น 11 คน วิเคราะห์ข้อมูลมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) และสรุปเป็นความเรียง

3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลปฐมภูมิ (primary source) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 1 คน ผู้บริหาร 4 คน ครูหัวหน้าวิชาการ 1 คน ครูวิชาการสายชั้น 6 คนรวมทั้งสิ้น 12 คน

วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) และสรุปเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารจัดการงานวิชาการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จากการใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ทั้ง 17 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการโดยภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการวางแผนงานวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายใน มีการวางแผนการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน และมีการวางแผนการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2.ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาโดยภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

3.ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยภาพรวมมีคุณภาพ การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับคุณภาพการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

4.ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยภาพรวมมีคุณภาพการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับคุณภาพการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นรายข้อที่ว่าผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

5.ด้านการวัดผลและประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการ เรียนโดยภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

6.ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากทุกข้อ ยกเว้นรายข้อที่ว่าทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วม ในกระบวนการแนะแนวมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

7.ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษาโดยภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาราย ข้อ พบว่า ระดับคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

8.ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่นโดยภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น สถานศึกษามีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สถานศึกษามีการให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยน

ข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในอื่นๆ และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรม
ร่วมชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่าการ
ประชุมผู้ปกครองนักเรียน

9.ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลรอบครีว
องค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาโดย
ภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า
กลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดให้มี
การสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่
ร่วมจัดการศึกษา สถานศึกษามีการร่วมกันจัดการศึกษา และใช้ทรัพยากร
ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้
มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
และสถานศึกษามีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและ
ปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีประสิทธิภาพ

10.ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ
ของสถานศึกษาโดยภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณารายข้อ พบว่า ระดับคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

11.ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาโดย
ภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า
ระดับคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

12.ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยภาพรวมมี
คุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับ
คุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ด้านที่มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมี 5 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นโดยภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อกำหนดจุดเน้นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญและมีการวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้ กลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีการจัดการอบรมให้ความรู้เรื่องหลักสูตรแก่ครูทุกคน มีการสำรวจข้อมูล ปัญหา ความต้องการของท้องถิ่นเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้บริหารร่วมกับคณะครูวางแผน การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา และมีการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

2. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาโดยภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารมีการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ กลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยสถานศึกษามีการรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหาร

มีการสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษามีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาและสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือในการศึกษา วิจัย กับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

3.ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้โดยภาพรวม มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และสถานศึกษามีการนำผลของการประเมินมาปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน กลุ่มที่มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ผู้บริหารมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างหลากหลายทั้งในและนอกสถานศึกษาผู้บริหารจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ตัวอย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงสถานศึกษามีการจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเองและผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับติดตามประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4.ด้านกรนิเทศการศึกษาโดยภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับคุณภาพของสภาพการบริหารจัดการงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

5.ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการโดยภาพรวมมีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับคุณภาพของสภาพการบริหารจัดการงานวิชาการด้านการ

ส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นรายข้อที่ว่ามีการศึกษา สํารวจข้อมูลของชุมชนเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาและเพื่อสนับสนุนงานด้านวิชาการ มีคุณภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยได้คัดเลือกเหตุปัจจัยที่สำคัญมีผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการที่มีคุณภาพการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน โดยนำเสนอผลการศึกษสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า เหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นมี 8 เหตุ

2. พัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า เหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มี 6 เหตุ ได้แก่ ด้านบุคคล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ด้านงบประมาณ ด้านภาระงาน ด้านแรงจูงใจ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการประเมินผล

3. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า เหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้มี 5 เหตุ ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านผู้เรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการ และด้านวัสดุอุปกรณ์

4. ด้านการนิเทศการศึกษา จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า เหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการด้านการนิเทศศึกษามี 3 เหตุ ได้แก่ ด้านภาระงาน ด้านเวลา และด้านนโยบาย

5.ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า เหตุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการงานวิชาการด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมี 2 เหตุ ได้แก่ ด้านการจัดการ และด้านสภาพแวดล้อม

ผลการเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1.ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

วางแผนเพื่อพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่จัดทำขึ้น รวมถึงการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสม มีการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานร่วมกันและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน สร้างความตระหนักให้ผู้รับผิดชอบเข้าใจและเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และเพื่อแก้ไขปัญหา ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

2.ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย บริหารจัดการ เพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาครูให้ใช้การวิจัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น มอบหมาย

ผู้รับผิดชอบในการติดตามการทำวิจัยของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะให้ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เสริมสร้างกำลังใจ กระตุ้น ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครู เพื่อหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

3.ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

กำหนดแผนงานในการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้พอเพียงและสอดคล้องกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการรายปี มีโครงการเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนมีการกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ ความรู้ความสามารถ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลแหล่งการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและนำผลการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้มาปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ตระหนักและเห็นความสำคัญของการเรียนรู้

4.ด้านการนิเทศการศึกษา

ศึกษา วิเคราะห์ขอบข่ายงานการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากร วางแผนเพื่อกำหนดนโยบายในการส่งเสริมการนิเทศการศึกษา ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งถึง และต่อเนื่อง เป็นส่วนหนึ่งของการบวนการบริหารสถานศึกษา โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการนิเทศ จัดตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการนิเทศการศึกษา เพื่อที่จะให้ครูได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นมีการกำหนดปฏิทินการนิเทศอย่างชัดเจน และเสริมสร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้บริหารในการนิเทศการศึกษา เสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการนิเทศภายใน มีการประเมินผลการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศ รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การนิเทศกับหน่วยงานอื่น

5.ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

ประชุมวางแผนเพื่อดำเนินการเสริมความรู้และประสบการณ์ให้กับชุมชน โดยร่วมมือกับบุคคลในชุมชน เพื่อศึกษาสำรวจความต้องการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน สามารถเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ โดยร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น สนับสนุนและช่วยเหลือให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างชุมชนพัฒนาสถานศึกษาให้มีความพร้อมที่จะเป็นแหล่งวิทยาการ เป็นศูนย์การเรียนรู้แก่ชุมชน มีการจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สำหรับการดำเนินงานในด้านที่มีสภาพอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้านนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสนใจให้มากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการงานวิชาการในด้านนั้นๆ ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการให้ดียิ่งขึ้น

2. จากผลการศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อสภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรที่จะนำผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ไปใช้เพื่อวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3. ผลการเสนอแนะทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลพะเยา ให้มีสภาพนั้น ควรมีการบริหารจัดการงานวิชาการโดยการวางแผน กำหนดแผนงานในการบริหารการจัดการงานวิชาการ กำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการให้เหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดบุคลากรคณะทำงาน ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยจัดสรรอัตรากำลังพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมขวัญและกำลังใจ ตลอดจนส่งเสริมสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนกำหนดรูปแบบ แนวทางการนิเทศติดตามบริหารจัดการอย่าง

ต่อเนื่อง รายงานผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทุกคนได้ทราบความเคลื่อนไหว และความก้าวหน้าของการบริหารจัดการการจัดการเรียนการสอนอย่าง สม่ำเสมอ ดำเนินการจัดสรรงบประมาณเหมาะสม เพียงพอ ตรงกับความ ต้องการ เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามแผน

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารจัดการ งานวิชาการกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการเพื่อนำไปใช้ในการ พัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการ บริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

โรงเรียนอนุบาลพะเยา. (2557). รายงานผลการประเมินตนเองของ
โรงเรียนอนุบาลพะเยา ปีการศึกษา 2557. พะเยา.
บุญชุม ศรีสะอาด.(2545).วิธีการวิจัยสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ยอดนิยม จังหวัดเชียงราย

Excellence Practice in Management Practices of the
Popular Private Kindergartens Chiang Rai Province

สรช แก้วคำฟู^[28]

อาจารย์ ดร.สุวดี อุปินใจ^[29]

อาจารย์ ดร.สมเกียรติ ตุ่นแก้ว^[30]

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิยม จังหวัด เชียงราย มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชน ยอดนิยม จังหวัดเชียงราย โดยมีขั้นตอนการศึกษา ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชนและคัดเลือกของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ยอดนิยม จังหวัดเชียงราย กลุ่มเป้าหมาย คือ โรงเรียนอนุบาล จำนวน 20 แห่ง เป็นเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสำรวจ วิเคราะห์ความถี่และเนื้อหาสำคัญ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย 2) ศึกษาบริบทการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิยมจังหวัดเชียงราย

[28] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

[29] [30] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย

กลุ่มเป้าหมาย คือโรงเรียนอนุบาลยอดนิม จังหวัดเชียงราย เก็บข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ นำเสนอในรูปแบบความเรียง 3) ศึกษาแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิมจังหวัดเชียงราย กลุ่มเป้าหมายคือโรงเรียนอนุบาลยอดนิม จังหวัดเชียงราย เก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์เนื้อหาสำคัญแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชนและคัดเลือกโรงเรียนอนุบาล เอกชนยอดนิม จังหวัดเชียงราย จากการศึกษาข้อมูลของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงราย 4 ปี ย้อนหลัง นำมาพิจารณาตามเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิม คือ มีระยะเวลาการจัดตั้ง โรงเรียนมาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวนนักเรียน 250 คน ขึ้นไป ต่อเนื่องทุกปี และได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาในระดับดีมาก โรงเรียนที่ผ่านตามเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิม ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 3 แห่ง คือ 1) โรงเรียนกองทัพกูปถัมภ์ บริบูรณ์ ธนวัฒน์ 2) โรงเรียนอนุบาลพรณี และ 3) โรงเรียนอนุบาลศุภลักษณ์

2. ผลการศึกษาบริบทของโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิม จังหวัดเชียงราย บริบทของโรงเรียนอนุบาลยอดนิมจังหวัดเชียงราย ศึกษาตามองค์ประกอบของระบบโรงเรียน ดังนี้ 1) ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ และ 4) ด้านผลผลิต

3. ผลการศึกษาแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิม จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์บริบท 2) การบริหารจัดการที่ดี 3) การนำองค์การและเทคโนโลยีการ

บริหารการศึกษา 4)การวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์ 5) การนำ
แผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ 6) การบริหารการเปลี่ยนแปลง 7) การสร้าง
เครือข่ายและการมีส่วนร่วม และ 8) การควบคุม การวัด ประเมินผล และ
การจัดการความรู้

คำสำคัญ แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ การบริหารโรงเรียนอนุบาล
เอกชน โรงเรียนยอดนิม

Abstract

The objective of this study was to investigate the best practices for managing the popular private kindergartens in Chiang Rai Province. The methodology was:1) Studying the basic information of private kindergartens and selecting popular private kindergartens. The target group was 20 kindergartens in Chiang Rai. The data collection was survey and the data analysis employed frequency and content analysis. 2) Studying the administration context of popular private kindergartens in Chiang Rai. The target group was popular kindergartens in Chiang Rai. The data collection was survey and the data analysis employed content analysis. 3) Studying the best practices for running popular private kindergartens in Chiang Rai. The target group was popular private kindergartens in Chiang Rai. The data collection

employed semi-structured interview and the data analysis was content analysis. The findings showed that:

1. The basic information of private kindergartens and selection of popular private kindergartens in Chiang Rai used the data from the past 4 years and the selection criteria were the establishment more than 5 years, the number of students more than 250 every year, education standards certification at the very good level. The kindergartens passing the selected criteria were 3 kindergartens: 1) Forte Thanawat Military School; 2) Pannee Kindergarten; and 3) Supalak Kindergarten.

2. The contextual study results of the most popular private kindergarten schools in Chiang Rai indicated that the contextual components of the school system were: 1) Environment; 2) Input; 3) Process; and 4) Production.

3. The results on studying the best practices for managing popular private kindergartens in Chiang Rai were: 1) Contextual Analysis; 2) Good Management; 3) Leading the Organization and Implementing Technology for Educational Administration; 4) Strategic Planning; 5) Strategic Planning Implementation; 6) Change Management; 7) Networking and Participation; and 8) Monitoring, Assessment, Evaluation, and Knowledge Management.

Keyword Best Practices, Private kindergarten administration, Popular school

บทนำ

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ในภาพรวมของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงราย โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาควรเน้นด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการจัดทำกรประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษาให้พัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ควรมีการจัดทำประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกเพื่อเผยแพร่ผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สาธารณชนได้ทราบโดยการดำเนินงานโครงการใน 11 มาตรฐานให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่สูงขึ้น ส่งเสริมการรายงานผลการปฏิบัติในการดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อต้านสังกัดตามระยะเวลาสิ้นปีงบประมาณเพื่อที่จะได้นำข้อเสนอแนะมาพัฒนาสถานศึกษาต่อไป และที่น่าสนใจคือประเด็นเกี่ยวกับนวัตกรรมหรือตัวอย่างการปฏิบัติที่ดี (Good Practice) โรงเรียนอนุบาลจังหวัดเชียงรายทุกแห่งไม่มีนวัตกรรมหรือตัวอย่างการปฏิบัติที่ดี แต่จากรายงานข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชนพบว่า มีบางโรงเรียนมีชื่อเสียงในการจัดการศึกษา ได้รับความนิยมนจากผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก ต่อเนื่องทุกปี และมีการรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับดีมาก แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ซึ่งอาจมิได้ใช้หลักการใดหลักการหนึ่งในการบริหาร หากแต่ต้องใช้หลาย ๆ หลักการบูรณาการกันในส่วนนี้ จึงเป็นคำตอบที่น่าสนใจ

จากข้อมูลและเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่องแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอदनียม จังหวัดเชียงราย โดยศึกษาระดับของการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงราย ศึกษาแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอदनียม จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยคาดว่าจะเกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องจะนำผลการศึกษารั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับอนุบาลให้เป็นโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอदनียม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการวางแผนสนับสนุนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับอนุบาลให้เป็นโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอदनียมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอदनียม จังหวัดเชียงราย

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องจะนำผลการศึกษารั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับอนุบาลให้เป็นโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอदनียม
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการวางแผนสนับสนุนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับอนุบาลให้เป็นโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอदनียม

ขอบเขตของการศึกษา

ด้านเนื้อหาในการศึกษา

1. แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนยอดนิยมและเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนยอดนิยม
2. แนวคิดเกี่ยวกับระบบและทฤษฎีระบบโรงเรียน
3. แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศ

ด้านกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

มีกลุ่มเป้าหมายคือ โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดเชียงราย
จำนวน 20 แห่ง

วิธีดำเนินการศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชนและคัดเลือกของโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิยม จังหวัดเชียงราย กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่โรงเรียนอนุบาลจำนวน 20 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ แบบสำรวจ การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยการส่งเคราะห์เอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูล 1. วิเคราะห์ความถี่ 2. นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาบริบทการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิยมจังหวัดเชียงราย กลุ่มเป้าหมาย โรงเรียนอนุบาลยอดนิยม จำนวน 3 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ แบบวิเคราะห์เอกสาร การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยการส่งเคราะห์เอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูล 1.การวิเคราะห์เนื้อหา 2.นำเสนอในรูปแบบความเรียง

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดเยี่ยมจังหวัดเชียงราย กลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลยอดเยี่ยมจำนวน 3 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชนและคัดเลือกโรงเรียนอนุบาล เอกชนยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย จากการศึกษาข้อมูลของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงราย 4 ปี ย้อนหลัง นำมาพิจารณาตามเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดเยี่ยม คือ มีระยะเวลาการจัดตั้ง โรงเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวนนักเรียน 250 คน ขึ้นไป ต่อเนื่องทุกปี และได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาในระดับดีมาก โรงเรียนที่ผ่านตามเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดเยี่ยม ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 3 แห่ง คือ 1) โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ บริบูรณ์ธนวัฒน์ 2) โรงเรียนอนุบาลพรณี และ 3) โรงเรียนอนุบาลศุภลักษณ์

2. ผลการศึกษาริบทของโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดเยี่ยมจังหวัดเชียงราย ศึกษาตามองค์ประกอบของระบบโรงเรียน ดังนี้ 1) ด้านสภาพแวดล้อม ศึกษาสภาพโดยรวมของชุมชน ผู้ปกครองโอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ศึกษา ข้อมูลพื้นฐาน ค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และงบประมาณ 3) ด้านกระบวนการ ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้าง บุคลากร เทคโนโลยี และ ภาระงาน 4) ด้านผลผลิต ศึกษา

เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน ผลการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาและรางวัล
เกียรติยศที่โรงเรียนได้รับ

3. ผลการศึกษาแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียน
อนุบาลเอกชนยอดนิคม จังหวัดเชียงราย ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์บริบท โรงเรียนมีบริหารงานตามหลักการ 3
ประการ คือ แนวคิดการวินิจฉัยองค์กร แนวคิดของกระบวนการ
จิตตปัญญา และแนวคิดของการคิดวิเคราะห์เชิงระบบ นำเสนอผล
การศึกษา ดังนี้

3.1.1 โรงเรียนใช้แนวคิดการวินิจฉัยองค์กรเพื่อจัดทำแผน
ยุทธศาสตร์ ที่เรียกว่าพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้เทคนิค SWOT
Analysis ในการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคขององค์กร
ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ
แผนงานและเกิดความผูกพันต่อการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ

3.1.2 โรงเรียนจัดประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้จากแหล่ง
เรียนรู้ในชุมชน โดยการทัศนศึกษา และเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดย
ปราชญ์ชาวบ้าน

3.1.3 โรงเรียนมีการกำหนดทิศทางของโรงเรียน ในการ
ดำเนินงาน โดยคำนึงถึงผู้ปกครอง ชุมชน แวดล้อม คณะครูและ
คณะกรรมการบริหารโรงเรียนร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากบริบทของสถานศึกษา

3.2 การบริหารจัดการที่ดี การบริหารคำนึงถึงหลักการบริหาร
จัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ทำให้เกิดความสมดุล ในองค์กรและทำ
ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งผู้มีส่วนได้

ส่วนเสีย เกิดความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ดังนี้

3.2.1 หลักนิติธรรม โรงเรียนกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกติกาที่เป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของบุคลากรและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาค

3.2.2 หลักคุณธรรม ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานโดยเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างค่านิยมที่ดีงาม ให้ครูและบุคลากรในโรงเรียน ยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม ระเบียบและวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละและมีความซื่อสัตย์ แสดงออกด้วยการยิ้ม ไหว้ทักทายระหว่างครูกับเด็ก ครูกับครู และครูต่อผู้ปกครอง

3.2.3 หลักความโปร่งใส ผู้บริหารบริหารโรงเรียนโดยมีการประชุมร่วมกัน มีการนิเทศติดตามงาน ปรับปรุงการทำงาน และมีการรายงานการปฏิบัติงาน อย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ และวัฒนธรรมการทำงานที่ปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

3.2.4 หลักความมีส่วนร่วม ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเลือกทีมทำงานตามความสมัครใจ มีส่วนร่วมรับรู้และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจ โดยการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การรับผิดชอบต่องานตามความเหมาะสมด้านความสามารถและความถนัด

3.2.5 หลักความรับผิดชอบต่อผู้เกี่ยวข้อง ผู้บริหารโรงเรียน เน้นให้ทุกคนตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง และมีความกระตือรือร้นช่วยเหลือผู้อื่น เคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง หาทางออกของปัญหาโดยการปรึกษาเพื่อนร่วมงาน หัวหน้าฝ่ายและผู้บริหาร

3.2.6 หลักความคุ้มค่า โรงเรียนกำหนดฝ่ายงานรับผิดชอบเกี่ยวกับทรัพยากรในการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตรวจสอบการใช้ สภาพและบำรุงรักษาซ่อมแซม รู้คุณค่าและมีความประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 การนำองค์การและเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

ผู้บริหารมีบทบาทในการนำองค์การ 4 บทบาท ดังนี้

3.3.1 บทบาทในการชี้แนะ ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของเด็กผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นแบบอย่าง สร้างกำลังใจ และกระตุ้นให้บุคลากรมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงาน ให้บรรลุวิสัยทัศน์ โดยการให้รางวัลตอบแทน

3.3.2 บทบาทในการสร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ผู้บริหารมีบทบาทพัฒนาระบบงานและมีเทคนิคการบริหาร การนิเทศ ติดตาม การประชุมประจำเดือน เพื่อสร้างความเข้าใจให้การปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกันและบรรลุตามวิสัยทัศน์โรงเรียน

3.3.3 บทบาทในการกระจายอำนาจการตัดสินใจ ผู้บริหารให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการปฏิบัติงานที่มีอยู่อย่างเต็มที่ กระจายอำนาจการตัดสินใจ ตามโครงการการบริหารงานฝ่าย ให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ผู้บริหารมีหน้าที่สนับสนุนและให้คำปรึกษา

3.3.4 บทบาทในการเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้บริหารเป็นสัญลักษณ์ขององค์กร ควรมีบทบาทในการเป็นแบบอย่างที่ดี ในการทำงาน และการประพฤติตน เพื่อสร้างศรัทธาให้กับบุคลากรใช้เป็นแบบอย่าง

3.4. การวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์ โรงเรียนมีกระบวนการในการวางแผนยุทธศาสตร์ 4 ขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ ในการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ ควรวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายนอกและภายในโรงเรียนด้วยเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อที่จะได้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ และสถานะของโรงเรียนที่ชัดเจน

3.4.2 การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดทิศทางของโรงเรียน ได้แก่ การกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ ค่านิยม เป้าประสงค์ของโรงเรียน ทั้งระยะสั้นคือทุก 1 ปี และระยะยาว คือทุก 4 ปี

3.4.3 การกำหนดยุทธศาสตร์ การกำหนดยุทธศาสตร์ของโรงเรียนการนำข้อมูลที่ได้รับจากการกำหนดทิศทางขององค์กรและการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในโรงเรียน มากำหนดยุทธศาสตร์โดยคำนึงถึง 1) การให้บริการแก่ผู้ปกครองเด็ก 2) การเพิ่มประสิทธิภาพของครูบุคลากร และ 3) เพื่อให้การเติบโตขององค์กรมาเป็นกรอบ การวางแผนงานได้ชัดเจน และรู้ทิศทางที่ชัดเจนของโรงเรียน

3.4.4 การนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ได้ดำเนินการปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยกำหนด โดยยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรม ดำเนินงานและประเมินผล ดังนี้ 1) ประสบผลสำเร็จ ทำต่อไป 2) ไม่ประสบผลสำเร็จ แก้ไขปรับปรุง

3.5 การนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

การนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ เริ่มต้นจากการแปลงยุทธศาสตร์ระดับองค์การสู่ ระดับฝ่ายงาน องค์ประกอบสำคัญในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ระดับฝ่ายงานของโรงเรียน คือ ยุทธศาสตร์ของ

ฝ่ายงานจะต้องสอดคล้องและสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ระดับโรงเรียน โดยผ่าน กระบวนการแปลงแผนยุทธศาสตร์ระดับสถานศึกษาสู่ระดับฝ่ายงานที่กำหนดตามภาระงานของ โรงเรียน ดังนี้

3.5.1 การกำหนดเป้าหมาย โรงเรียนการกำหนดเป้าหมายของฝ่ายงาน ต่างๆ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนโดยมีฝ่ายงานที่รับผิดชอบตามแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียน

3.5.2 ระดับฝ่ายงานมีการสำรวจสภาพปัจจุบันของฝ่ายงานด้วยการ SWOT Analysis เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้านโอกาส อุปสรรค และสภาพแวดล้อมภายในด้านจุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดโครงการในแต่ละฝ่ายงาน

3.5.3 ระดับฝ่ายงานมีการกำหนดตัวชี้วัดระดับฝ่ายงานไว้ใน การดำเนินงานโครงการ

3.5.4 กระบวนการประเมินผล โรงเรียนกำหนด กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดระดับฝ่ายงานและโครงการ โดยมีการประเมินระหว่างและหลังการดำเนินงาน

3.6 การบริหารการเปลี่ยนแปลง ภายใต้บริบทของการบริหารให้เปลี่ยนแปลงไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

3.6.1 การเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหาร
1) ติดตามข่าวสารปัจจุบัน 2) เก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ และความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน 3) นำข้อมูลที่ได้มาถ่ายทอดให้บุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบ และเกิดการยอมรับ และ 4) ร่วมกันวางแผน รับมือกับสถานการณ์ ที่จะเกิดขึ้น โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ประกอบการตัดสินใจ

3.6.2 การวางแผนการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ผู้บริหาร 1) กำหนดทีมผู้รับผิดชอบตามความสมัครใจ โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้อำนวยการและให้คำปรึกษา 2) กำหนดเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลง 3) วางแผนและกำหนดตัวชี้วัด ให้ชัดเจนว่าในการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ประเมิณผลการทำงานได้ 4) การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง ด้วยการพัฒนาบุคลากร การให้รางวัล และการสนับสนุนทรัพยากร และ 5) การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลง ยอมรับ และมีความสุขในการทำงาน

3.7 การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ จะนำมาซึ่งความโปร่งใสในการบริหารงานและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่าย การมีส่วนร่วมของโรงเรียน มีผู้เกี่ยวข้องและมีการดำเนินงาน ดังนี้ 1) การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้อง รู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ โดยการสื่อสารผ่านการพบปะผู้ปกครอง การประชุมและการใช้เทคโนโลยี เช่น เว็บไซต์ Facebook Line e-mail ในการติดต่อสื่อสาร และนำเสนอข้อมูลโรงเรียน จะรับทราบความต้องการและปัญหาที่แท้จริง ลดความขัดแย้งและต่อต้าน 2) ชุมชนและองค์กรต่างๆ โรงเรียนเชิญชุมชนเข้ามาร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และโรงเรียนเข้าร่วมสนับสนุนชุมชนตามโอกาส และ 3) โรงเรียน ร่วมมือกับโรงเรียนระดับเดียวกัน และการประสานความร่วมมือกับ โรงเรียนที่มีระดับประถมศึกษา เพื่อให้มีเครือข่ายในการบริหารงาน และการส่งต่อนักเรียน เช่น เครือข่ายสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอนุบาล โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสมาคมผู้ประกอบการการศึกษาเอกชน เป็นต้น

3.8 การควบคุม การวัด ประเมินผล และการจัดการความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ดังนี้

3.8.1 การควบคุม เป็นการกำกับ ติดตาม ของผู้บริหารโรงเรียน โดยให้หัวหน้าแต่ละฝ่ายงานเป็นผู้ควบคุม ผู้บริหารจะให้อำนาจในการตัดสินใจกับหัวหน้าฝ่ายงานและสร้างความเข้าใจให้บุคลากรมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานตามภาระงานและตัวชี้วัดที่กำหนด โดยเน้นเรื่องการการทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีของหัวหน้าฝ่ายและผู้บริหารโรงเรียน

3.8.2 การวัด ประเมินผล โรงเรียนมีการวัด ประเมินผลตามตัวชี้วัด ระดับบุคคล และ ระดับฝ่ายงาน เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้นำไปใช้ในการพัฒนางาน การพัฒนาบุคลากร การเลื่อนตำแหน่ง การมอบหมายงานที่ถนัด และการจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสม และสะท้อนข้อมูลเพื่อให้มีการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

3.8.3 การจัดการความรู้การจัดการ โรงเรียนมีการจัดการความรู้ เช่น การสื่อสาร การให้บริการและการอำนวยความสะดวกกับผู้ปกครอง การจัดการชั้นเรียนในระดับปฐมวัย การสร้างวินัยสำหรับเด็ก การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น โดยมีกระบวนการจัดการความรู้ ดังนี้ 1) การค้นหาความรู้ แล้วพิจารณาว่าร่วมกันว่าความรู้นั้นเป็นแบบใด อยู่ที่ใคร และจัดลำดับความสำคัญ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ การกำหนดวิธีการในการดึงความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มารวมไว้ จัดทำเนื้อหาให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของครู 3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ เพื่อให้ครูสามารถค้นหาและนำความรู้ได้ 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ ให้อยู่ในรูปแบบและภาษาที่เข้าใจง่าย น่าสนใจ และสามารถนำไปใช้ได้ง่าย โดยการรวบรวมเป็นแฟ้มงานและ

file ข้อมูล 5) การเข้าถึงความรู้ มี 2 วิธี ได้แก่ การป้อนความรู้ให้ครูในเรื่องที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และการให้เลือกตามความสนใจ 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ประเภทความรู้ที่ชัดแจ้งจะจัดเก็บในรูปแบบเอกสาร การแบ่งปันทาง Facebook Line e-mail และการแบ่งปันความรู้ประเภทความรู้ที่ฝังอยู่ในคน ยังไม่มีการจัดการ และ 7) การเรียนรู้ของบุคลากรสังเกตคือการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สามารถแก้ปัญหาได้ดีขึ้น ได้รับการเชื่อถือจากผู้ปกครอง เพื่อนครู มีความตื่นตัวและความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นในโรงเรียน

อภิปรายผล

1. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชนและคัดเลือกโรงเรียนอนุบาล เอกชนยอดนิยม จังหวัดเชียงราย จากการศึกษาข้อมูลของโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงราย 4 ปี ย้อนหลัง นำมาพิจารณาตามเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิยม คือ มีระยะเวลาการจัดตั้ง โรงเรียนมาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวนนักเรียน 250 คน ขึ้นไป ต่อเนื่องทุกปี และได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาในระดับดีมาก โรงเรียนที่ผ่านตามเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิยม ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 3 แห่ง คือ 1) โรงเรียนกองทัพกอบกู้ภัฏม์ภักดิ์ บริบูรณ์ธันวัดณ์ 2) โรงเรียนอนุบาลพรณี และ 3) โรงเรียนอนุบาลศุภลักษณ์ ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนยอดนิยมตามเกณฑ์นำเชื่อถือได้ว่าผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ได้ทราบถึงโรงเรียนที่ได้รับความนิยมจากชุมชนและผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานมาเรียน สอดคล้องกับนงลักษณ์ เรือนทอง (2550 : 13) ให้นิยามศัพท์ ความหมายของโรงเรียนยอดนิยมว่า หมายถึงโรงเรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา และ

สถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากการประเมินของสำนักงานรับรองและประกันคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับการเลือกโรงเรียนของ สุทธนา ฮั่นเกียรติพงษ์ (2552: ง) การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในประเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนเอกชนที่มีการเปิดสอนในระดับอนุบาล ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจาก สมศ. และโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547-2551 จำนวน 81 โรงเรียน และสอดคล้องกับ เรขา ศรีวิชัย (2554 : I-II) รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี มีกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาคู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน จากสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล จำนวน 3 แห่ง ที่เลือกมาแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ สถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากการประเมินของสำนักงานรับรองและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบสอง ในระดับดีมากปีการศึกษา 2553 เป็นสถานศึกษายอดนิยมที่ผู้ปกครองนำนักเรียนมาสมัครเรียนล่วงหน้า

2. ผลการศึกษาบริบทของโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิยมจังหวัดเชียงราย ศึกษาตามองค์ประกอบของระบบโรงเรียน ดังนี้ 1) ด้านสภาพแวดล้อม ศึกษาสภาพโดยรวมของชุมชน ผู้ปกครองโอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ศึกษา ข้อมูลพื้นฐาน ค่านิยม วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และงบประมาณ 3) ด้านกระบวนการ ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้าง บุคลากร เทคโนโลยี และ ภาระงาน 4) ด้านผลผลิต ศึกษา

เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน ผลการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา และ รางวัลเกียรติยศที่โรงเรียนได้รับ ซึ่งเป็นเพราะโรงเรียนเป็นระบบเปิด การศึกษาบริบทของโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอนนิม จังหวัดเชียงราย ตาม กรอบแนวคิดระบบเปิด ทำให้เห็นบริบทของโรงเรียนในการดำเนินงานและ ยังสามารถชี้ให้เห็นถึงความพยายามของผู้บริหารในการริเริ่มให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงขึ้นในระบบอีกด้วย สอดคล้องกับ สุทธนา อ้นเกียรติพงษ์ (2552 : ง) การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของ โรงเรียนอนุบาลเอกชน ซึ่งศึกษาและได้ผลการวิจัย ดังนี้ 1) การบริหาร จัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน พบว่า การบริหารจัดการด้าน ผลิต มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการบริหารจัดการด้านครู และบุคลากรอื่นๆ ด้านสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านกระบวนการ การจัดการศึกษา หรือการเรียนการสอน และด้านการบริหาร มีผลการ ประเมินอยู่ในระดับมาก และ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็น เลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน พบว่า มีตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปรที่สามารถ อธิบายความแปรปรวนของการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียน อนุบาลเอกชนได้ร้อยละ 79.28 ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านโรงเรียน 2) ปัจจัยด้าน ครูและบุคลากรอื่น 3) ปัจจัยด้านผู้บริหาร และ 4) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ภายนอก

3. ผลการศึกษาแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียน อนุบาลเอกชนยอนนิม จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ บริบท 2) การบริหารจัดการที่ดี 3) การนำองค์การและเทคโนโลยีการ บริหารการศึกษา 4) การวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์ 5) การนำ แผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ 6) การบริหารการเปลี่ยนแปลง 7) การสร้าง เครือข่ายและการมีส่วนร่วม และ 8) การควบคุม การวัด ประเมินผล และ

การจัดการความรู้ จะเห็นได้ว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศนั้น มิได้ใช้หลักการใดหลักการหนึ่งในการบริหาร หากแต่ต้องใช้หลาย ๆ หลักการบูรณาการกันในหลายส่วน การพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะหน่วยงานทางการศึกษา ด้วยการนำแนวคิดของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศมาใช้มีหลายแนวความคิดขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมายหลักของสถานศึกษา ว่าต้องการให้พัฒนาไปในทิศทางใด เน้นด้านใดเป็นหลัก ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมมากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับ น้ำผึ้ง ธรรมลังกา (2558 : 122-124) ศึกษาเรื่อง ถอดบทเรียนภาวะผู้นำในการบริหารโรงเรียนบ้านด้ายเทพกาญจนอุปถัมภ์สู่ความเป็นเลิศ ผลการศึกษา พบว่า สภาพภาวะผู้นำในการบริหารโรงเรียนบ้านด้ายเทพกาญจนอุปถัมภ์สู่ความเป็นเลิศโดยภาพรวม สภาพภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล รองลงมา คือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ตามลำดับ แนวทางการใช้ ภาวะผู้นำในการบริหารโรงเรียนบ้านด้ายเทพกาญจนอุปถัมภ์ สู่ความเป็นเลิศ ตามแนวทางวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์บริบท 2) การบริหารจัดการที่ดี 3) การนำองค์การและเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา 4) การวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์ 5) การนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ 6) การบริหารการเปลี่ยนแปลง 7) การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม 8) การควบคุม การวัด ประเมินผล และการจัดการความรู้ และ 9) การดำเนินงานสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผู้บริหารโรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนอนุบาลเอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ทุกองค์กรให้ความสำคัญในการวิเคราะห์บริบท การวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์ การนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ และมีการควบคุม การวัด ประเมินผล และการจัดการความรู้ของโรงเรียน

2. ควรสร้างวัฒนธรรมการการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนอนุบาลเอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรสร้างวัฒนธรรมการการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

3. หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนอนุบาลเอกชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารให้เป็นผู้นำองค์การและเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

4. หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนอนุบาลเอกชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารให้เป็นผู้นำองค์การและเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา

5. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้อง รับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจจะนำมาซึ่งความโปร่งใสในการบริหาร งานและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่าย การมีส่วนร่วมของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาขยายไประดับประเทศ โดยการศึกษาเรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิยมในประเทศไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเพียงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิยม จังหวัดเชียงรายเท่านั้น จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมภาพรวมระดับประเทศ

2. ควรศึกษาให้รอบด้านที่ส่งผลต่อความนิยม โดยการศึกษาเรื่อง วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลของผู้ปกครองให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- นงลักษณ์ เรือนทอง. (2550). **รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล.** (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร.
- น้ำผึ้ง ธรรมลังกา. (2558). **ถอดบทเรียนภาวะผู้นำในการบริหารโรงเรียนบ้านด้ายเทพกาญจนอุปถัมภ์สู่ความเป็นเลิศ.** (การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.
- มณฑา คอเหลี่ยมและเมธาวี อุดมธรรมมานุภาพ. (2550). **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน.** กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

- เรขา ศรีวิชัย. (2554). รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับ
ปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) มหาวิทยาลัยศรีปทุม. กรุงเทพมหานคร.
- สุทธนา อ้นเกียรติพงษ์. (2552). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร
ที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
ดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). รายงาน
การสังเคราะห์แนวคิดและวิธีการ จัดการเรียนการสอนที่
ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้.
วิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา

The Guidelines Developing for Development and
Internal Quality Assurance Implementation of Technical
Colleges in Phayhao Province

ลิขิต ชัดแก้ว^[31]

อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช^[32]

อาจารย์ ดร.ไพโรภ รัตน์ชวงค์^[33]

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยามีวัตถุประสงค์
(1) เพื่อศึกษาสภาพ ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา (2) เพื่อศึกษาปัญหา ที่เกี่ยวกับการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา (3) เพื่อศึกษา
แนวทางการพัฒนา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา
วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครู
สถานศึกษาสังกัดวิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา ได้แก่วิทยาลัยเทคนิค

[31] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

[32] [33] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย

พะเยา วิทยาลัยเทคนิคเชียงคำ วิทยาลัยเทคนิคดอกคำใต้ จำนวน 125 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบไปด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ประกอบไปด้วย วิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ผลการศึกษาพบว่า

สภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา พบว่า มีสภาพอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติงานตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล การนำผลการประเมินมาปรับปรุง คือ สถานศึกษามีจำนวนโครงการ กิจกรรม การปลูกฝังจิตสำนึก ด้านการรักชาติ เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม สถานศึกษามีแผนงาน โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และ สถานศึกษามีแผนงาน โครงการ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุฝึก อุปกรณ์สำหรับสื่อการเรียนการสอน

ปัญหาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางในทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และ ด้านการปฏิบัติงานตามแผน ตามลำดับ มีรายละเอียด ดังนี้ คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ

และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษามีการวางแผนงานโครงการบริหารงานด้านการเงิน และสถานศึกษามีการวางแผนจัดทำโครงการอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านฐานข้อมูลสารสนเทศ

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา สถานศึกษาควรร่วมมือกับชุมชนสถานประกอบการ วางแผนพัฒนาระบบการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน และสร้างความตระหนักให้มีความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการวิพากษ์ เสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อนำผลของข้อเสนอแนะมาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา ให้สถานศึกษานักเรียน นักศึกษา มีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนสถานประกอบการ และเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพช่วยพัฒนาประเทศชาติต่อไป

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา, การประกันคุณภาพภายใน, วิทยาลัยเทคนิคพะเยา

Abstract

The aims of this study were: 1) to examine the state of internal quality assurance implementation at technical colleges in Phayao province; 2) to investigate problems regarding internal quality assurance implementation at technical colleges in Phayao province; 3) to formulate the guidelines developing internal quality assurance implementation for technical colleges in Phayao province. The data source involved 125 administrators and teachers from technical colleges in Phayao province that included Phayao Technical College, Chiang Kham Technical College, Dok Kham Tai Technical College. The instruments were questionnaire and structured interview. The data was analyzed by percentage, mean, and standard deviation. The results showed that:

The state of internal quality assurance implementation at technical colleges in Phayao province was found at the high level in all aspects. The mean scores in descending order were Planning, Operation as Planning, Monitoring and Evaluation, Implementing Evaluation Results for Improvement. That is, the colleges provided the number of projects and activities regarding raising awareness on loving the nation, worshiping the king, promoting democracy on constitutional monarchy system, maintaining religion/arts/culture.

The colleges also setup the plan and projects on developing career skills, innovation and invention. Moreover, the colleges setup the plan and projects to allocate expenditures for training materials and equipment for teaching and learning.

The problem in internal quality assurance implementation at technical colleges in Phayao province was reported at the moderate level in all aspects. The mean scores in descending order were Planning, Monitoring and Evaluation, Implementing Evaluation Results for Improvement, Operation as Planning. That is, the colleges setup the education management plan by drawing the participation from teachers and all involved sections in the college, students, community, entrepreneurs, and other related organization. The colleges also setup the plan on providing training about internal educational quality assurance in regard to information database.

The guidelines developing internal quality assurance implementation for technical colleges in Phayao province were proposed. The colleges should cooperate with the community and entrepreneurs; setup the educational system in line with the educational standards with the focus on developing the quality of the students; raise awareness and orient the knowledge and understanding for the personnel that education quality assurance

is the part of the educational administration for the colleges; open the floor for parents, community, entrepreneurs to share discussion and suggest the guidelines for developing the quality of education management; incorporate the suggestions for improvement of the colleges and students so that the students attain the quality as needed by the parents, community, entrepreneurs and become valuable human resources for the country's development.

Key Word : Development approach, internal quality assurance, Phayao Technical College

บทนำ

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ ทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้คนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้วยเหตุนี้จึงต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเริ่มจากสถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 6 มาตรฐาน และการประกันคุณภาพ

การศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (ราชกิจจานุเบกษา, 2542 : 14)

ในระยะเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยหน่วยศึกษานิเทศก์ ได้มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา และตัวบ่งชี้ ซึ่งแสดงถึง คุณภาพของการจัดอาชีวศึกษา การกำหนดแผนงานต่างๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีวศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา การตรวจสอบคุณภาพเป็นการตรวจสอบ และติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่กำหนด พร้อมทั้งแสดงผลการตรวจสอบด้วยการเขียนรายงานการประเมินตนเอง การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการควบคุม แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การประเมินคุณภาพภายใน โดยหน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแลและการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ที่เป็นองค์กรอิสระ

การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษาและ
ตัวบ่งชี้ในแต่ละ มาตรฐาน ซึ่งแสดงถึงคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา ใช้เป็น
แนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐานและการกำหนดแผนงาน
ต่างๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา ดังนั้นสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษาไว้ เพื่อให้
สอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการ
ควบคุมคุณภาพโดยจัดทำแผนและวางแผนพัฒนาสถานศึกษารวมทั้ง
แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนงานต่างๆ ของสถานศึกษา รวมถึงจะต้อง
พัฒนาระบบสารสนเทศและเตรียมความพร้อมของบุคลากรของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพโดยหน่วยงานต้น
สังกัดและประเมินคุณภาพ โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน
คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. และการประเมินคุณภาพ
โดยหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนด
แนวทางไว้ คือ ให้อาชีวศึกษาจังหวัด ประสานงานกับศูนย์ส่งเสริมและ
พัฒนาอาชีวศึกษาภาค ในการกำหนดวันเวลาในการประเมินภายในโดยต้น
สังกัด เพื่อกำกับดูแล การประกันคุณภาพภายในโดยต้นสังกัด เพื่อกำกับ
ดูแล การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้จะต้องเสร็จสิ้นการตรวจ
ประเมินโดยต้นสังกัดภายในวันที่ 30 กันยายน ของทุกปี สถานศึกษาต้อง
ได้รับการตรวจประเมินคุณภาพภายในโดยต้นสังกัดอย่างน้อย 2 ปีต่อ 1 ครั้ง
ผู้ตรวจประเมินคุณภาพภายในโดยต้นสังกัดจะต้องจัดทำรายงานการตรวจ
ประเมินต่อศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคที่สังกัด และสำนัก

มาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ภายใน 30 วัน นับจากวันเสร็จสิ้นการประเมินในแต่ละสถานศึกษา

การตรวจประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยต้นสังกัด เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้รูปแบบการตรวจประเมิน ตลอดจนเนื้อหาสาระรายละเอียดของการตรวจประเมินสถานศึกษา จะเป็นกลไกในการวัดคุณภาพและความถูกต้องของผลการประเมินซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับของผู้ถูกประเมิน และเป็นผลให้สถานศึกษาได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างแท้จริง จากกรณีศึกษาและการติดตามการประเมินคุณภาพสถานศึกษา ปีการศึกษา 2547-2549 พบว่า การประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยต้นสังกัด ในปีการศึกษา 2547 ทำการประเมินได้ร้อยละ 50 ของจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด ปีการศึกษา 2548 มีประมานน้อยกว่าร้อยละ 50 ของสถานศึกษา และปีการศึกษา 2549 ไม่มีการตรวจประเมินสถานศึกษา เนื่องจากมีปัญหาในเรื่องความชัดเจนของนโยบายในการตรวจประเมิน เครื่องมือในการตรวจประเมิน งบประมาณในการดำเนินงาน ผู้ประเมิน กระบวนการและวิธีการตรวจประเมิน ไม่สามารถตัดสินคุณภาพสถานศึกษาได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะต้องแก้ปัญหาเหล่านี้ โดยเฉพาะในเรื่องการสร้างเครื่องมือสำหรับการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่มีคุณภาพและนำไปใช้ในการตรวจ ทำให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 3)

ผลการประเมินผลคุณภาพนอกสถานศึกษาที่สาม (พ.ศ. 2554-2558) พบว่า วิทยาลัยเทคนิคทั้ง 3 วิทยาลัย มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คือวิทยาลัยเทคนิคพะเยา มีผลการประเมินของทุกมาตรฐาน ร้อยละ 78.10 วิทยาลัยเทคนิคเชียงคำ มีผลการประเมินของทุกมาตรฐานร้อยละ 87.16 วิทยาลัยเทคนิคดอกคำใต้ มีผลการประเมินของทุกมาตรฐาน ร้อยละ 87.66 แต่ในบางมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับพอใช้ และในระดับต้องปรับปรุง คือวิทยาลัยเทคนิคพะเยากลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพหรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่นำมาใช้ประโยชน์ ผลดำเนินงานร้อยละ 58.25 ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลงานที่เป็นนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของครูที่นำไปใช้ประโยชน์ ผลดำเนินงานร้อยละ 62.82 ตัวบ่งชี้ที่ 7 ผลการให้บริการและวิชาชีพที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะของผู้เรียน ผลดำเนินงานร้อยละ 54.55 ตัวบ่งชี้ที่ 8 ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผลดำเนินงานร้อยละ 69.70 ตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการใช้ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ ผลดำเนินงาน 7.00 และกลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ ตัวบ่งชี้ที่ 14 ผลการพัฒนาตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และจุดเด่นของสถานศึกษา ผลการดำเนินงาน 6.67 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ วิทยาลัยเทคนิคเชียงคำ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระในสาขาที่เกี่ยวข้องภายใน 1 ปี ผลการดำเนินงานร้อยละ 69.94 อยู่ในระดับพอใช้ ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพหรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่นำมาใช้ประโยชน์ ผลการดำเนินงานร้อยละ 48.44 อยู่ในระดับต้องปรับปรุง ส่วนวิทยาลัยเทคนิคดอกคำใต้ กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำหรือประกอบอาชีพ

อิสระในสาขาที่เกี่ยวข้องภายใน 1 ปี ผลการดำเนินงานร้อยละ 64.41 ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพหรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่นำมาใช้ประโยชน์ ผลการดำเนินงานร้อยละ 62.17 ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลงานที่เป็นนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของครูที่นำไปใช้ประโยชน์ ผลดำเนินงานร้อยละ 64.10 อยู่ในระดับพอใช้ จากผลการประเมินดังกล่าวสะท้อนถึงระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพดีขึ้น

เหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าสภาพ ปัญหา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา เป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยาเพื่อให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพ ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา
2. เพื่อศึกษาปัญหา ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา

ประโยชน์ของการวิจัย

ด้านความรู้

ผลการศึกษาค้นคว้าทำให้รู้สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา

ด้านการนำไปใช้

ผลการศึกษาค้นคว้า นำไปเป็นแนวทางการวางแผน การพัฒนา การบริหารจัดการการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิทยาลัยอื่นๆ ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา การดำเนินการดำเนินงานประกันคุณภาพแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ข้อเสนอแนะการปรับปรุงการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา ในมาตรฐาน การประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2559 และขอบข่ายกระบวนการดำเนินงานวงจรเดมมิง (Deming Cycle: PDCA) ไว้ 4 ด้าน คือ

1.1 การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา (Plan)

1.2 การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (Do)

1.3 การตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา (Check)

1.4 การนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง (Act)

หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2559 ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

มาตรฐานที่ 1 ด้านผลการจัดการศึกษา จำนวน 2 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 2 ด้านการบริหารจัดการศึกษา จำนวน 6 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 4 ด้านการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 2 ตัวบ่งชี้

ขอบเขตด้านประชากร

1. ประชากร ศึกษาข้อมูล ด้าน สภาพ และปัญหาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา จำนวน 3 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 125 คน ได้แก่

1.1 วิทยาลัยเทคนิคพะเยา 81 คน

1.2 วิทยาลัยเทคนิคเชียงคำ 24 คน

1.3 วิทยาลัยเทคนิคดอกคำใต้ 20 คน

2. ประชากร ศึกษาข้อมูล ด้านแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา ได้แก่

- 2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 คน
- 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน
- 2.3 ครูหัวหน้างานประกันคุณภาพ 3 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน 125 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน 125 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา การวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากร/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ 1) รอง ผอ. 4 คน 2) ครู 3 คน 3) ตัวแทนสถานประกอบการ 1 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา จากการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา สรุปได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยาโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนด้านการปฏิบัติงานตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล การตรวจสอบประเมินผล ตามลำดับ มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 สภาพการดำเนินงานการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา ด้านการวางแผนด้านการปฏิบัติงานตามแผน โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีสภาพอยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงลำดับคะแนนค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ สถานศึกษามีจำนวนโครงการ กิจกรรม การปลูกฝังจิตสำนึกด้านการรักชาติ เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม สถานศึกษามีแผนงาน โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์

และสถานศึกษามีแผนงาน โครงการ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุฝึก อุปกรณ์สำหรับสื่อการเรียนการสอนตามลำดับ

1.2 สภาพการดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา ด้านการปฏิบัติงานตามแผน โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา ระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และระดับคุณภาพในการพัฒนาตามรายวิชาหรือกลุ่มวิชาตามลำดับ

ซึ่งในแต่วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยานั้นได้จัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ ตามหลักสูตรและระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของแต่ละหลักสูตร ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ให้ครูจัดการเรียนการสอนรายวิชาให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ มีการพัฒนารายวิชา หรือกำหนดรายวิชาใหม่หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน จัดให้ผู้เรียนได้ออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ร่วมกับ สถานประกอบการ หน่วยงาน ชุมชน และจัดให้ครู หัวหน้าแผนกทุกแผนก ได้กำกับติดตามร่วมกับ งานความร่วมมือ และสถานประกอบการ ไปนเทศติดตาม นักเรียนที่ออกไปฝึกประสบการณ์ วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพของผู้เรียน 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลัก และสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ

2. ปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับคะแนนค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และด้านการปฏิบัติตามแผน ตามลำดับ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา ด้านการวางแผน โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษามีการวางแผนงานโครงการ บริหารงานด้านการเงิน และสถานศึกษามีการวางแผนจัดทำโครงการอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านฐานข้อมูลสารสนเทศตามลำดับ

2.2 ปัญหาการดำเนินงานแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา ด้านการตรวจสอบประเมินผล โดยรวมและรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ สถานศึกษามีการตรวจสอบ ควบคุม การบริหารงานด้านการเงิน สถานศึกษามีการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสถานศึกษามีการประเมินความพึงพอใจในการบริหาร

จัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา โดยครูและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาและผู้เรียน ตามลำดับ

เนื่องจากสถานศึกษามีการตรวจสอบในด้านของการบริหารสถานศึกษางบประมาณและด้านการเงิน ตลอดจนการตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพภายในจากบุคลากรและชุมชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการตรวจสอบกิจกรรมโครงการต่างๆ น้อย และสถานศึกษายังขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร นักเรียน นักศึกษา และชุมชนสถานประกอบการ ในการร่วมกันบริหารจัดการสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม สถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจนทำตามแผนตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีความโปร่งใส มีการพัฒนาคุณภาพการทำงาน พัฒนาระบบการประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์และบุคลากรเจ้าหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษาโดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน หรือหน่วยงานมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการบริหารสถานศึกษาและการบริหารจัดการศึกษาร่วมกัน

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดพะเยา สถานศึกษาควรร่วมมือกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของ

สถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์และบุคลากรเจ้าหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษาโดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตาม ประเมินผลพัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการวางแผน สถานศึกษาควรมีการวางแผนสร้างความเข้าใจในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อเริ่มต้นจากความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามกำหนดเป้าหมายและตัวบ่งชี้สำหรับการประกันคุณภาพภายในมีแนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณ และทรัพยากร ที่ต้องใช้ในสถานศึกษา
2. ด้านการปฏิบัติงานตามแผน สถานศึกษาควรมีการจัดเตรียมสถานที่ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาที่จะให้การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร

ทำงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้

3. ด้านการตรวจสอบประเมินผล สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อการประเมินผลที่มีความเหมาะสมที่จะทำได้ข้อมูลที่มีคุณค่าสำหรับการจัดทำสารสนเทศสำหรับการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป และส่วนใหญ่สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย

4. ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง สถานศึกษาควรมีการนำผลการประเมินจากคณะกรรมการประเมินโดยต้นสังกัดมาแก้ไขปรับปรุงหลังจากประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานการประเมินของสถานศึกษาแล้วและจะต้องนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาจุดเด่นจุดด้อยของตนเองในแต่ละมาตรฐานของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน

5. สถานศึกษาควรร่วมมือกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่เป็นการจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหน้า โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

6. การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่มีความโปร่งใสและจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

7. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์และบุคลากรเจ้าหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายตามทีวางแผน ติดตามประเมินผลมาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพตรงตามหลักสูตรที่กำหนด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชน สถานประกอบการ ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีข้อเสนอในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเรื่องแนวทางการตรวจสอบประเมินผลที่เหมาะสมในระบบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพะเยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. ควรมีการศึกษาวิจัยพัฒนาระบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของอาชีวศึกษาจังหวัดพะเยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและมีการติดตามและประเมินผลที่เป็นเชิงวิจัยมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในโดยที่มีการประกาศใช้กฎกระทรวงว่าระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา ลาตพร้าว.

ราชกิจจานุเบกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็น ฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

The Guidelines for Development of Academic Affairs
Administration Using the School Based Management for
the School under Phayao Municipality

สุภาภรณ์ ตันเกียง^[34]

อาจารย์ ดร. ไพโรภ รัตนชูวงศ์^[35]

อาจารย์ ดร. สมเกียรติ ตุ่นแก้ว^[36]

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงาน
วิชาการ ศึกษาปัจจัยด้านบริหารจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงาน
วิชาการ และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียน
เป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา โดยการศึกษาจาก
แหล่งที่มาของข้อมูล ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่
เอกสารรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (SAR) ปี
การศึกษา 2557-2558 รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ
สาม (สมศ.) ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน
หัวหน้างานวิชาการเทศบาล และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เครื่องมือที่

[34] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการการบริหารการศึกษา

[35] [36] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) แบบสอบถามข้อมูลมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย วิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) สรุปเป็นความเรียง ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา โดยใช้แบบบันทึกวิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) และแบบสอบถามข้อมูล พบว่า โดยภาพรวม ควรได้รับการพัฒนายกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สูงขึ้น นำผลการประเมินคะแนน O-NET มาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกชั้นเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านควรได้รับการพัฒนา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งควรได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานต่อไป

2. ปัจจัยด้านบริหารจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา พบว่า ปัจจัยส่งเสริมคือ ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ (Material) ปัจจัยด้านคุณธรรมจริยธรรม

(Morality) ปัจจัยด้านการให้บริการประชาชน (Market) ปัจจัยด้านวิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค (Method) ปัจจัยด้านการวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Measurement) ปัจจัยฉุครั้ง คือ ปัจจัยด้านบุคลากร (Man) ปัจจัยด้านงบประมาณ (Money) ปัจจัยด้านบริหารจัดการงาน (Management) ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร (Message) ปัจจัยด้านเวลาหรือรอบเวลาในการปฏิบัติงาน (Minute) และปัจจัยด้านการประสานงาน (Mediation)

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา พบว่า ด้านควรได้รับการพัฒนา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ใช้หลักการของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานได้แก่ หลักการกระจายอำนาจ หลักการบริหารตนเอง หลักการมีส่วนร่วม และหลักการตรวจสอบได้ เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา,การบริหารงานวิชาการ,โรงเรียนเป็นฐาน

Abstract

The purposes of this study were to examine the state of academic affairs administration, to investigate the management factors affecting the quality of academic affair administration, and to formulate the guidelines for development of academic affairs administration using school-based for the school under Phayao Municipality. The data

source and key informants in this study were SAR report for the academic year 2014-2015, the 3rd round external quality assessment report, honorary experts, school committee members, school administrators, head of municipality academic affairs administration, and head of learning areas. The research instruments were content analysis, rating scale questionnaire, and interview. The data was analyzed by standard deviation and content analysis. The results revealed that:

1. The state of academic affairs administration of the school under the Phayao Municipality used document and content analysis in analyzing the data. The results indicated that, in overall, the academic affairs administration should be enhanced in all learning areas for better learning achievement. Also, the O-NET scores should be used as the information to improve teaching and learning, to promote teachers in producing instructional materials covering all learning areas and all class levels. In addition, the state of academic affairs administration was found operated at the high level. The aspects needed for development but at the moderate level were research for education quality development, educational supervision, promotion of academic knowledge to community, collaboration with other institutions for academic affairs administration development, promotion and support academic

affairs to individual, family, other educational organization and institution that should receive development for quality and standards.

2.The management factors affecting the quality of academic affairs administration of the school under the jurisdiction of Phayao Municipality indicated that the promoting factors were Material, Morality, Market, Method, Measurement. But, the depromoting factors were Man, Management, Message, Minute, and Mediation.

3. The guidelines for development of academic affairs administration using the school-based approach for the school under Phayao Municipality revealed that the aspects in need of development were found implemented at the moderate level. This implementation by using the school-based approach involved the following principles that included decentralization, self-management, participation, and verification. So, these principles are favorable for developing the quality of academic affairs administration of the school for consistent success and efficiency.

Key Word : Developmental guidelines, academic management, school-based

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 39 ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารให้จัดการทั้งงานวิชาการ งบประมาณ งานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป โดยมีระบบความสอดคล้องกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Base Management : SBM) และเป็นแนวคิดที่มุ่งให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารในด้านวิชาการ งบประมาณ งานบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษา (Wohlstetter ,1995:12)

การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานวิชาการไว้ 12 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศการศึกษา 8) ด้านการแนะแนวการศึกษา 9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ 12) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดการศึกษาของเทศบาลเมืองพะเยา ซึ่งเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น โดยมีโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดจำนวน 6 โรงเรียน คือ

โรงเรียนเทศบาล 1 (พะเยาประชานุกูล) โรงเรียนเทศบาล 2 (แม่ตำต๋รุณ
เวทย์) โรงเรียนเทศบาล 3 (เหล่าอิงราชภรณ์บำรุง) โรงเรียนเทศบาล 4
(ภูมินทร์ราภรณ์กุล) โรงเรียนเทศบาล 5 (แก้วปัญญาอุปถัมภ์) โรงเรียน
เทศบาล 6 (ครูบาอินโต รัฐประชาอุทิศ)

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ของ
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนใน
สังกัดเทศบาลเมืองพะเยา พบว่า โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา
ได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (สมศ.) ปรากฏว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ผ่านการประเมิน
มาตรฐานด้านผลการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
ผู้เรียน และจากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ
ขั้นพื้นฐาน (O - NET) ประจำปีการศึกษา 2558 ผลปรากฏว่า ผลการ
ประเมินตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ประเมินมีบางสาระการเรียนรู้มีคะแนน
เฉลี่ยรวมต่ำกว่าร้อยละ 50 และยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง
พะเยายังขาดประสิทธิภาพ จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึง
สนใจที่จะศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้
โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา โดยนำข้อมูลที่ได้
มาวางแผนงาน การปรับปรุง การพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงาน
ด้านวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาให้มีคุณภาพและ
ประสิทธิภาพเป็นไปในทิศทางเดียวกันตามท้องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ต้องการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบริหารจัดการที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้

1. เพื่อทราบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา
2. เพื่อทราบปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาและนำข้อเสนอแนะจากการศึกษามาปรับใช้ เพื่อพัฒนาการบริหารวิชาการได้
3. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

2. ด้านการนำไปใช้ การวางแผนงานของโรงเรียน

ผู้บริหารและคณะครูได้ทราบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนและ นำข้อเสนอแนะจากการศึกษามาปรับใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ (2547: 34-38) แบ่งเป็น 12 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ปัจจัยด้านบริหารจัดการที่มีผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ตามแนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการ 11 M (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2553: 24-26) ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร (Man) ปัจจัยด้านงบประมาณ (Money) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ (Management) ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material) ปัจจัยด้านคุณธรรมหรือจริยธรรม (Morality) ปัจจัยด้านการให้บริการประชาชน (Marketing) ปัจจัยด้านข่าวสารหรือข้อมูลข่าวสาร (Message) ปัจจัยด้านวิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค (Method) ปัจจัยด้านเวลาหรือกรอบเวลาในการปฏิบัติงาน (Minute) ปัจจัยด้านการประสานงาน (Mediation) ปัจจัยด้านการวัดผลหรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Measurement)

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง ตามกรอบแนวคิดของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2548 : 16-17) ประกอบด้วย หลักการกระจายอำนาจ หลักการบริหารตนเอง หลักการมีส่วนร่วม และหลักการตรวจสอบได้

วิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา โดยศึกษาจากเอกสารข้อมูล

1. แหล่งข้อมูล คือ รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2557-2558 และรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (สมศ.)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2557-2558 และรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (สมศ.) ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา โดยใช้แบบวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) สรุปเป็นความเรียง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหาสำคัญข้อมูล (Content Analysis) SAR ประจำปี 2557- 2558 รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (สมศ.)ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา โดย

การเขียนวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) แล้วสรุปเป็นความเรียง

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา โดยแบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

1. ประชากรที่ให้ข้อมูล ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการเทศบาล และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 190 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามโดยมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามทั้งหมด 190 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วัตถุประสงค์ที่ 2 ศึกษาปัจจัยด้านบริหารจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

1. ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าฝ่ายการศึกษากองการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 12 คน โดยเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและเป็นผู้บริหารจัดการและปฏิบัติหน้าที่ภายในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ตามแนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการ 11 M (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2553: 24-26)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์

วัตถุประสงค์ที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

1. ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าฝ่ายการศึกษากองการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 12 คน โดยเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและเป็นผู้บริหารจัดการและปฏิบัติหน้าที่ภายในโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ตามแบบสัมภาษณ์แนวหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา พบว่า จากการศึกษาวិเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา โดยศึกษาข้อมูลจากรายงาน SAR ประจำปี 2557-2558 และรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (สมศ.) โดยภาพรวม พบว่า ควรได้รับการพัฒนากระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยนำผลการประเมิน O-NET มาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และพัฒนากระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ควรดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงให้พัฒนาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจากการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลทั้ง 12 ด้าน พบว่าโดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผล การเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งเป็นด้านที่ควรพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ปัจจัยด้านบริหารจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา พบว่า จำแนกเป็น ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยฉุดรั้ง คือ ปัจจัยส่งเสริม คือ ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ (Material) ปัจจัยด้านคุณธรรมจริยธรรม (Morality) ปัจจัยด้านการให้บริการประชาชน (Market) ปัจจัยด้านวิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค (Method) ปัจจัยด้านการวัดผลหรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Measurement) ปัจจัยฉุดรั้ง คือ ปัจจัยด้านบุคลากร (Man) ปัจจัยด้านงบประมาณ (Money) ปัจจัยด้านบริหารจัดการงาน (Management) ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร (Message) ปัจจัยด้านเวลา หรือรอบเวลาในการปฏิบัติงาน (Minute) ปัจจัยด้านการประสานงาน (Mediation)

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา พบว่า ด้านที่ควรพัฒนาคือ ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาตามหลักการกระจายอำนาจ

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาตามหลักการบริหารตนเอง

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาตามหลักการมีส่วนร่วม

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาตามหลักการตรวจสอบได้

การอภิปรายผล

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จากวิเคราะห์แบบบันทึกเอกสาร โดยมีลักษณะการเขียนวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) พบว่า โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาทั้ง 6 โรงเรียน มีการบริหารจัดการศึกษาโดยมีหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 รวมทั้งสอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นในการจัดการศึกษาอีกด้วย โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญและมีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน มีการวางแผนจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียนและท้องถิ่น ในทำนองเดียวกัน บุญส่ง เจริญศรี (2550 : 16) ให้ความคิดเห็นว่า การบริหารงานวิชาการโดยสถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานภาพและความต้องการของชุมชนและสังคม โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม

ร่วมในการดำเนินงาน มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากศึกษาตามขอบข่าย การบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน โดยใช้แบบสอบถามข้อมูล โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด เทศบาลเมืองพะเยาให้ความสำคัญในการบริหารงานด้านวิชาการเป็น อันดับแรก ซึ่งงานอื่นๆ มีความสำคัญในลักษณะของงานสนับสนุนให้ งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากงานวิชาการเป็นหัวใจ ของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ในทำนองเดียวกัน อุณากรรณ์ สวน มะม่วง (2553 : 23-24) ได้กล่าวว่า การบริหารวิชาการมีความสำคัญ อย่างมาก เพราะเป็นกิจกรรมการจัดเกี่ยวกับงานด้านพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ด้านวัดผล ประเมินผล ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ด้านส่งเสริมและสนับสนุน งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่ จัดการศึกษา ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมากมี 7 ด้าน ซึ่งด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้อาจเพราะว่า โรงเรียนในสังกัด เทศบาลเมืองพะเยา มีการบริหารจัดการศึกษา โดยมีหลักสูตร สถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนเป็นตัวกำหนดในการจัดการศึกษา ซึ่ง สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551โดย มุ่งเน้นการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญ และด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลางมี 5 ด้าน ซึ่งด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ทั้งนี้อาจเพราะ

ภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก และบุคลากรที่ทำหน้าที่เฉพาะไม่เพียงพอ

2. ผลการศึกษาปัจจัยด้านบริหารจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยามากที่สุด คือ ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ (Material) ทั้งนี้อาจเพราะโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาได้รับการจัดสรรด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น โต้ะ เก้าอี้นักเรียนอย่างต่อเนื่องจากเทศบาลเมืองพะเยา ผู้บริหารมีการส่งเสริมการจัดหาและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนให้ครอบคลุมทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และปัจจัยจุดรั้งที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยามากที่สุด คือ ปัจจัยด้านงบประมาณ (Money) ทั้งนี้อาจเพราะมีการจัดสรรงบประมาณที่แตกต่างกัน บางโรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการด้านวิชาการเท่าที่ควร ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากเทศบาลเมืองพะเยา จึงส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง พบว่า ด้านที่ควรพัฒนาคือ ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีผู้วิจัยในลักษณะเดียวกัน บุษยา ศรีสร้อย (2551 : 115-118)

ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 สรุปผลการวิจัยพบว่างานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สกลนครเขต 3 ที่ควรได้รับการพัฒนามี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ และด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรมหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางการพัฒนาตามกรอบแนวคิดหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาตามหลักการกระจายอำนาจพบว่า ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารควรพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการ จัดประชุมทำความเข้าใจการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุติธรรม ชุมชน ท้องถิ่นเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรมหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ และการประสานงานกับผู้ปกครอง ควรมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ

การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาอย่างชัดเจน

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาตามหลักการมีส่วนร่วม ดังนี้ ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรอื่นๆในการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวิจัยทางการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา สนับสนุนบุคลากร ทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกัน เพื่อดำเนินงานด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ระหว่างผู้บริหาร บุคลากรและผู้นำชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวชุมชน ท้องถิ่น โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ตามหลักการบริหารตนเอง ดังนี้ ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนตามความเหมาะสมโดยเน้นการวิจัยตามสภาพจริงของปัญหาและการใช้รูปแบบการวิจัยที่หลากหลาย ด้านการนิเทศการศึกษา ควรส่งเสริมการนิเทศการสอนระหว่างครูผู้สอนเพื่อเสนอแนะซึ่งกันและกัน ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ควรส่งเสริมการดำเนินการด้าน

วิชาการแก่ชุมชนโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ควรส่งเสริมการดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษา

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาตามหลักการตรวจสอบได้ ดังนี้ ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการนำผลการวิจัยมาปรับปรุงการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนควรนำผลการประเมินการนิเทศภายในสถานศึกษามาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมความรู้ทางวิชาการโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ควรมีการติดตาม และประเมินผลการประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และมีการติดตาม และประเมินผลการสนับสนุนการพัฒนาวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาให้ความสำคัญในการบริหารงานด้านวิชาการเป็นอันดับแรก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมี 5 ด้าน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาให้มีสิทธิภาพนั้น ควรยึดหลักกระบวนการบริหารจัดการงานวิชาการโดยใช้หลักการบริหารโดยใช้โรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบของความสำเร็จในการแสวงหาความร่วมมือการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพของการบริหารด้านอื่นๆในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2547: 34-38). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545.** กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- บุชา ศรีสร้อย. (2551: 115-118). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2553 : 24-26) **การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความหมายของการบริหารการจัดการ การบริหารการพัฒนา และการบริหารจัดการ.** รัฐสภาสาร.
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2548). **หลักการจัดการศึกษายุคใหม่.** กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.
- อุณากรรณ สอนมะม่วง. (2553 : 23-24) . **การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2.** (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา.มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.อยุธยา

หลักเกณฑ์การนำเสนอบทความ เพื่อตีพิมพ์ลงวารสารครุศาสตร์วิชาการ

วารสารครุศาสตร์วิชาการ ของ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นวารสารที่ตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย (Research Articles) และบทความวิชาการ (Review Articles) ทางด้านการศึกษาหรือสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

การเตรียมต้นฉบับ

1. ต้นฉบับพิมพ์เป็นภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ ให้จัดพิมพ์โดยโปรแกรม Microsoft word โดยจัดหน้ากระดาษมาตรฐาน ขนาด A5 ตั้งค่าหน้ากระดาษสำหรับการพิมพ์ระยะห่าง

จากขอบกระดาษ ทุกด้าน 2.5 เซนติเมตร ใส่เลขหน้าที่มุมขวาบนทุกหน้า

2. รูปแบบตัวอักษรใช้ TH SarabunPSK ทั้งเล่ม ความยาวของบทความทั้งหมดไม่เกิน 10 หน้า

- ชื่อหัวเรื่อง ให้พิมพ์ไว้กลางหน้ากระดาษขนาดตัวอักษร 18 pt

- หัวข้อหลักอื่นๆ ในบทความให้พิมพ์ไว้ริมซ้ายสุดของหน้ากระดาษ ขนาดตัวอักษรหนา 16 p

- เนื้อหาในบทความ ใช้ตัวอักษรขนาดปกติ 16 pt

3. ตาราง รูปภาพ ภาพลายเส้น แผนภูมิ และกราฟ แทรกไว้ในเนื้อเรื่อง โดยให้ผู้พิมพ์คัดเลือกเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น ชื่อตารางให้อยู่ด้านบนของตาราง ส่วนชื่อรูปภาพแผนภูมิและกราฟ ให้อยู่ด้านล่าง

4. การส่งต้นฉบับให้ผู้พิมพ์จำหน่ายต้นฉบับจำนวน 4 ชุด และบันทึกลงใน CD 1 แผ่น พร้อมระบุชื่อบทความและชื่อผู้พิมพ์ไว้บนแผ่นซีดีด้วย อาจนำส่งด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ที่ กองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์วิชาการสาขาวิชาการการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100 โทรศัพท์ 0-5377-6491 หรือส่งทาง E-mail abcrru@gmail.com facebook : วารสารครุศาสตร์วิชาการ

ประเภทของต้นฉบับ

1. บทความวิจัย (research Articles) เป็นการนำเสนอผลการวิจัยอาจเป็น concept paper หรือผลงานวิจัยที่เสร็จสมบูรณ์แล้วซึ่งประกอบด้วย

1.1 ส่วนประกอบตอนต้น

1.1.1 ชื่อเรื่อง (Tittle) ควรสั้น กระชับ แสดงเป้าหมายหลักของการวิจัยความยาวไม่เกิน 100 คำให้เขียนชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยก่อน ใต้ลงมาเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้ตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะตัวอักษรตัวแรก ยกเว้น Active และPreposition ใช้ตัวพิมพ์เล็ก

1.1.2 ชื่อผู้พิมพ์ (Authors and Coauthor) ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุลเป็นภาษาไทยยกเว้นบทความภาษาอังกฤษให้ระบุชื่อ และนามสกุลเป็นภาษาอังกฤษโดยพิมพ์ใหญ่เฉพาะตัวอักษรแรกถ้ามีผู้วิจัยหลายคน ชื่อที่ปรึกษาหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ใช้หมายเลขกำกับตามลำดับ และแม่พิมพ์ไว้ในเชิงอรรถที่ระบุตำแหน่งทางวิชาการสถานภาพของผู้พิมพ์และที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยใช้ตัวอักษร TH sarabunPSK ขนาด 16 pt

1.1.3 บทคัดย่อทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (Abstract) ความยาวไม่เกินอย่างละ 300 คำ โดยให้ลำดับบทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อน ตามด้วยบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

1.1.4 คำสำคัญ (keyword) ให้เขียนทั้งคำสำคัญภาษาไทย และภาษาอังกฤษแต่ละชุดไม่เกิน 5 คำ โดยให้ระบุไว้ท้ายบทคัดย่อแต่ละ ภาษา

1.1.5 การอ้างอิงในเนื้อหา และเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

การอ้างอิงในเนื้อหา

(ผู้แต่ง. พ.ศ. : เลขหน้า) ดังตัวอย่าง

(นิตา ชูโต. 2548.: 11-14); (Patton. 1990 : 40-41)

เอกสารอ้างอิงท้ายบทความในบรรณานุกรม

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ. เมืองที่พิมพ์ :

สำนักพิมพ์. โดยชื่อหนังสือให้ใช้ตัวหนา

ดังตัวอย่าง

นิตา ชูโต. (2548). การวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 3).

กรุงเทพฯ: พรีนโพร หน้า 11-14.

Patton, M.Q. (1990). **Qualitative Evaluation and**

Research Methods. 2nd ed. Newbury Park, CA: Sage : page40-41.

1.2 เนื้อหาของบทความวิจัย ประกอบด้วย

1.2.1 บทนำ (Introduction)

1.2.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives)

1.2.3 สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) Hypothesis (options)

1.2.4 วิธีดำเนินการวิจัย (research Methodology)

1.2.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample)

1.2.6 เครื่องมือการวิจัย (Research Tools)

1.2.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

1.2.8 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

1.2.9 สรุปผลการวิจัย (Conclusion)

1.2.10 อภิปรายผลการวิจัย (Discussion)

1.2.11 ข้อเสนอแนะ (Suggestion)

1.2.12 เอกสารอ้างอิง (References)

2. บทความทางวิชาการ (Review Articles) เป็นบทความที่ผู้เขียนเรียบเรียงจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หรืออาจได้รับการถ่ายทอดจากผู้อื่น หรือจากผลงานและประสบการณ์ของตัวผู้เขียนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ หรือเสนอข้อความคิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ ประกอบด้วย

2.1 ส่วนประกอบตอนต้น

2.1.1 ชื่อเรื่อง (Title)

2.1.2 ชื่อผู้เขียน (Authors and Coauthors)

2.1.3 ระยะเวลาสังเขป(Summary) เป็นการย่อเนื้อความของบทความทั้งเรื่องให้สั้นได้ใจความ โดยเขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่เกินอย่างละ 300 คำ ให้ลำดับสาระสังเขปภาษาไทยขึ้นก่อนตามด้วยภาษาอังกฤษ

2.1.4 คำสำคัญ (keyword)

***หมายเหตุ** ส่วนประกอบตอนต้นของบทความวิชาการ ข้อ 2.1.1 , 2.1.2 และ 2.1.4 มีคำอธิบายเหมือนกับส่วนประกอบตอนต้นของบทความวิจัย

2.2 เนื้อหาของบทความทางวิชาการ ประกอบด้วย

2.2.1 บทนำ (Introduction)

2.2.2 เนื้อความ (content) ควรนำเสนอพัฒนาการของเรื่องให้น่าสนใจเป็นเรื่องที่อยู่ในกระแสของสังคม

2.2.3 สรุป (Conclusion)

2.2.4 เอกสารอ้างอิง (References)

หมายเลขสมาชิก.....

(สำหรับเจ้าหน้าที่เท่านั้น)

ใบสมัครสมาชิก

วารสารครุศาสตร์วิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

สมัครนาม

() หน่วยงาน ชื่อ.....

โดย (นาย/นาง/นางสาว).....โทรศัพท์.....

() บุคคล ชื่อ – สกุล (นาย/นาง/นางสาว).....

สมัครเป็นสมาชิกรายปี เริ่มตั้งแต่

() มกราคม – เมษายน () พฤษภาคม – สิงหาคม () กันยายน – ธันวาคมเป็น

ระยะเวลา.....ปี อัตราค่าสมาชิก ฉบับละ 100 บาท / ปีละ 300 บาท

พร้อมกันนี้ได้ส่งธนาคัติเป็นจำนวนเงิน.....บาท(.....)

โดยส่งจ่าย

สาขาวิชาการการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปณ. บ้านดู่
อ.เมือง จ.เชียงราย 57100

ใบเสร็จรับเงินในนาม.....

สถานที่จัดส่งวารสาร.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

E-mail address.....

ลงชื่อ.....

(.....)

การติดต่อส่งบทความตีพิมพ์และขอรับวารสารได้ที่

กองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์วิชาการ สาขาวิชาการการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

80 หมู่ที่ 9 ถนนพหลโยธิน ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100

โทรศัพท์-Fax 0-5377-6491 ISSN : 2465-5007

อีเมล adcruu@gmail.com , Facebook : วารสารครุศาสตร์วิชาการ

วารสารครุศาสตร์วิชาการ
เลขที่รับ.....
เวลา.....

แบบเสนอบทความเพื่อตีพิมพ์

วารสารครุศาสตร์วิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

คำชี้แจง : กรุณาลงทะเบียนการเสนอบทความผ่านระบบออนไลน์ที่ QR Code หรือ
URL:<http://goo.gl/forms/VaoQKxXZBJ>

ชื่อบทความ

ภาษาไทย.....

ภาษาอังกฤษ.....

ชื่อ/นามสกุลผู้เขียน (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....

เลขบัตรประจำตัวประชาชน (กรณีไม่ได้เป็นนักศึกษา ม.ราชภัฏเชียงราย).....

ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี).....

หน่วยงาน (สังกัด)

วุฒิการศึกษาเดิม.....

ที่อยู่สามารถติดต่อผู้เขียนได้สะดวก.....

โทรศัพท์ (ที่บ้าน)..... โทรศัพท์ (ที่ทำงาน).....

โทรศัพท์มือถือ..... อีเมล.....

ประเภทบทความ

บทความทางวิชาการ บทความวิทยานิพนธ์ บทความการศึกษานิพนธ์

หมายเหตุ : แบบบทความ จำนวน 2 ชุด พร้อม CD บทความ จำนวน 1 แผ่น

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้เขียนบทความ

การเผยแพร่บทความ ลงในวารสารครุศาสตร์วิชาการปีที่.....ฉบับที่.....ระหว่างเดือน.....

อนุญาต

ไม่อนุญาต.....

(อาจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ)

บรรณาธิการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....